

Lotnisko w Babimoście z racji położenia na trasie Berlin – Poznań może stać się lotniskiem zapasowym dla lotnisk Schönefeld i Ławica, a także lotniska umożliwiającego szybkie dotarcie samolotów krótkiego zasięgu, taksówek powietrznych do europejskiego portu lotniczego Schönefeld.

W bliskim sąsiedztwie Zielonej Góry (około 5 km na północny zachód od centrum), w Przylepie znajduje się lotnisko o funkcji lotniska lokalnego (loty ratownicze, agrotechniczne, sportowe). Lotnisko to winno być wykorzystane dla powietrznego połączenia z lotniskiem w Babimoście (taksówki powietrzne).

Planuje się budowę lotniska na północ od Gorzowa Wlkp. w gminie Kłodawa w pobliżu miejscowości Wojcieszycy (o nawierzchni trawiastej w I etapie) alternatywnie do planowanego lotniska w miejscu lądowiska Lipki Wielkie (zarządzane przez Nadleśnictwo Karwin).

15.5. TRANSPORT INTERMODALNY, STREFY OBSŁUGI TRANSPORTOWEJ

W rejonie ważnych węzłów (centrów) komunikacyjnych (wymienionych w rozdz. 2.6.9) planuje się zorganizowanie stacji transportu kombinowanego (intermodalnego) droga > kolej > droga, zwłaszcza predysponowany jest Węzeł Rzepiński (planowana autostrada, duży węzeł kolejowy, bliskość granicy) i Węzeł Świebodziński (planowana autostrada, droga ekspresowa, blisko węzeł kolejowy w Zbąszynku) oraz centrów logistycznych i stacji przeladunkowych Cargo.

Rejon Świebodzina z racji krzyżowania się istniejących i planowanych arterii komunikacyjnych:

- drogi krajowe nr 2 i nr 3,
- A-2 i S-3 z węzłem w rejonie Jordanowa,
- istniejąca magistrała kolejowa E-20 – CE-20,
- planowana Szybka Kolej Regionalna na trasie Gorzów Wlkp. – Zielona Góra,
- bliskość lotniska w Babimoście,
- korzystne połączenie kolejowe z węzłem kolejowym w Zbąszynku

w przyszłości winien stać się strefą aktywności gospodarczej, znaczącym centrum gospodarczym, a jednocześnie centralnym węzłem komunikacyjnym województwa.

16. INFRASTRUKTURA TECHNICZNA

16.1. ELEKTROENERGETYKA

Wyznaczenie stref poprawy warunków zaopatrzenia w energię elektryczną – w tym podanie propozycji działań

W zakresie sieci WN (110 kV) jej operator, ENEA S.A., przewiduje realizację w kolejnych latach następujących inwestycji w sieci dystrybucyjnej 110 kV:

- Budowa nowej stacji transformatorowej 110/20 kV Żary II w m. Żary wraz z linią zasilającą 110 kV, poprzez wykonanie przelotowego zasilania stacji istniejącej linii WN Budziechów – Żary;
- Wykonanie powiązania linią 110 kV pomiędzy istniejącą stacją transformatorową 110/20/15 kV Nowogród Bobrzański a planowaną stacją transformatorową 110/20 kV Żary II;
- Budowa nowej stacji transformatorowej 110/15 kV na planowanych terenach inwestycyjnych w m. Nowy Kisielin, gm. Zielona Góra wraz z linią zasilającą 110 kV, wyprowadzoną z istniejącej stacji 110/15 kV Braniborska, dodatkowo wykonanie powiązania planowanej stacji transformatorowej 110/15 kV w m. Nowy Kisielin z istniejącą stacją 110/20 kV Graniczna – w wyniku dokonania powiązania powstanie nowy ciąg liniowy relacji stacja 220/110 kV Leśniów – stacja 220/110 kV Żukowice poprzez zielonogórski pierścień liniowy 110 kV, zasilany dwustronnie ze stacji 220/110 kV Leśniów;
- Budowa nowej stacji transformatorowej 110/15 kV w obrębie m. Kargowa, pod istniejącą linią 110 kV Sulechów – Wolsztyn. Dodatkowo wykonanie powiązania linią 110 kV planowanej stacji 110/15 kV w m. Kargowa z istniejącą stacją 110/15 kV Zbąszynek – w wyniku czego powstanie dodatkowe połączenie ciągów liniowych 110 kV Leśniów – Żukowice oraz Leśniów – Plewiska;
- Linia 110 kV Gorzów – Sulęcín, Witnica – budowa nowej dwutorowej linii 240 mm² o długości 9,3 km, częściowo po trasie linii istniejącej;
- Budowa GPZ Baczyna – Strefa – budowa stacji 110/15 kV z dwoma transformatorami 110/15 kV o mocy 16 MVA lub 25 MVA, rozdzielnią napowietrzną 110 kV w układzie H-4 oraz wewnętrzną rozdzielnią 15 kV;
- Rozbudowa GPZ Witnica – ustawienie drugiego transformatora 110/15 kV oraz dobudowa pola transformatorowego 110 kV i drugiej sekcji rozdzielni 15 kV;
- Linia 110 kV relacji Lubiechnia Wielka – Sulęcín – budowa nowej linii 240 mm² o długości ca 31 km;
- Modernizacja GPZ Drezdenko – wymiana transformatorów WN/SN 16 MVA na 25 MVA;
- Budowa GPZ Kunowice – Strefa – budowa stacji 110/15 kV z dwoma transformatorami 110/15 kV o mocy 16MVA, rozdzielnią napowietrzną 110 kV w układzie H-4 oraz wewnętrzną rozdzielnią 15 kV;
- Budowa rozdzielni 110 kV Lubiechnia Wielka – budowa dwusystemowej rozdzielni 110 kV z 3 polami liniowymi 110kV, polem sprzęgła 110 kV oraz urządzeniami towarzyszącymi;
- Rozbudowa GPZ Sulęcín – dobudowa pola liniowego dla wprowadzenia linii 110 kV Lubiechnia Wielka – Sulęcín;
- Budowa GPZ Skwierzyna II – budowa stacji 110/15 kV z dwoma transformatorami 110/15 kV o mocy 10 MVA, z rozdzielnią napowietrzną 110 kV w układzie H-4 oraz wewnętrzną rozdzielnią 15 kV w nowym miejscu;
- GPZ Kostrzyn – kontynuacja modernizacji, i rozbudowa rozdzielni 110 kV do układu z podwójnym systemem szyn 110 kV;

CZĘŚĆ II:
 PLAN STRUKTURY FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNEJ. KIERUNKI POLITYKI PRZESTRZENNEJ
 16. Infrastruktura techniczna. 16.1. Elektroenergetyka

- GPZ Rzepin – zabudowa dwóch wyłączników w polach liniowych 110 kV, celem zastąpienia układu H-3 rozdzielni 110 kV układem H-4;
- Budowa GPZ Ośno – budowa stacji 110/15 kV z dwoma transformatorami 110/15 kV o mocy 10 MVA, z rozdzielnią napowietrzną 110kV w układzie H-4 oraz wewnętrzną rozdzielnią 15 kV w nowym miejscu;
- GPZ Kostrzyn II – Strefa III kompleks – budowa stacji 110/15 kV dwoma transformatorami 110/15 kV o mocy 16 MVA lub 25 MVA, rozdzielnią napowietrzną 110 kV w układzie H-4 oraz wewnętrzną rozdzielnią 15 kV;
- Rozdzielnia 110 kV Kostrzyn (II kompleks Strefy) wraz z zasilaniem jak wcięcie w linię 110 kV relacji SE Gorzów – Witnica.

W zakresie sieci najwyższych napięć (NN) jej operator, Polskie Sieci Elektroenergetyczne Operator S.A., wnosi, co następuje.

Mając na względzie potrzebę zwiększania bezpieczeństwa energetycznego na terenie kraju, konieczność poprawy efektywności energetycznej i unowocześnienia sektora energetycznego, przewidywany rozwój mocy wytwórczych w obszarze przedmiotowego województwa oraz konieczność tworzenia korzystnych warunków dla międzysystemowej wymiany energii elektrycznej, w obszarze województwa lubuskiego, w dalszej perspektywie czasowej, wykraczającej poza horyzont 2010 r., Spółka przewiduje realizację następujących zamierzeń inwestycyjnych:

- Budowa stacji 400/110 kV Baczyna, która zlokalizowana będzie na terenie uzgodnionym z Urzędem Gminy Lubiszyn,
- Budowa dwóch linii 400 kV na odcinku od istniejącej linii 400 kV relacji Plewiska – Krajnik do ww. stacji po trasach, które wynikać będą ze studium wykonalności dla tego zamierzenia inwestycyjnego,
- Budowa linii 400 kV Baczyna – Piła Krzewina po trasie wypracowanej w 1997 r. lub innej możliwej, która wynikać będzie ze studium wykonalności dla tego zamierzenia inwestycyjnego,
- Budowa linii 400 kV relacji Baczyna – zachodnia granica Polski po trasie, która wynikać będzie ze studium wykonalności dla tego zamierzenia inwestycyjnego,
- Budowa linii 400 kV w relacji Plewiska – zachodnia granica Polski po trasie, która wynikać będzie ze studium wykonalności dla tego zamierzenia inwestycyjnego,
- Przebudowa istniejącej linii 220 kV w relacji Gorzów – Krajnik na linię dwunapięciową 400 i 220 kV z możliwością wprowadzenia toru 400 kV do stacji 400/110 kV Baczyna.

Niezależnie od powyższego rozważana jest zasadność przyszłej realizacji kolejnych zamierzeń inwestycyjnych, w tym budowy stacji 400/110 kV Zielona Góra (ew. rozbudowy stacji 220/110 kV Leśniów o rozdzielnię 400 kV) i wprowadzenia do niej jednego toru linii 400 kV Plewiska – Eisenhüttenstadt oraz budowy dwutorowego ciągu linii 400 kV w relacji Baczyna – Zielona Góra – Polkowice. Aktualnie prowadzone są wielokryterialne analizy systemowe, których ostateczne wyniki zdecydują o podjęciu tych inwestycji.

Wyznaczanie stref, w których możliwy jest rozwój źródeł energii elektrycznej, w tym odnawialnych źródeł energii elektrycznej (oze)

Uwarunkowania rozwoju źródeł energii elektrycznej.

Źródła wytwórcze energii elektrycznej w województwie lubuskim należą do najnowszych i najnowocześniejszych w kraju. Zapotrzebowanie na moc i energię elektryczną pokryte jest w 2/3 ze źródeł zlokalizowanych na obszarze województwa. Dynamiczna rozbudowa źródeł i rozwój energetyki odnawialnej

CZĘŚĆ II:
 PLAN STRUKTURY FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNEJ. KIERUNKI POLITYKI PRZESTRZENNEJ
 16. Infrastruktura techniczna. 16.1. Elektroenergetyka

wymagają jednak adekwatnego rozwoju sieci 110 kV, a w przyszłości również sieci przesyłowej 220 kV i 400 kV.

Modernizacja wyeksploatowanych elementów infrastruktury sieciowej oraz dostosowanie przepustowości sieci do wymagań przyłączanych źródeł i odbiorów jest niezbędnym warunkiem zapewnienia bezpieczeństwa energetycznego województwa.

Kierunki działania w zakresie modernizacji wyeksploatowanych elementów infrastruktury sieciowej oraz dostosowania przepustowości sieci do wymagań przyłączanych źródeł i odbiorów.

Poniższe uwarunkowania zaczerpnięto ze „Studium rozwoju systemów energetycznych w województwie lubuskim do roku 2025, ze szczególnym uwzględnieniem perspektyw rozwoju energetyki odnawialnej”.

W zakresie elektroenergetycznej sieci dystrybucyjnej (110 kV) należy (mając na uwadze uwarunkowania omówione wcześniej):

- Zapewnić sukcesywną budowę nowych stacji 110 kV/SN w miarę zwiększania się potrzeb przyłączeniowych;
- Wykonać dodatkowe powiązania ciągami liniowymi niezbędnymi do zasilania nowych stacji oraz dla zwiększenia bezpieczeństwa zasilania;
- W przypadku trudności w budowie nowych ciągów związanych z uwarunkowaniami prawno-własnościowymi zwiększyć przepustowość istniejących linii, np. poprzez zastosowanie przewodów o większym przekroju lub o wyższej dopuszczalnej temperaturze roboczej.

W zakresie systemu dystrybucyjnego SN należy:

- Budować nowe ciągi liniowe zapewniające zasilanie drugostronne;
- Zastępować linie kablowe w izolacji z polietylenu nieusieciowanego kablami w izolacji z polietylenu usieciowanego;
- Zwiększać przepustowość istniejących linii SN poprzez wymianę przewodów na nowe, o większym przekroju lub o wyższej dopuszczalnej temperaturze roboczej.

Wymagana jest również modernizacja wyeksploatowanych sieci nn na obszarach miejskich i wiejskich.

Ministerstwo Gospodarki opracowało dokument pn. „Polityka energetyczna Polski do 2030 roku”, który został przyjęty przez Radę Ministrów w dniu 10 listopada 2009 roku.

Dokument ten odnosi się do planów działań w zakresie energetyki, a w szczególności do kierunków polityki przestrzennej w zakresie infrastruktury technicznej, w tym m.in. do:

- wyznaczania stref, w których możliwe jest podjęcie kompleksowych działań w zakresie poprawy warunków zaopatrzenia w energię elektryczną, paliwa gazowe, ciepło, systemy wodno-kanalizacyjne, łącza telekomunikacyjne – w tym podania propozycji działań,
- wyznaczania stref, w których możliwy jest rozwój odnawialnych źródeł energii – przede wszystkim wyznaczania obszarów kwalifikowanych, na których można lokalizować farmy wiatrowe,
- wyznaczania planowanych przebiegów przesyłowych sieci infrastruktury technicznej.

Dokument pn. „Polityka energetyczna Polski do 2030 roku” odnosi się do omawianej tu branży elektroenergetycznej w nw. punktach.

W części „Działania na rzecz poprawy efektywności energetycznej” podano, że: „głównym celem polityki energetycznej jest zapewnienie bezpieczeństwa dostaw przy jednoczesnym zachowaniu konkurencyjności oraz zrównoważonego rozwoju”.

Szczegółowymi celami w tym obszarze są:

- Budowa nowych mocy wytwórczych w celu zrównoważenia krajowego popytu i utrzymania niezbędnych rezerw mocy na poziomie minimum 15% maksymalnego zapotrzebowania na energię elektryczną,

CZĘŚĆ II:
 PLAN STRUKTURY FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNEJ. KIERUNKI POLITYKI PRZESTRZENNEJ
 16. Infrastruktura techniczna. 16.1. Elektroenergetyka

- Rozważenie opcji wprowadzenia energetyki jądrowej w Polsce oraz podjęcie ostatecznej decyzji w tym zakresie,
- Budowa szczytowych źródeł wytwarzania energii elektrycznej,
- Rozwój systemu przesyłowego, a w szczególności zamknięcie pierścienia 400 kV oraz pierścieni wokół głównych miast Polski,
- Rozwój połączeń transgranicznych skoordynowany z rozbudową krajowego systemu przesyłowego pozwalający na wymianę co najmniej 15% energii elektrycznej zużywanej w kraju do roku 2015, 20% do roku 2020 oraz 25% do roku 2030,
- Rozbudowa sieci dystrybucyjnej pozwalającej na rozwój energetyki rozproszonej wykorzystującej lokalne źródła energii,
- Modernizacja sieci przesyłowych i sieci rozdzielczych pozwalająca obniżyć poziom awaryjności o 50%,
- Rozwój lokalnej mini i mikro kogeneracji pozwalający na dostarczenie do roku 2020 z tych źródeł co najmniej 10% energii elektrycznej zużywanej w kraju.

Dla realizacji powyższych celów zostaną podjęte działania obejmujące:

- Nałożenie na operatorów sieciowych obowiązku opracowania planów rozwoju sieci przesyłowej i dystrybucyjnej, ze szczególnym wskazaniem preferowanych lokalizacji nowych mocy wytwórczych oraz kosztów ich przyłączenia. Plany rozwoju sieci i lokalizacji mocy wytwórczych będą publikowane i uaktualniane nie rzadziej niż raz na rok,
- Wprowadzenie systemu wydawania warunków przyłączenia na okres nie dłuższy niż dwa lata, z koniecznością uiszczenia kaucji w wysokości nie mniejszej od 10% kosztów przyłączenia i rozbudowy sieci niezbędnej do przyłączenia nowej mocy,
- Działania legislacyjne mające na celu likwidację barier inwestycyjnych, w szczególności w zakresie inwestycji liniowych,

Uchwalenie ww. dokumentu spowoduje konieczność ciągłej, bieżącej zmiany w planach zagospodarowania przestrzennego. Wynika to z nałożenia na operatorów sieciowych obowiązku:

- opracowania planów rozwoju sieci przesyłowej i dystrybucyjnej, ze szczególnym wskazaniem preferowanych lokalizacji nowych mocy wytwórczych oraz kosztów ich przyłączenia;
- uaktualniania tych planów nie rzadziej niż raz na rok.

Zagadnienie wyznaczenia stref, w których możliwy jest rozwój odnawialnych źródeł energii – przede wszystkim wyznaczenie obszarów kwalifikowanych, na których można lokalizować farmy wiatrowe uwzględniając m.in. punkty osadnictwa, punkty krajobrazowe, obszary chronione, miejsca lęgowe zwierząt, strefy przelotu ptaków/nietoperzy, lasy, akweny wodne omówiono w dalszej części niniejszego punktu.

Dla potrzeb ww. zagadnienia przedstawiono potencjalne źródła energii elektrycznej, w tym odnawialne źródła energii, zlokalizowane na terenie województwa lubuskiego.

Potencjalne źródła energii elektrycznej występujące na terenie województwa lubuskiego

CZĘŚĆ II:
 PLAN STRUKTURY FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNEJ. KIERUNKI POLITYKI PRZESTRZENNEJ
 16. Infrastruktura techniczna. 16.1. Elektroenergetyka

Węgiel brunatny

Województwo lubuskie posiada złoża węgla brunatnego umożliwiające produkcję energii elektrycznej na wielką skalę.

Złoża węgla brunatnego najkorzystniejsze do zagospodarowania					
Nazwa złoża	Rejon	Powierzchnia km ²	Zasoby bilansowe mln Mg	Średnia miąższość węgla m	Nadkład: węgiel
Gubin	Zachodni	73,00	1050,8	20,0	5,3
Rogóźno	Łódzki	18,79	772,8	35,6	6,5
Radomierzyce	Zachodni	22,32	503,7	18,0	4,3
Gubin-Brody	Zachodni	109,74	1934,3	18,8	7,2
Legnica Zachód	Legnicki	37,33	863,6	21,0	6,6
Złoczew	Bełchatowski	8,75	485,6	46,2	4,5
Rzepin	Zachodni	20,36	249,5	12,2	7,9
Nakło	Północno-Zachodni	11,70	254,1	19,5	6,6
Trzcianka	Północno-Zachodni	91,61	610,2	4,6	9,0
Legnica Wschód	Legnicki	38,14	839,3	18,1	7,6
Piaski	Koniński	22,57	103,6	6,1	7,3
Szamotuły	Wielkopolski	32,00	829,4	21,6	7,2
Głowaczów	Radomski	12,87	76,3	4,8	6,5

Źródło: J.R. Kasińska, S. Mazurek, M. Piwocki, „Wakaryzacja i ranking złóż węgla brunatnego w Polsce”, Prace Państwowego Instytutu Geologicznego no. 187, Warszawa 2006.

Źródło: http://www.geoland.pl/dodatki/energia_lix/pig2.html

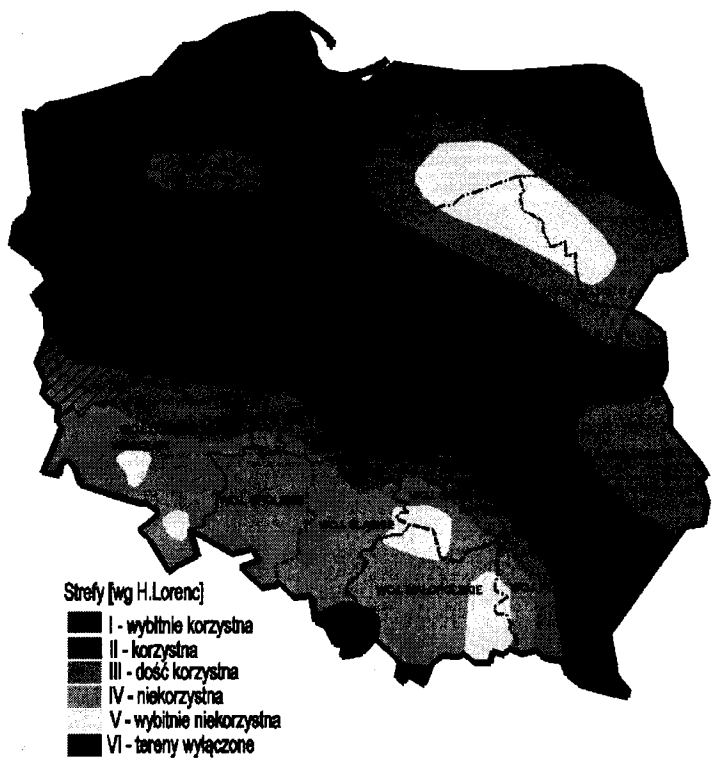
Jednakże spodziewane oddziaływanie na środowisko może w sposób kryterialny uniemożliwić wykorzystanie tego źródła energii elektrycznej na terenie województwa lubuskiego. Rozstrzygnięcie problemu może nastąpić w trakcie szczegółowych, odrębnych badań i decyzji, poza działaniami planistycznymi. Istotne są tu również postępowania środowiskowe, obejmujące wszystkie elementy niezbędne do zaistnienia takich inwestycji, a więc rozpatrujące jednocześnie możliwości realizacyjne dla elektroenergetycznej sieci przesyłowej, niezbędnej dla wyprowadzenia mocy. Dotąd brak decyzji, co do podjęcia tak poważnych inwestycji.

Wiatr

Warunki do wykorzystania energii wiatru do produkcji energii elektrycznej na terenie województwa lubuskiego są korzystne i dość korzystne.

Warunki wiatrowe na terenie Polski:

CZĘŚĆ II:
 PLAN STRUKTURY FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNEJ. KIERUNKI POLITYKI PRZESTRZENNEJ
 16. Infrastruktura techniczna. 16.1. Elektroenergetyka

Źródło: „Studium rozwoju systemów energetycznych...” – na podstawie opracowania prof. Haliny Lorenc pn. „Struktura i zasoby energetyczne wiatru w Polsce” – IMIGW 1998 r.

Zakłada się, że wykorzystanie energii wiatru w gminach województwa lubuskiego będzie realizowane głównie przez inwestorów indywidualnych przy wsparciu informacyjnym i mecenacie ze strony samorządów. Istotne znaczenie dla zwiększenia wykorzystania energii wiatrowej na terenie województwa mieć będzie wspólne z inwestorami przezwyciężanie barier rozwoju energetyki wiatrowej takich jak:

- problemy z przyłączeniem do sieci;
- ograniczenia przestrzenne i środowiskowe;
- bariery społeczne i administracyjne.

Narzędziem dla realizacji zadania jw. będą:

- wskazanie odnośnie uwzględnienia zadań w Założeniach i Planach zaopatrzenia poszczególnych gmin;
- administracyjne i finansowe wsparcie realizacji zadań stwarzających warunki dla realizacji obiektów (głównie linie 110kV);
- edukacja społeczeństwa.

Woda

Na terenie województwa lubuskiego występują bardzo korzystne warunki do zamiany energii potencjalnej wód na energię elektryczną, lecz jednostkowo na małą skalę. Zakłada się, że wykorzystanie energii spadku wód do produkcji energii elektrycznej w gminach województwa lubuskiego będzie realizowane głównie przez inwestorów indywidualnych przy wsparciu ze strony samorządów.

CZĘŚĆ II:
 PLAN STRUKTURY FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNEJ. KIERUNKI POLITYKI PRZESTRZENNEJ
 16. Infrastruktura techniczna. 16.1. Elektroenergetyka

Narzędziem dla realizacji zadania jw. będą:

- wskazania odnośnie uwzględnienia zadań w Założeniach i Planach zaopatrzenia poszczególnych gmin;
- administracyjne i finansowe wsparcie realizacji zadań stwarzających warunki dla realizacji obiektów energetyki wodnej.

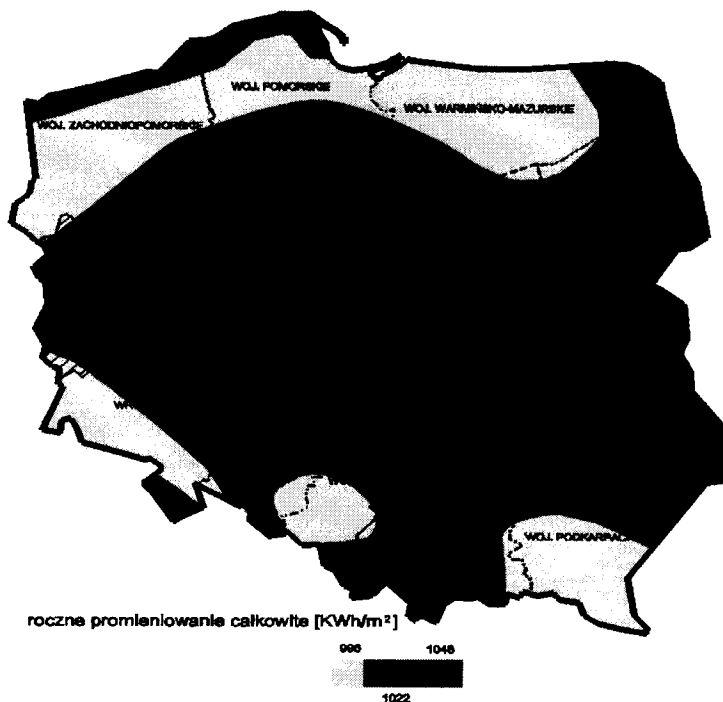
Słońce

Można wyróżnić następujące podstawowe sposoby wykorzystania energii słonecznej:

- wykorzystanie promieniowania bezpośredniego i rozproszonego w procesach niskotemperaturowych (pasywne i aktywne systemy ogrzewania – kolektory słoneczne);
- wykorzystanie promieniowania bezpośrednio w procesach wysoko-temperaturowych (piece i elektrownie słoneczne);
- bezpośrednie przetwarzanie energii promieniowania słonecznego na energię elektryczną w ogniwach fotowoltaicznych;
- wykorzystanie produktów fotosyntezy (biopaliwa);
- wykorzystanie procesów obiegu wody w atmosferze (energia cieków wodnych).

Praktyczną możliwość wykorzystania energii słonecznej ograniczają warunki klimatyczne oraz wciąż jeszcze wysokie nakłady inwestycyjne związane z zainstalowaniem odbiorników.

Mapa nasłonecznienia Polski:

Źródło: „Studium rozwoju systemów energetycznych...” – na podstawie opracowania Podlaskiej Agencji Zarządzania Energią.

Ze względu na potencjalną energię użyteczną całe województwo lubuskie znajduje się w rejonie III, gdzie roczny potencjał energii użytkowej kształtuje się na poziomie 900 – 950 kWh/m². Część województwa znajduje się w rejonie IIIa, w którym obserwuje się nieznacznie wyższe zasoby w półroczu zimowym.

Tak więc warunki wykorzystania energii słonecznej na terenie województwa lubuskiego są tylko nieznacznie zróżnicowane w poszczególnych jego częściach.

Z badań wynika, że przy obecnym poziomie techniki w naszych warunkach klimatycznych energię słoneczną, bez skojarzenia z innymi źródłami energii, warto pozyskiwać tylko w okresie letnim. W tym okresie może być ona wykorzystana między innymi do ogrzewania wody użytkowej lub do suszenia płodów rolnych.

W związku z powyższym zakłada się, że wykorzystane energii słonecznej do produkcji energii elektrycznej w gminach województwa lubuskiego będzie realizowane na bardzo małą skalę, jedynie przez inwestorów indywidualnych, przy wsparciu edukacyjnym i mecenacie ze strony samorządów.

Istotne znaczenie dla zwiększenia wykorzystania energii słonecznej na terenie województwa powinna mieć funkcja edukacyjna pełniona przez samorządy, która powinna polegać na:

- inwestowaniu przez samorządy w kolektory słoneczne celem pokazania korzyści i możliwości takich rozwiązań;
- informowaniu społeczeństwa o możliwościach wykorzystania energii słońca poprzez organizowanie konferencji, rozdawanie ulotek itp.

Narzędziem dla realizacji zadania jw. będą:

- wskazania odnośnie uwzględnienia zadań w Założeniach i Planach zaopatrzenia poszczególnych gmin;
- finansowe wsparcie realizacji zadań;
- realizacja funkcji edukacyjnej jw.

Geotermia

Zasoby energii geotermalnej w Polsce związane są z wodami podziemnymi występującymi na różnych głębokościach oraz mają różny poziom temperatur, co ilustruje załączony rysunek.

Z uwagi na zróżnicowany poziom energetyczny płynów geotermalnych (w porównaniu do klasycznych kotłowni) można je wykorzystywać:

- do ciepłownictwa (m.in.: ogrzewanie niskotemperaturowe i wentylacja pomieszczeń, przygotowanie ciepłej wody użytkowej);
- do celów rolniczo - hodowlanych (m.in.: ogrzewanie upraw pod osłonami, suszenie płodów rolnych, ogrzewanie pomieszczeń inwentarskich, przygotowanie ciepłej wody technologicznej, hodowla ryb w wodzie o podwyższonej temperaturze);
- w rekreacji (m.in.: podgrzewanie wody w basenie);
- przy wyższych temperaturach do produkcji energii elektrycznej.

Na obszarze woj. lubuskiego występują bogate złoża wód geotermalnych, a ich temperatura, szczególnie na północy województwa, wskazuje na możliwość ich wykorzystania do celów energetycznych (grzewczych). Skomplikowane procedury uzyskania pozwolenia na eksploatację wód termalnych, liczne ograniczenia zarówno prawne jak i organizacyjno - techniczne, wysokie koszty budowy instalacji nie stwarzają dogodnych uwarunkowań dla rozwoju i budowy nowych instalacji wykorzystujących energię wód termalnych. Wykorzystanie wód termalnych w przyszłości z uwagi na w/w uwarunkowania, będzie możliwe jedynie przy współpracy podmiotów prywatnych, które stworzą prawidłowe warunki realizacji

CZĘŚĆ II:
PLAN STRUKTURY FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNEJ. KIERUNKI POLITYKI PRZESTRZENNEJ
16. Infrastruktura techniczna. 16.1. Elektroenergetyka

przedsięwzięcia w część finansowo-organizacyjnej z podmiotami publicznymi, które stworzą dogodne warunki formalno-prawne oraz zapewnią ewentualną dotację, (ze względu na fakt, że tego typu inwestycje są zgodne z celami polityki).

Narzędziem dla realizacji zadania jw. będą:

- wskazania odnośnie uwzględnienia zadań w Założeniach i Planach zaopatrzenia poszczególnych gmin;
- finansowe wsparcie realizacji zadań stwarzających warunki dla realizacji obiektów energetyki geotermalnej.

Aktualnie brak danych o możliwości wykorzystania wód geotermalnych z zasobów województwa lubuskiego do produkcji energii elektrycznej.

Podsumowanie przeglądu potencjalnych źródeł energii elektrycznej, w tym odnawialnych źródeł energii, w odniesieniu do zagadnienia wyznaczenia stref, w których możliwy jest rozwój odnawialnych źródeł energii

Potencjalnym źródłem energii elektrycznej występującym na terenie województwa lubuskiego jest węgiel brunatny, co omówiono szczegółowo w części dotyczącej obszarów problemowych.

Pozostałe źródła energii elektrycznej (tzw. odnawialne) zlokalizowane na terenie województwa lubuskiego, poza wiatrem, nie nadają się na produkcji energii elektrycznej na większą skalę.

Narzędziem do wyznaczenia stref, w których możliwy jest rozwój odnawialnych źródeł energii, są wskazania odnośnie uwzględnienia tych stref w Założeniach i Planach zaopatrzenia poszczególnych gmin. Wskazania te przeniesione zostały do przesłanych przez gminy wniosków do Zmiany Planu zagospodarowania przestrzennego Województwa Lubuskiego.

Zamierzenia planistyczne wniesione przez jednostki administracyjne we wnioskach do „Zmiany Planu zagospodarowania przestrzennego Województwa Lubuskiego”.

W zakresie generacji energii elektrycznej gminy na swoich terenach, przewidują lokalizację siłowni elektroenergetycznych wiatrowych i wodnych oraz opalanych węglem brunatnym. W korespondencji wskazują strefy, w których przewidują rozwój odnawialnych źródeł energii.

W zakresie infrastruktury elektroenergetycznej gminy i Marszałek Województwa Zachodniopomorskiego podnoszą kwestie połączeń transgranicznych.

Propozycje gmin w zakresie możliwej lokalizacji lub rozbudowy urządzeń energetycznych na terenach tych gmin.

Jednostka administracyjna	Zamierzenia w zakresie generacji i przesyłu energii elektrycznej
Urząd Miasta Żagań	– rozbudowa istniejącego GPZ przy ulicy Konopnickiej; – remont i przebudowa przebiegających przez miasto elektroenergetycznych linii napowietrznych 110kV i 20kV - wymiana istniejących słupów drewnianych; – budowa małych elektrowni wodnych na istniejących ciekach wodnych.

42 -

CZĘŚĆ II:
 PLAN STRUKTURY FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNEJ. KIERUNKI POLITYKI PRZESTRZENNEJ
 16. Infrastruktura techniczna. 16.1. Elektroenergetyka

Gmina Sulechów	możliwość lokalizacji elektrowni wiatrowej w rejonie Kalska, Bukowa, Klepska.
Gmina Szczaniec	budowa farm wiatrowych na terenie gminy Szczaniec.
Urząd Miasta Strzelce Krajeńskie	Park siłowni wiatrowych " Strzelce Kraj." obejmującego części obrębów: Bobrówko, Bronowice, Lipie Góry, Lubicz i Sokólsko jednostki ewidencyjnej gm. Strzelce Krajeńskie - lokalizacja w zmienionym Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Strzelce Kraj.
Urząd Miasta i Gminy Trzciel	Informacja o opracowaniu zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego pod farmy elektrowni wiatrowych dla obszarów w obrębie Lutol Suchy, Chociszewo, Panowice, Stary Dwór, Łagowiec od drogi krajowej nr 2 oraz w rejonie kolei w Lutolu Suchym oraz Chociszewie zainwestowanie związane z turbinami z dopuszczeniem funkcji przemysłowych i usługowych oraz wariantowo rolniczych.
Miasto i Gmina Człopa	Rozbudowa sieci energetycznej (ogólnie), powiązanie planowanego GPZ 110/15kV Człopa z innymi GPZ istniejącymi i projektowanymi w województwie lubuskim.
Urząd Gminy w Bytnicy	Uwzględnienie możliwości lokalizacji na terenie gminy Bytnica elektrowni wiatrowych oraz obiektów tzw. małej retencji na zbiornikach i ciekach wodnych.
Urząd Miasta i Gminy Witnica	Lokalizacja farm wiatrowych w miejscowościach: Mościce, Mościczki, Kamień Wielki, Kamień Mały, Krześnicka.
Burmistrz Miasta Żary	Uwzględnienie dalszych badań geologicznych w obszarze złoża węgla brunatnego Mosty koło Przewozu. Plan powinien także zawierać ochronę tego złoża. W dalszej perspektywie należy przewidzieć ewentualną budowę kopalni węgla brunatnego na tym obszarze oraz ewentualną budowę elektrowni o mocy ok. 300 – 500 MW. Alternatywą jest budowa w pobliżu Żar elektrociepłowni na węgiel brunatny o mocy energetycznej ok. 150 MW.
Urząd Gminy Lubiszyn	Pismo z prośbą o ujęcie w PZPWL przeznaczenia oznaczonych we wniosku terenów w gminie Lubiszyn pod lokalizację elektrowni wiatrowych.
Marszałek Województwa Zachodniopomorskiego	Powiązania istniejących sieci infrastruktury technicznej na styku obu województw oraz sieci planowanych, a w szczególności: <ul style="list-style-type: none"> · budowa rozdzielni 400 kV w stacji 400/110 kV Baczyna na terenie gm. Lubiszyn; · wprowadzenie linii 400 kV Krajnik - Plewiska do stacji Baczyna; · budowa dwutorowej linii 400 kV Krajnik – Baczyna.

16.2. GAZOWNICTWO

Rozwój sieci gazowej wysokiego ciśnienia w województwie lubuskim wynika z położenia udokumentowanych złóż surowców, tranzytowego położenia województwa (relacja wschód – zachód), a także z przyrodniczych uwarunkowań (duża lesistość, rozległe doliny rzek, obszary Natura 2000) oraz z rozmieszczenia większych ośrodków, skupiających potencjalnych odbiorców. Warto podkreślić, że planowane inwestycje w tym sektorze gospodarki spowodują zapotrzebowanie na wysoko wyspecjalizowaną kadrę fachowców.

Dalsze polepszenie wykorzystania istniejących i nowych złóż gazu ziemnego nastąpi dzięki budowie kolejnych połączeń w obszarach i terenach górniczych oraz gazociągów przesyłających lokalny gaz ziemny do mieszalni w Kłodawie oraz do planowanej odazotowni w Grodzisku Wilk.

Planuje się rozbudowę infrastruktury gazowej w celu polepszenia warunków bezpieczeństwa przesyłu i dystrybucji gazu ziemnego oraz przejęcia niezbędnej infrastruktury w ramach grupy kapitałowej PGNiG S.A. oraz Operatora Gazociągów Przesyłowych GAZ-SYSTEM S.A. (OGP), uwzględniającego nowoczesne rozwiązania techniczne, a pozwalające na lepsze wyodrębnienie sieci przesyłowych i dystrybucyjnych, w tym na lepsze rozliczenia pomiędzy podmiotami zajmującymi się wydobyciem, magazynowaniem, przesyłaniem i dystrybucją gazu ziemnego.

Operator Gazociągów Przesyłowych dysponuje przesyłowymi sieciami gazowymi (wysokiego ciśnienia), w tym na terenie województwa lubuskiego obsługiwanymi przez Oddziały: - w Poznaniu i we Wrocławiu. Przewiduje się, że obecnie występujące ograniczenia techniczne możliwości przesyłu gazu ziemnego w części północnej województwa, w krótkim czasie ulegną znaczącej poprawie, m.in. poprzez planowaną przez OGP budowę głównych gazociągów przesyłowych, w tym gazociągu DN 700 relacji Szczecin – Gorzów Wilk. – Lwówek.

W związku z wejściem Polski do Unii Europejskiej i dostosowywaniem norm i standardów do obowiązujących jej członków, nastąpiło wydzielenie działalności obrotu gazem ziemnym od operatorstwa systemami gazowymi (z wyjątkiem podmiotów zajmujących się obrotem gazem poniżej 50 mln m³/rok).

Obecnie nie ma odpowiednich mocy magazynowych w istniejących magazynach, jednakże planuje się budowę na terenie kraju magazynu komercyjnego z udziałem zainteresowanych podmiotów, w celu umożliwienia dalszego rozwoju i zwiększenia sprzedaży gazu ziemnego.

W przypadku pojawienia się zapotrzebowania na gaz ziemny z przesyłowej lub dystrybucyjnej sieci gazowej przez potencjalnego klienta, warunki odbioru gazu ziemnego będą uzgadniane między stroną a operatorem w zakresie szczegółowych warunków technicznych i ekonomicznych, uzasadniających rozbudowę sieci gazowej. Dla nowoprojektowanych gazociągów i innych urządzeń związanych z przesyłem gazu ziemnego stosuje się przepisy obowiązujące na dzień uzyskiwania stosownych decyzji administracyjnych (w tym obecnie obowiązujące Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 30 lipca 2001 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać sieci gazowe - Dz. U. z 11 września 2001 r. Nr 97 poz. 1055. Na terenie województwa lubuskiego planuje się rezerwowanie w pasach drogowych przestrzeni na układanie sieci dystrybucyjnej średniego i podwyższonego średniego ciśnienia.

Należy mieć na uwadze, że odprowadzane do gmin podatki, w tym gruntowe od nieruchomości, eksploatacji kopalni (objętych eksploatacją górniczą, przebiegiem urządzeń i sieci: rurociągów i gazociągów), przy właściwym wykorzystaniu tych funduszy przez samorządy na zadania: własne i podejmowane za zasadzie partnerstwa publiczno – prywatnego, mogą wpłynąć w sposób istotny na poprawę warunków bytu mieszkańców gmin, na których terenie prowadzone są i będą inwestycje. Pozwolić to powinno na dalsze zwiększanie dostępności do sieci gazowej i jej rozbudowę, szczególnie dla mieszkańców wsi. Operatorzy sieci dystrybucyjnych będący na końcu systemu przesyłania gazu, budujący

CZĘŚĆ II:
PLAN STRUKTURY FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNEJ. KIERUNKI POLITYKI PRZESTRZENNEJ
16. Infrastruktura techniczna. 16.2. Gazownictwo

znaczne długości sieci gazowej, przy niewielkiej podaży gazu ziemnego płacąc podatki od wartości wybudowanych gazociągów, a nie od ilości przesyłanego gazu ziemnego, mogą zostać zmuszeni do ograniczania inwestycji ze względu na brak ich opłacalności.

W planowaniu rozwoju dystrybucyjnej infrastruktury gazowej, uwzględnić należy ograniczenie możliwości dublowania sieci gazowej przez różnych operatorów w przypadku dysponowania mocami przesyłowymi w celu minimalizowania wydatków inwestycyjnych, w konsekwencji przekładających się na koszty końcowe odbierających paliwo gazowe mieszkańców (teoretycznie większe zyski z podatku od nieruchomości dla gmin - ale także wyższe koszty przesyłania gazu ziemnego).

Uwarunkowania w zakresie pokrycia siecią gazociągów terenu województwa lubuskiego są zróżnicowane, część odbiorców z południowo-wschodnich obszarów województwa może skorzystać z przyłączenia do systemu gazu zaazotowanego Lw.

W przypadku znacznego oddalenia od sieci gazowych, niektóre gminy mogą korzystać z gazu ziemnego (wysokometanowego) skroplonego LNG (obecnie gmina Sława i Gozdnicza), który na stacji regazyfikacji zamieniany jest z fazy ciekłej w gazową. Stanowi to szansę i jeden ze sposobów tzw. pregazyfikacji niezgazyfikowanych obszarów gmin.

16.3. CIEPŁOWNICTWO

Programy zaopatrzenia mieszkańców w ciepło z natury rzeczy rozwiązywane są na poziomie lokalnym. W województwie lubuskim obecnie występuje wystarczająca podaż energii na cele ogrzewania lokali i ciepłej wody użytkowej. Plany działań w tym zakresie dotyczą poprawy sprawności energetycznej i opłacalności ekonomicznej źródeł wytwarzania ciepła, sieci i węzłów ciepłowniczych oraz instalacji ciepłowniczych oraz zmniejszenia do minimum uciążliwości w terenie ich oddziaływania. Są one podejmowane przez właścicieli źródeł wytwarzania ciepła i systemów ciepłowniczych, tj.: gminy i przedsiębiorstwa energetyczne oraz właścicieli obiektów ogrzewanych, którzy samodzielnie eksploatują swoje źródła ciepła i dokonują inwestycji (indywidualni właściciele domów, wspólnoty i spółdzielnie mieszkaniowe, podmioty gospodarcze).

Decyzje o zastosowaniu danego w konkretnym miejscu sposobu pokrycia zapotrzebowania na energię cieplną do celów grzewczych i ogrzewania ciepłej wody użytkowej wynikają z:

- uwarunkowań lokalnych (kształtowania się zapotrzebowania na ciepło będącego wynikiem planów rozwoju mieszkalnictwa, rozwoju gospodarczego oraz uwarunkowań środowiskowych – spełnienie norm dotyczących emisji zanieczyszczeń i innych niekorzystnych oddziaływań),
- zasadności ekonomicznej działań inwestycyjnych w kwestii zwrotu nakładów (zarówno odbiorców indywidualnych, jednostek gminnych jak i przedsiębiorstw energetycznych),
- zasadności eksploatacyjnej (poprawa technicznych warunków dostawy ciepła za cenę atrakcyjną rynkowo (bezpieczeństwo energetyczne zastosowanych rozwiązań).

Ze względu na powyższe oraz na przeprowadzone analizy preferowane rozwiązania to:

- przyłączenia do systemów ciepłowniczych, które charakteryzują się: sprawnością energetyczną (warunek działania to znaczny rozwój techniczny), niezawodnością (system jest eksploatowany przez zaawansowane technologicznie służby), zminimalizowanym oddziaływaniem na środowisko (wymuszony rozwój skutecznych systemów oczyszczania spalin i jakości paliwa), a także dużym zapasem mocy w systemach ciepłowniczych co jest szczególnie istotne w przypadku przyłączeń obiektów zabudowy wielorodzinnej i innej o dużej intensywności. W województwie lubuskim istnieje znaczny potencjał zastosowania w istniejących systemach ciepłowniczych osiedlowych, wysokosprawnych źródeł produkujących ciepło w kogeneracji z produkcją energii elektrycznej,
- instalacje oparte o wykorzystanie gazu ziemnego sieciowego ze źródeł lokalnych, jako łatwego w eksploatacji i umożliwiającego osiągnięcie dużych sprawności energetycznych oraz czystych środowiskowo i dostępnego na znacznej części obszaru województwa (atrakcyjność tych rozwiązań w ostatnim okresie maleje ze względu na wyżki cen gazu ziemnego),
- spalanie olejów opałowych (obecnie niekorzystne ekonomicznie),
- wykorzystanie do spalania w indywidualnych i lokalnych źródłach ciepła węgla kamiennego i brunatnego w nowoczesnych, wysokosprawnych kotłach (instalacje takie także charakteryzują się dużą sprawnością energetyczną, niską emisją zanieczyszczeń i opłacalnością ekonomiczną oraz dużą dostępnością paliwa krajowego),
- najkorzystniejsze środowiskowo są instalacje oparte o wykorzystanie paliw odnawialnych, takie jak: pompy ciepła, spalanie odpadów z drewna, paliw agroenergetycznych, geotermia i inne. Problemem obecnie są wyższe niż w innych systemach koszty takich instalacji. Koszty te maleją wraz z rozwojem technicznym stosowanych rozwiązań.

Do najważniejszych źródeł ciepła w regionie należą elektrociepłownie w Zielonej Górze i Gorzowie Wielkopolskim, które ogrzewają większość odbiorców w tych miastach (około 70 %) i dysponują rezerwami mocy. Należy je wykorzystać do dalszych przyłączy.

W programach rozwojowych uwzględnić należy:

- wybudowanie magistrali zamykającej pierścień miejskiej sieci ciepłowniczej wokół centrum Zielonej Góry,
- modernizację kotłów węglowych i sieci ciepłowniczej w miastach,
- likwidację niskiej emisji zanieczyszczeń, głównie w obszarach zasięgu sieci ciepłowniczej,
- wykorzystanie dla ogrzewania lokalnych kotłowni przez możliwość wykorzystania lokalnych zasobów gazu ziemnego,
- wymianę węzłów grupowych na indywidualne,
- zmniejszenie strat ciepła w sieci, które wynoszą około 14 % w skali roku (należy sieć wymienić na preizolowaną o mniejszych stratach ciepła i większej szczelności),
- w kotłowniach lokalnych typu Kostrzyn, Świebodzin, Lubsko, Kożuchów, Krosno Odrzańskie, Biedrusko, Szprotawa, Słubice, Skwierzyna, Nowa Sól, Żagań wykorzystywać lokalne zasoby gazu ziemnego, przeprowadzać prace izolacyjne sieci. Należy także rozważyć możliwość zastosowania po modernizacji źródeł produkujących ciepło w kogeneracji z produkcją energii elektrycznej).

16.4. GOSPODARKA WODNA

Osiągnięcie standardów jakości wody obowiązujących w krajach UE będzie wymagać, oprócz szeregu działań organizacyjnych i programowych w sferze zarządzania zasobami, realizacji wielu kosztownych inwestycji w zakresie budowy i modernizacji oczyszczalni ścieków oraz budowy systemów kanalizacyjnych.

Zarządzanie zasobami wodnymi

Prawo wodne (art. 2 ust. 2) określa instrumenty zarządzania zasobami wodnymi. Są to: plany gospodarki wodnej, pozwolenia wodno - prawne, opłaty i należności w gospodarce wodnej, kontrola gospodarowania wodą. Wszystkie te instrumenty muszą być powiązane między sobą poprzez Kataster Wodny i system wymiany informacji.

Zadania, jakie na Dyrektora RZGW nałożyła ustawa z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne (Dz. U. Nr 115, poz. 1229 z późn. zmianami), obejmą również województwo lubuskie.

Kierunki działań:

1. Opracowanie warunków korzystania z wód dorzecza dla poszczególnych zlewni (RZGW)
2. Opracowanie całościowego bilansu wodno-gospodarczego województwa
3. Wprowadzenie Wojewódzkiego Systemu Informacyjnego Gospodarki Wodnej (we współpracy z RZGW)
4. Współpraca z województwami położonymi w dorzeczu Odry (wdrażanie Programu Odra 2006), Nysy Łużyckiej, itd. w celu zintensyfikowania działań dotyczących ochrony zasobów wodnych w tych dorzeczach

Zaopatrzenie w wodę

Zasady zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków określa ustawa z dnia 7 czerwca 2001 (Dz. U. Nr 72, poz. 747 z późn. zmianami). Na mocy tej ustawy, wymagania dotyczące jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi określa Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 19 listopada 2002r. (Dz. U. 02.203.1718).

W krajach Unii Europejskiej wymagania odnośnie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi ustalone są w Dyrektywie 98/83/EC z 1998 roku. Zalecenia zawarte w ustawodawstwie UE są oparte o wytyczne WHO i obejmują wskaźniki zebrane w następujących grupach:

- parametry organoleptyczne,
- parametry fizyko-chemiczne (dotyczące substancji niepożądanych w nadmiernych ilościach),
- parametry mikrobiologiczne oraz dotyczące substancji toksycznych.

Obecnie obowiązujące Rozporządzenie Ministra Zdrowia określa warunki dla wody pobieranej z wodociągów sieciowych, lokalnych i studni publicznych oraz studni prywatnych, jeżeli:

- urządzenie wodne zaopatruje ponad 50 osób lub dostarcza przeciętnie na dobę ponad 10 m³ wody,
- woda jest wykorzystywana do celów komercyjnych, w tym również do obsługi turystów.

Wskaźniki jakości wody wyszczególnione w nowym rozporządzeniu są podzielone na:

- wskaźniki bakteriologiczne,
- substancje nieorganiczne,
- substancje organiczne,
- wskaźniki organoleptyczne.

W rozporządzeniu tym uwzględniono bardzo szczegółowo takie substancje niebezpieczne dla zdrowia i życia ludzi jak:

- PCB (polichlorowane bifenyle), THM (trihalometany), WWA (wielopierścieniowe węglowodory aromatyczne), pestycydy
- Substancje organiczne - akryloamid, akrylonitryl, bromodichlorometan, bromoform, dibromochlorometan, dichlorobenzen, dichlorometan, epichlorhydrina, etylobenzen, tlenek etylu, ftalan dibytylu, ksyleny, styren, tetrachloroetan, tetrachloroeten, toluen, trichlorobenzen, trichloroetan, chlorek winylu.
- Substancje nieorganiczne - antymon, azotyny, bar, bor, bromiany, magnez,

Jednym z potencjalnych źródeł zanieczyszczenia wód są wyłączone z eksploatacji ujęcia wód podziemnych (i do tej pory nie zlikwidowane lub zlikwidowane niewłaściwie).

Istotne znaczenie dla ochrony ilościowej zasobów wodnych mają działania związane z optymalizacją zużycia wody do celów gospodarczych

Kierunki działań:

1. Wdrażanie programów zaopatrzenia miast i gmin województwa lubuskiego w wodę.
2. Budowa i modernizacja sieci wodociągowych.
3. Modernizacja ujęć wody i stacji uzdatniania.
4. Likwidacja nieczynnych ujęć wody.

16.5. GOSPODARKA ŚCIEKOWA

Mieszkalnictwo

Kolejność realizacji zadań w gospodarce ściekowej w województwie lubuskim wynika ze zobowiązań międzynarodowych Polski (stanowisko negocjacyjne w negocjacjach z UE w sprawie wdrażania Dyrektywy 91/271/EWG) i zapisów Prawa Wodnego oraz aktualnego stanu gospodarki ściekowej w województwie. W perspektywie do 2010 roku, wszystkie aglomeracje o RLM $\geq 15\ 000$ powinny zostać wyposażone w mechaniczno – biologiczne oczyszczalnie ścieków z usuwaniem biogenów wraz z systemami kanalizacji. W związku ze standardami narzucanymi przez Dyrektywę 75/440/EWG z dnia 16 czerwca 1975 roku w sprawie wymaganej jakości wód powierzchniowych przeznaczonych do poboru wody pitnej w państwach członkowskich (brak okresów przejściowych) szczególnie istotne jest zapewnienie właściwej jakości wód w rzece Obrzycy – gdzie znajduje się ujęcie wody powierzchniowej dla m. Zielona Góra.

Realizacja tego celu wymaga kontynuacji kompleksowego porządkowania gospodarki ściekowej w tej zlewni szczególnie poprzez rozbudowę sieci kanalizacji i poprawę efektywności pracy istniejących oczyszczalni.

Wobec powyższego hierarchia ważności przedsięwzięć z zakresu budowy kanalizacji i oczyszczalni ścieków powinna być następująca:

I kolejność:

- uporządkowanie gospodarki ściekowej w aglomeracjach o RLM ponad 100 000,
- porządkowanie gospodarki ściekowej w zlewni rzeki Obrzycy, nadal stanowiącej istotne źródło wody do picia dla mieszkańców Zielonej Góry.

II kolejność:

- porządkowanie gospodarki ściekowej w aglomeracjach o RLM od 15 000 do 100 000.

III kolejność:

- porządkowanie gospodarki ściekowej w aglomeracjach o RLM od 2000 do 15 000,
- porządkowanie gospodarki ściekowej w aglomeracjach o RLM poniżej 2 000 (ze względu na specyfikę obszaru województwa lubuskiego).

Pochodną krajowego programu oczyszczania ścieków komunalnych będą lokalne programy modernizacji, rozbudowy i budowy systemów kanalizacyjnych i oczyszczalni ścieków w aglomeracjach, które zostały objęte krajowym programem i zobowiązaniami wynikającymi z Prawa wodnego.

Programy te leżą w gestii samorządów lokalnych (zadanie własne gminy). Ważnym kryterium przy ustalaniu hierarchii aglomeracji o tej samej RLM będzie fakt, czy zadanie to jest częścią większego programu (np. w ramach zlewni, powiatu, związku gmin itp.).

Porządkowanie gospodarki ściekowej będzie obejmowało zarówno budowę nowych systemów kanalizacji i oczyszczalni ścieków jak również modernizację istniejących oczyszczalni ścieków w kierunku spełnienia wymagań obowiązującego prawa i dyrektyw UE, optymalizację wykorzystania istniejących oczyszczalni ścieków (w tym dociążenie oczyszczalni), budowę oczyszczalni przydomowych w tych miejscach, gdzie jak wynika z planów zagospodarowania przestrzennego brak będzie kanalizacji w okresie perspektywicznym oraz sukcesywną modernizację istniejącej i realizację nowej sieci kanalizacji deszczowej wraz z urządzeniami podczyszczającymi.

Kierunki działań:

1. Uporządkowanie gospodarki ściekowej w aglomeracjach o RLM ponad 100 tys.
2. Porządkowanie gospodarki ściekowej w aglomeracjach ponad 15 tys. (w tym tereny zlewni rzek, Komunalnych Związków).
3. Porządkowanie gospodarki ściekowej w aglomeracjach o RLM ponad 2 tys.
4. Porządkowanie gospodarki ściekowej w aglomeracjach o RLM poniżej 2 tys.

CZĘŚĆ II:
 PLAN STRUKTURY FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNEJ
 KIERUNKI POLITYKI PRZESTRZENNEJ
 16. Infrastruktura techniczna 16.5. Gospodarka ściekowa

Rolnictwo

Wzrost intensywności produkcji rolnej, a także jej koncentracja, spowoduje wzrost zanieczyszczeń środowiska z działalności rolniczej. Z powierzchni uprawnych do rzek i jezior, a także do wód gruntowych przenikają związki azotu i fosforu (powodujące eutrofizację wód powierzchniowych) i pozostałości po chemicznych środkach ochrony roślin.

Znaczna część ogólnej ilości azotu i fosforu odprowadzanych z terenu Polski do Morza Bałtyckiego pochodzi właśnie z zanieczyszczeń obszarowych i punktowych z terenów użytkowanych rolniczo i osadniczo na obszarach wiejskich.

Do podstawowych źródeł zanieczyszczeń punktowych i obszarowych na wsi należą niewłaściwie przechowywane nawozy mineralne i organiczne (obornik, gnojówka i gnojowica), pestycydy, ścieki bytowe z gospodarstw domowych oraz błędy agrotechniczne. Stąd istotne znaczenie ma budowa i modernizacja urządzeń ograniczająca zagrożenia środowiska z tytułu produkcji rolniczej.

Ważnym elementem ochrony zasobów wodnych z tytułu działalności rolniczej jest Dyrektywa azotanowa (91/676/EEC z 12 grudnia 1991 r.), której przepisy zostały transponowane do przepisów prawa krajowego, tj.:

- ustawa z dnia 18 lipca 2001 r. - Prawo Wodne /art. 47 (Dz. U. nr 115, poz. 1229),
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 23 grudnia 2002 roku w sprawie kryteriów wyznaczania wód wrażliwych na zanieczyszczenie związkami azotu ze źródeł rolniczych (Dz. U. Nr 241, poz. 2039),
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 23 grudnia 2002 roku w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinny odpowiadać programy działań mających na celu ograniczenie odpływu azotu ze źródeł rolniczych (Dz. U. z 2003 r., Nr 4),
- ustawa z dnia 26 lipca 2000 roku o nawozach i nawożeniu (Dz. U. nr 89, poz. 991).

Programy działań, mające na celu ograniczenie wprowadzanych do środowiska wodnego zanieczyszczeń azotowych ze źródeł rolniczych (głównie azotanów) będą wdrażane sukcesywnie, przy wsparciu finansowym funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej.

Zmniejszenie negatywnego wpływu rolnictwa na jakość zasobów wodnych (a także innych elementów środowiska) można uzyskać poprzez upowszechnienie ekologizacji rolnictwa i realizację programów rolno-środowiskowych.

Obecność Polski w UE stwarza pilną potrzebę zintensyfikowania edukacji rolników, grup producenckich, przedstawicieli samorządów, administracji rządowej, nauczycieli i młodzieży szkół rolniczych. Istotne znaczenie ma tutaj wdrażanie zasad dobrej praktyki rolniczej.

Potrzebą jest zwiększenie tempa odbudowy i modernizacji zdekapitalizowanych urządzeń melioracyjnych.

Kierunki działań:

Sukcesywne ograniczanie negatywnego wpływu na środowisko zanieczyszczeń obszarowych i punktowych, pochodzących z działalności rolniczej.

Przemysł i energetyka

Kierunki działań:

Wspieranie i egzekwowanie programów racjonalnej gospodarki wodno - ściekowej w zakładach przemysłowych, w szczególności z wojewódzkiej listy przedsiębiorstw uciążliwych dla środowiska z punktu widzenia gospodarki ściekowej.

16.6. GOSPODARKA ODPADAMI

W ramach „Programu ochrony środowiska województwa lubuskiego” opracowano „Plan gospodarki odpadami dla województwa lubuskiego”.

Plan ten określa główne cele i zadania dotyczące gospodarki odpadami m.in. dla sektora komunalnego. Prognozuje się wzrost wytwarzanych osadów ściekowych.

Jako ogólny cel średniookresowy przyjęto zminimalizowanie ilości wytwarzanych odpadów oraz wdrożenie nowoczesnego systemu ich odzysku i unieszkodliwiania.

Cele szczegółowe to:

1. Deponowanie na składowiskach nie więcej niż 65% wszystkich odpadów komunalnych.
2. Skierowanie w roku 2010 na składowiska nie więcej niż 75% (wagowo) całkowitej ilości odpadów komunalnych ulegających biodegradacji (w stosunku do roku 1995).
3. Osiągnięcie w roku 2010 zakładanych limitów odzysku i recyklingu poszczególnych odpadów:
 - opakowania z papieru i tektury: 50% recyklingu,
 - opakowania ze szkła: 45% recyklingu,
 - opakowania z tworzyw sztucznych: 30% recyklingu,
 - opakowania metalowe: 45% recyklingu,
 - opakowania wielomateriałowe: 30% recyklingu,
 - odpady wielkogabarytowe: 50% zebranych selektywnie,
 - odpady budowlane: 40% zebranych selektywnie,
 - odpady niebezpieczne (z grupy odpadów komunalnych): 50% zebranych selektywnie.

Osady ściekowe

1. Zwiększenie stopnia kontroli obrotu komunalnymi osadami ściekowymi celem zapewnienia maksymalnego bezpieczeństwa zdrowotnego i środowiskowego.
2. Zwiększenie stopnia przetworzenia komunalnych osadów ściekowych.
3. Maksymalizacja stopnia wykorzystania substancji biogenych zawartych w osadach przy jednoczesnym spełnieniu wszystkich wymogów dotyczących bezpieczeństwa sanitarnego i chemicznego.

Dla osiągnięcia założonych celów, konieczne jest podjęcie następujących kierunków działań w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi na obszarze woj. lubuskiego:

Dla odpadów sektora komunalnego

1. Podnoszenie świadomości społecznej obywateli, w szczególności w zakresie minimalizacji wytwarzania.
2. Wprowadzanie systemowej gospodarki odpadami komunalnymi w układzie ponadlokalnym, w tym budowa zakładów utylizacji odpadów (sortownie, kompostownie, obiekty termicznego unieszkodliwiania odpadów, składowiska o funkcji ponadlokalnej).
3. Utrzymanie przez gminy lub powiaty kontroli nad zakładami przetwarzania odpadów komunalnych, co jest istotne z punktu widzenia rozwoju racjonalnej gospodarki odpadami.
4. Wdrażanie nowoczesnych technologii odzysku i unieszkodliwiania odpadów
5. Podniesienie skuteczności selektywnej zbiórki odpadów ze szczególnym uwzględnieniem rozwoju selektywnej zbiórki odpadów komunalnych ulegających biodegradacji.

6. Wdrażanie selektywnej zbiórki odpadów wielkogabarytowych, budowlanych i niebezpiecznych.
7. Redukcja w odpadach kierowanych na składowiska zawartości składników biodegradowalnych.
8. Modernizacja składowisk odpadów komunalnych, które nie spełniają wymogów ochrony środowiska, a będą użytkowane do czasu wprowadzenia rozwiązań ponadlokalnych.
9. Intensyfikacja działań w zakresie zamykania, rekultywacji lub modernizacji nieefektywnych lokalnych składowisk odpadów komunalnych.

Osady ściekowe

1. Unieszkodliwianie osadów ściekowych w zależności od uwarunkowań lokalnych.
2. Likwidacja tymczasowego składowania osadów przy oczyszczalniach ścieków.
3. Zwiększenie kontroli nad osadami wykorzystywanymi dla celów przyrodniczych.

Dla odpadów sektora gospodarczego:

1. Systematyczne wprowadzanie bezodpadowych i mało odpadowych technologii produkcji.
2. Wprowadzanie metod i technologii „czystej produkcji” powodującej zmniejszenie ilości i uciążliwości wytwarzanych odpadów.
3. Stymulowanie podmiotów gospodarczych wytwarzających odpady przemysłowe do zintensyfikowania działań zmierzających do maksymalizacji gospodarczego wykorzystania odpadów.
4. Dostosowanie gospodarki odpadami do wymagań europejskich zawartych w znowelizowanych krajowych aktach prawnych oraz do wytycznych zawartych w II Polityce Ekologicznej Państwa.
5. Wyeliminowanie nieprawidłowego unieszkodliwiania w tym także nielegalnego lub nieprawidłowego składowania.
6. Opracowanie „Kompleksowego Programu Gospodarki Odpadami Niebezpiecznymi w regionie Polski zachodniej” (dla województwa lubuskiego, zachodnio-pomorskiego i dolnośląskiego).
7. Budowa i modernizacja oraz rekultywacja składowisk odpadów przemysłowych wyłączonych z eksploatacji.
8. Budowa składowisk odpadów azbestowych lub przystosowanie do tego celu kwater na składowiskach odpadów komunalnych.
9. Dekontaminacja i unieszkodliwienie urządzeń zawierających PCB oraz likwidacja PCB.
10. Organizacja nadzoru weterynaryjnego nad procesem powstawania i niszczenia odpadów pochodzenia zwierzęcego szczególnego ryzyka (SRM) oraz padłych zwierząt (HRM).

Wojewódzkie priorytety programu ochrony środowiska

W oparciu o diagnozę stanu środowiska, uwarunkowania zewnętrzne i wewnętrzne polityki ochrony środowiska oraz wymagania w zakresie jakości środowiska i racjonalnego użytkowania zasobów naturalnych (określone stosownymi ustawami, aktami wykonawczymi i rozporządzeniami, planami implementacyjnymi dyrektyw UE) - poniżej przedstawiono priorytetowe komponenty środowiska bądź uciążliwości wraz z głównymi kierunkami działań zmierzających do systematycznej poprawy jakości środowiska i racjonalnego użytkowania zasobów przyrody. Są to:

1. Ochrona wód. Pomimo zauważalnej poprawy jakości wód powierzchniowych, ich stan jest wciąż niezadowolający. Ochrona wód przed zanieczyszczeniami i nadmierną eksploatacją oraz zabezpieczenie środowiska przed zagrożeniami związanymi z wodą (powódź, susza), wymagają realizacji szeregu przedsięwzięć inwestycyjnych i pozainwestycyjnych, a w szczególności:

CZĘŚĆ II:
PLAN STRUKTURY FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNEJ. KIERUNKI POLITYKI PRZESTRZENNEJ
16. Infrastruktura techniczna 16.6. Gospodarka odpadami

- Ochrona zlewni Obrzycy i Obry,
 - Ochrona zlewni Drawy,
 - Ochrona zlewni jezior,
 - Poprawa gospodarki wodno-ściekowej, zwłaszcza na obszarach wiejskich,
 - Ograniczanie zanieczyszczeń obszarowych,
 - Poprawa zabezpieczeń przeciwpowodziowych z uwzględnieniem ochrony ekosystemów wodnych w tym lasów łęgowych.
2. Ochrona powierzchni ziemi przed odpadami.. Dotyczy to przede wszystkim większego wykorzystania odpadów komunalnych, które obecnie są głównie składowane. Rozwiązanie tego problemu wymaga wsparcia ze strony samorządu województwa, szczególnie w zakresie: minimalizacji ilości wytwarzanych odpadów oraz wprowadzenia systemowej gospodarki odpadami komunalnymi, nowoczesnego systemu unieszkodliwiania i gospodarczego wykorzystania odpadów powstających w sektorze gospodarczym.

16.7. TELEKOMUNIKACJA

Dostępność infrastruktury szerokopasmowej oraz wykorzystywane technologie

W 2009r. przeprowadzono działania inwentaryzacyjne wśród przedsiębiorców telekomunikacyjnych oraz jednostek samorządowych, które doprowadziły do uzyskania informacji na temat posiadanych zasobów infrastruktury w zakresie sieci szkieletowej i dystrybucyjnej. Podsumowaniem przeprowadzonych prac jest dokument pt. „Wykonanie inwentaryzacji stanu teleinformatycznej infrastruktury szerokopasmowej na terenie Województwa Lubuskiego”, który jest dostępny na stronie internetowej www.lubuskie.pl w zakładce społeczeństwo informacyjne. Celem inwentaryzacji było zidentyfikowanie teleinformatycznej infrastruktury szerokopasmowej znajdującej się na terenie województwa lubuskiego wraz z planami jej rozbudowy oraz określenie barier w rozwoju usług szerokopasmowych.

Dokonano podział infrastruktury na następujące kategorie: łącza światłowodowe, przewodowe i łącza radiowe. Przyjęcie takiej segmentacji pozwoliło na identyfikację tych obszarów, które ze względu na zasilanie węzła jedynie łączami radiowymi, a więc posiadającymi istotne ograniczenia w maksymalnej przepływności, mogą być zagrożone ograniczoną dostępnością usług dostępu do Internetu.

Analiza rozmieszczenia węzłów sieci pozwala wyróżnić 5 głównych obszarów, wokół których gęstość istniejących węzłów sieciowych jest większa niż w przypadku pozostałych części województwa lubuskiego: Zielona Góra, Gorzów Wielkopolski, Nowa Sól, Żary, Żagań oraz cztery skupiska z mniejszą gęstością istniejących węzłów sieciowych: Gubin, Lubsco, Świebodzin, Sulęcín.

Węzły znajdujące się na tych obszarach połączone są z innymi, zlokalizowanymi zarówno na terenie województwa lubuskiego jak i poza nim, tworząc gęstą siatkę połączeń międzywęzłowych głównie w technologii światłowodowej. Pozostałe węzły rozłożone są mniej więcej równomiernie na terenie województwa. Wyjątkami są: część północna województwa lubuskiego obejmująca praktycznie cały powiat strzelecko-drezdenecki oraz południowo - zachodnia część województwa – zachodnia część powiatu żarskiego (m.in. gminy Przewóz, Łęknica, Trzebiel, Lipniki Łużyckie), część powiatu słubickiego oraz sulęcińskiego. Na obszarach tych gęstość węzłów jest zdecydowanie niższa oraz zaobserwować można mniejszą liczbę relacji połączeń międzywęzłowych (zarówno światłowodowych jak i radiowych). Te ostatnie najczęściej wykorzystywane są do połączenia węzłów znajdujących się w niewielkiej odległości – na przykład do połączenia węzłów w obrębie jednej gminy lub zlokalizowanych w gminach sąsiednich. Dużo rzadziej występują łącza bezprzewodowe dalekosiężne łączące gminy nie leżące bezpośrednio obok siebie – przykładem takiego połączenia jest łącze radiowe relacji Kostrzyn nad Odrą – Gronów (gmina Dąbie).

Identyfikacja terenów zagrożonych wykluczeniem cyfrowym

Podstawowym celem, prowadzonej inwentaryzacji stanu teleinformatycznej infrastruktury szerokopasmowej w województwie lubuskim jest budowa Lubuskiej Sieci Szkieletowej (LSS). Jednym z głównych założeń budowy LSS jest fakt, iż realizowany projekt nie będzie dotyczył budowy sieci dostępowej (tzw. „ostatniej mili”), ale skupiony będzie na realizacji odcinków szkieletowo-dystrybucyjnych. W związku z powyższym wyniki inwentaryzacji wskazały obszary, na których budowa Lubuskiej Sieci Szkieletowej jest możliwa i dopuszczalna biorąc pod uwagę możliwość finansowania ze środków UE budowy sieci szkieletowo-dystrybucyjnej. Dlatego też proces identyfikacji terenów zagrożonych wykluczeniem cyfrowym przeprowadzony został z punktu widzenia dwóch kryteriów:

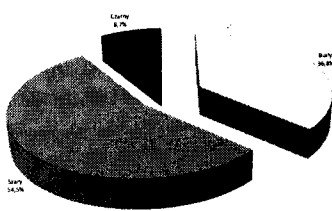
- kryterium infrastruktury szkieletowej i dystrybucyjnej,
- kryterium potencjalnej dostępności usług.

Kryterium infrastruktury szkieletowej i dystrybucyjnej

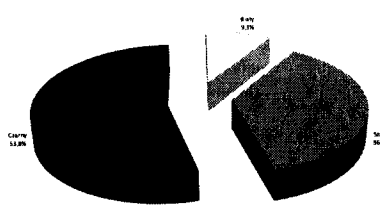
Jako podstawę klasyfikacji obszarów przyjęto zebrane w procesie inwentaryzacyjnym dane od przedsiębiorców telekomunikacyjnych. Rysunek przedstawia identyfikację tych obszarów, gdzie:

- **Kolorem białym** zaznaczono obszary, w których występuje całkowity brak infrastruktury szkieletowo-dystrybucyjnej (punktów dystrybucyjnych) niezbędnej do zapewnienia podaży usług szerokopasmowego dostępu do Internetu na założonym poziomie, lub uzyskanie takiego przyłączenia jest ograniczone barierami, np. ekonomicznymi, które utrudniają dostęp potencjalnych operatorów sieci dostępowych.
- **Kolorem szarym** zaznaczono obszary, na których istnieje infrastruktura szkieletowo - dystrybucyjna tylko jednego operatora telekomunikacyjnego. Nie ma zatem konkurencji na poziomie infrastruktury szkieletowo - dystrybucyjnej, choć może działać kilku operatorów sieci dostępowych, którzy jednak korzystają z usług hurtowych jednego operatora infrastruktury szkieletowo - dystrybucyjnej.
- **Kolorem czarnym** zaznaczono obszary, w których istnieje infrastruktura szkieletowo-dystrybucyjna co najmniej dwóch operatorów telekomunikacyjnych umożliwiającą zapewnienie podaży usług szerokopasmowego dostępu do Internetu na założonym poziomie.

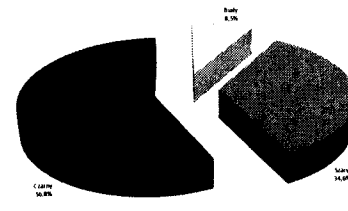
Dla zobrazowania sytuacji w województwie lubuskim, zaprezentowano wykres w skali makro informujący o obszarach zagrożonych wykluczeniem cyfrowym z punktu widzenia trzech kryteriów: odsetka liczby miejscowości, odsetka liczby mieszkańców, odsetka liczby gospodarstw.

Odsetek miejscowości

Odsetek liczby ludności
w miejscowościach

Odsetek liczby gospodarstw domowych
w miejscowościach

Odsetki zakwalifikowania do poszczególnych obszarów [źródło: Wykonanie inwentaryzacji stanu teleinformatycznej infrastruktury szerokopasmowej na terenie Województwa Lubuskiego]

Kryterium potencjalnej dostępności usług

Drugie kryterium identyfikacji obszarów zagrożonych wykluczeniem cyfrowym związane jest z potencjalną dostępnością usług dostępu do Internetu. Można przyjąć, że to kryterium wyznaczania obszarów zagrożonych może być traktowane jako kryterium pomocnicze do oceny dostępności usług dostępu do Internetu na danym terenie.

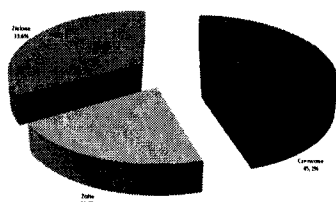
Rysunek przedstawia identyfikację tych obszarów, gdzie:

- **Kolorem czerwonym** zaznaczono obszary, w których brak dostępu do Internetu. Na obszarach takich nie działa żaden przedsiębiorca telekomunikacyjny świadczący usługi dostępu do Internetu.

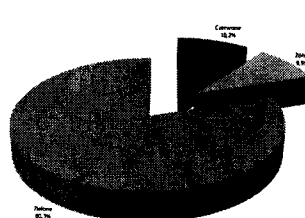
CZĘŚĆ II:
PLAN STRUKTURY FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNEJ. KIERUNKI POLITYKI PRZESTRZENNEJ
16. Infrastruktura techniczna 16.7. Telekomunikacja

- **Kolorem żółtym** zaznaczono obszary o ograniczonym dostępie do Internetu. Na obszarze istnieje przynajmniej jeden przedsiębiorca telekomunikacyjny świadczący usługi dostępu do Internetu, jednakże maksymalna dostępna przepływność na tym obszarze nie osiąga 2 Mbit/s. Obszar jest traktowany jako obszar o ograniczonym dostępie również wówczas, jeżeli usługi na nim świadczone są wyłącznie w technologiach radiowych (pomimo deklarowanych przepływności 2 Mbit/s i wyższych).
- **Kolorem zielonym** zaznaczono obszar z szerokopasmowym dostępem do Internetu. Na terenie tych obszarów istnieją przedsiębiorcy telekomunikacyjni świadczący usługi szerokopasmowego dostępu do Internetu – przynajmniej jeden przedsiębiorca świadczy usługi dostępowe w technologii nieradiowej (miedz, kabel koncentryczny, światłowód) o przepływności 2 Mbit/s i wyższej.

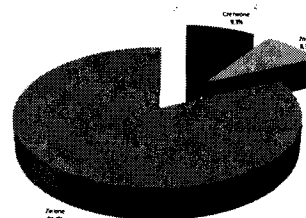
Dla zobrazowania sytuacji w województwie lubuskim, zaprezentowano wykres w skali makro informujący o obszarach zagrożonych wykluczeniem cyfrowym z punktu widzenia trzech kryteriów: odsetka liczby miejscowości, odsetka liczby mieszkańców, odsetka liczby gospodarstw. Miejscowości zaznaczone kolorem czerwonym oraz żółtym są obszarami (z punktu widzenia kryterium potencjalnej dostępności usług), na których występuje zagrożenie wykluczeniem cyfrowym.

Odsetek miejscowości

Odsetek liczby ludności
w miejscowościach

Odsetek liczby gospodarstw domowych
w miejscowościach

Odsetki zakwalifikowania do poszczególnych obszarów [źródło: Wykonanie inwentaryzacji stanu teleinformatycznej infrastruktury szerokopasmowej na terenie Województwa Lubuskiego]

Obszary, gdzie występują problemy z dostępem do Internetu, a więc tereny określone jako czerwone (brak usługodawców) lub żółte (ograniczony zakres usług) to przede wszystkim małe miejscowości. Prawie 58% populacji obszarów czerwonych i żółtych zamieszkuje we wsiach liczących poniżej 500 mieszkańców, a kolejne 42% zamieszkuje miejscowości liczące 500-5000 mieszkańców. Potwierdzeniem tej tezy jest również kolejne zestawienie, z którego wynika, że blisko 90% miejscowości zaliczonych do obszarów czerwonych i żółtych to miejscowości liczące nie więcej niż 500 mieszkańców. Wartym podkreślenia jest fakt, że obszary żółte i czerwone nie występują w miejscowościach powyżej 5000 mieszkańców.

WNIOSEK: Problemy z dostępem do Internetu występują głównie w miejscowościach liczących nie mniej niż 500 mieszkańców.

Analiza planów i zamierzeń rozbudowy infrastruktury przez przedsiębiorców telekomunikacyjnych oraz jednostki samorządu terytorialnego

Ze względu na brak szczegółowych informacji o planach operatorów telekomunikacyjnych w kwestii inwestycji (brak konkretnych terminów oraz przybliżonych informacji co do lokalizacji węzłów oraz łączny międzywęzłowych) nie ma możliwości ich całościowej oceny.

Dostępne informacje o planach operatorów zobrazowane zostały na rysunku.

Należy zauważyć jednak, że wskazane plany w zasadzie nie zwiększą dostępności usług, a jedynie poprawią konkurencyjność rynku. Jest to spowodowane faktem, że relacje przedstawionych inwestycji pokrywają się z istniejącą już infrastrukturą.

W latach 2010 – 2014 planowana jest budowa Lubuskiej Sieci Szerokopasmowej.

Celem projektu jest zapewnienie mieszkańcom województwa lubuskiego dostępu do internetu szerokopasmowego.

Ideą projektu jest przede wszystkim świadczenie usług elektronicznych mieszkańcom województwa lubuskiego. Infrastruktura internetu szerokopasmowego ma zostać wykorzystana jako medium do świadczenia usług elektronicznych, zwłaszcza tych udostępnionych w ramach projektu **Lubuski e-Urząd** oraz innych np. e-Zdrowie, e-Turystyka, e-Learning.

Główne cele projektu to:

- budowa regionalnych sieci szkieletowych,
- budowa sieci dostępowych oraz lokalnych sieci szerokopasmowych,
- budowa regionalnych lub lokalnych centrów zarządzania sieciami.

Obecnie dokonywana jest analiza skutecznego sposobu realizacji inwestycji oraz analizowane są inne analogiczne projekty w pozostałych województwach kraju i w Europie.

Pierwotnie (2007 - 2008 r.) zakładano, iż budowa sieci będzie realizowana samodzielnie przez samorząd województwa. Wejście w życie Rozporządzenia MRR z 7.12.2009r. dotyczącego pomocy publicznej dla budowy sieci szerokopasmowej spowodowało, iż przyjęto wariant budowy sieci, w którym bezpośrednim beneficjentem będzie Konsorcjum Publiczno-Prywatne utworzone przez Województwo Lubuskie z operatorem telekomunikacyjnym wyłonionym w otwartym postępowaniu konkursowym (przetargowym). Zakłada się powołanie tego podmiotu do końca 2010r.

Powstały podmiot gospodarczy (spółka prawa handlowego) będzie bezpośrednio aplikował do LRPO 1.3 o środki UE. Maksymalne dofinansowanie ze środków UE wyniesie max. 50% (ze względu na występowanie pomocy publicznej) wobec pierwotnie zakładanych 85% z UE. Wkład samorządu wyniesie max 11 mln zł., wkład własny operatora telekomunikacyjnego stanowić będzie ok. 50 mln zł.

Z początkiem 2011 r., po powstaniu Konsorcjum nastąpi proces opracowywania koncepcji merytorycznej i modelu finansowo-organizacyjnego przedsięwzięcia z uwzględnieniem kosztów eksploatacji i zachowania wymaganej trwałości projektu dla terenów białych i szarych plam dostępu do Internetu.

Pełna dokumentacja (Wniosek, Studium Wykonalności z wymaganymi załącznikami) dla trybu zaprojektuj i wybuduj zostanie złożona w połowie 2011r. przez powstały podmiot gospodarczy.

Nie zakłada się notyfikacji projektu w Komisji Europejskiej ze względu na zastosowanie Rozporządzenia MRR oraz iż wartość projektu nie przekracza kwoty 50 mln Euro.

Realizacja tego zadania spowoduje, że sieć budowana będzie w miejscowościach, w których w tej chwili brak dostępu do Internetu.

17. STREFA OBRONNOŚCI I BEZPIECZEŃSTWA

Położenie i potencjał ludzki oraz charakter i bogactwo województwa lubuskiego stanowią o znaczącej jego roli w społeczno - gospodarczym funkcjonowaniu państwa.

Gęstość zalesienia oraz ilość, wielkość i charakter rzek płynących przez teren województwa obok dużego nasycenia ruchliwymi szlakami komunikacyjnymi, stanowią potencjalne źródła zagrożeń dla społeczeństwa, mienia publicznego i środowiska.

Do potencjalnych zagrożeń mogących doprowadzić do sytuacji kryzysowych należy zaliczyć:

- pożary przestrzenne kompleksów leśnych oraz zwartej zabudowy,(dotyczy to szczególnie miast otoczonych ciasnym pierścieniem lasów, takich jak: Zielona Góra, Rzepin, Nowogród Bobrzański, Czerwieńsk, Małomice, Cybinka, Gozdnicza),
- powodzie,
- zagrożenie chemiczne, biologiczne i radiacyjne,
- epidemie chorób ludzi i zwierząt oraz inwazje szkodników zwierząt i roślin,
- katastrofy budowlane i techniczne,
- awarie infrastruktury komunalnej,
- naruszenie porządku publicznego, akty terroru, odnalezienie niewypalów i materiałów wybuchowych,
- anomalia pogodowe: wichury, huragany, gwałtowne opady atmosferyczne, susze,
- demonstracje, zamieszki, niepokoje społeczne.

Zagrożenie pożarowe

Zagrożenie pożarowe województwa wynika z występowania na jego terenie wielu kompleksów leśnych, na terenie których lub w bezpośrednim ich sąsiedztwie zlokalizowane są siedliska ludzkie.

Najbardziej zagrożone kompleksy leśne to:

- Kłodawa – zach. Strzelce Krajeńskie,
- Dobiegniew – ptn. Drezdenko,
- Santok, Skwierzyna, pld. Drezdenko (Puszcza Notecka),
- Bledzew, Lubniewice, Krzeszyce, Sulęcín,
- Witnica, Lubiszyn, Dębno,
- Słubice, Rzepin, Cybinka,
- Bytnica, Łągów, Torzym,
- Gubin, Bobrowice, Krosno Odrzańskie,
- Brody, Tuplice, Trzebiel,
- Przewóz, Wymianki, Gozdnicza,
- Małomice, Iłowa, Żagań,
- Sława, Nowa Sól, Kargowa.

Decydujący wpływ na palność lasów obok warunków atmosferycznych (co wiąże się z niską wilgotnością ściółki) jest typ siedliskowy lasów (borowy), wiek drzewostanu (średnio około 50 lat) oraz najważniejszy czynnik – ludzki, tj. bardzo duża penetracja lasu przez człowieka (około 80 % pożarów powstaje wewnątrz kompleksu leśnego).

Czynnik ludzki związany jest z turystycznym charakterem rejonu oraz występującym w dużych ilościach runem leśnym. Zagrożenie w lasach występuje na ogół od marca do września.

Drugim działem pod względem ilości pożarów jest rolnictwo, gdzie wybucha około 23 – 30 % ogólnej ilości pożarów.

Trzecim działem o największej palności są obiekty mieszkalne. Pożary te z reguły kwalifikowane są jako małe, tzn. ograniczają się do powierzchni jednego lokalu, mieszkania lub sporadycznie do całej zabudowy budynku.

Czwartą grupę pożarów stanowią pożary środków transportu, głównie pojazdów samochodowych. Odnotowana statystyka pożarów w tej grupie jest prostym odzwierciedleniem natężenia ruchu na drogach województwa.

Szczegółne zagrożenie stanowią obiekty zakwalifikowane do zagrożonych wybuchem oraz o obciążeniu ogniowym powyżej 100 MJ/m², takie jak:

- bazy paliw płynnych,
- stacje paliw,
- zakłady i obiekty poszukiwań ropy naftowej i gazu,
- młyny i spichlerze zbożowe,
- zakłady przemysłu odzieżowego, wełnianego i bawełnianego,
- zakłady produkcji meblarskiej i drzewnej.

Powodzie

Głównym elementem zagrożenia powodzią województwa lubuskiego są rzeki: Odra, Warta, Bóbr, Nysa Łużycka, Noteć, Kwisa oraz sieć kanałów łączących rzeki i ciekii wodne.

Typowymi dla województwa są:

- powodzie opadowe, których przyczyną są silne opady nawałne, frontalne lub rozlewne. Powodzie opadowe występują najczęściej w miesiącach: maj, czerwiec, lipiec, sierpień i wrzesień;
- powodzie roztopowe, spowodowane gwałtownym topnieniem śniegu, często połączonym z wystąpieniem deszczu. Ten rodzaj powodzi występuje najczęściej w miesiącach: luty, marzec, kwiecień;
- powodzie zatorowe, spowodowane nasileniem zjawisk lodowych i występujące najczęściej w miesiącach grudzień i styczeń.

Mogą one dotknąć miejscowości leżące przy rzekach:

- Odra – Bytom Odrzański, Nowa Sól, Cigacice, Nietków, Krosno Odrzańskie, Cybinka, Słubice, Górzycza, Kostrzyn,
- Warta – Gorzów Wlkp., Krobielewko, Świniary, Skwierzyna, Santok, Jeżyki, Kołczyn, Świerkocin, Witnica, Słońsk, Kostrzyn,
- Noteć – Drezdenko, Trzebiecz, Goszczanowice, Górecko, Stare Polichno, Przynotecko,
- Bóbr – Leszno Górne, Szprotawa, Żagań, Krzystowice, Bobrowice, Dychów,
- Nysa Łużycka – Strzegów, Markosice, Żytowań.

Zagrożenie powodziowe może powstać także w wyniku awarii urządzeń hydrotechnicznych w Pilichowicach i Dychowie na rzece Bóbr, w Bledzewie na Obrze oraz spiętrzenie wody w m. Skoki na jeziorze Bukowieckim, 4 km od Międzyrzecza.

Dla zminimalizowania skutków powodzi urządzono budowle ochronne i hydrotechniczne:

- wały przeciwpowodziowe,
- obszary zalewowe,
- pompy polderowe i pompy o zwiększonej wydajności,
- inne budowle (jazy, przepusty, wały cofkowe, zbiorniki retencyjne).

Zagrożenie chemiczne, biologiczne i radiacyjne

Paliwa, gazy oraz produkty i materiały palne wytwarzane, wydobywane, przesyłane i magazynowane na terenie województwa, a także przewożone transportem drogowym i kolejowym, stwarzają potencjalne zagrożenie związane ze skażeniami toksycznymi.

Największe zagrożenie występuje:

- w bezpośrednim sąsiedztwie zakładów produkcyjnych stosujących lub przechowujących NSCh, zlokalizowanych w: Gorzowie Wlkp., Krośnie Odrzańskim, Sulechowie, Zielonej Górze, Nowej Soli, Czerwieńsku, Żarach, Żaganiu, Wschowie, Świebodzinie, Wymiarkach,
- w pobliżu węzłów kolejowych: Zbąszynek, Czerwieńsk, Rzepin, Żagań,
- wzdłuż dróg i linii kolejowych, którymi przewożone są materiały niebezpieczne,
- w pobliżu odwiertów ropy i gazu,
- wzdłuż rurociągów i gazociągów przesyłowych.

Większość zakładów magazynujących i używających NSCh w procesie produkcyjnym zlokalizowana jest w rejonach gęsto zaludnionych lub bezpośrednio do nich przyległych, co powoduje istotne zagrożenie dla zdrowia i życia ludności.

Bardzo groźne, a trudne do przewidzenia, może być uwolnienie się N, S, Cl w czasie transportu kolejowego lub drogowego w wyniku: katastrofy, wypadku lub samoistnego rozszczelnienia cystern lub zbiorników, w których są przewożone, zwłaszcza gdy dojdzie do katastrofy w rejonie gęsto zaludnionym wzdłuż tras drogowych lub kolejowych.

W województwie lubuskim mogą wystąpić zakażenia o charakterze epidemii, spowodowanej rozprzestrzenianiem się w atmosferze drobnoustrojów i bakterii, które znalazły się przypadkowo lub zostały dodane świadomie do produktów żywnościowych i wody pitnej, np. do wodociągów.

Miejsce i zasięg występowania wymienionych zagrożeń są trudne do przewidzenia. Najbardziej sprzyjające warunki rozprzestrzeniania zakażeń i występowania zbiorowych zatruc występują w miastach oraz dużych skupiskach ludzkich. W okresie letnim sprzyjające warunki występują podczas imprez masowych, zjazdów oraz w ośrodkach wypoczynkowych, zwłaszcza gdzie utrudniony jest dostęp do urządzeń sanitarnych i punktów wody pitnej. Szczególne zagrożenie występuje na obszarach zalanych w czasie powodzi, na których w wyniku procesów gnilnych powstają dogodne warunki rozwoju drobnoustrojów chorobotwórczych.

Teoretyczne zagrożenie skażeniem radioaktywnym może być spowodowane awariami technicznymi elektrowni atomowych, znajdujących się na terenie krajów sąsiadujących z Polską. Zależnie od miejsca awarii i warunków atmosferycznych powstały obłok promieniotwórczy może objąć swoim zasięgiem obszar całego lub części województwa. Duże zagrożenie stwarzają także środki promieniotwórcze transportowane przez teren województwa między innymi przez przejścia graniczne w Świecku i Olszynie, w tym np.: boksyty, rudy cynku, rudy glinu, potas itp.

Istnieje duże prawdopodobieństwo, że drogi województwa stanowią szlak nielegalnego transportu tych substancji.

Pracownie izotopowe zlokalizowane w województwie i zakłady stosujące izotopowe źródła promieniowania jonizującego nie stwarzają istotnego zagrożenia, a ewentualne zdarzenia, w wyniku których nastąpi uwolnienie substancji promieniotwórczych, mogą mieć rozmiar tylko lokalny, możliwy do opanowania przez służby tych zakładów i pracowni.

Epidemie chorób ludzi i zwierząt oraz inwazje szkodników zwierząt i roślin

Na terenie województwa mogą wystąpić zakażenia ludzi i zwierząt o charakterze masowym, mające znamiona epidemii. Spowodowane one mogą być rozprzestrzenianiem się w atmosferze drobnoustrojów i bakterii, które znalazły się tam przypadkowo lub w wyniku świadomego działania ludzi.

Powodem przypadkowego zakażenia jest nieświadome spożywanie przez ludzi nieswieżych lub przeterminowanych produktów pochodzenia zwierzęcego lub roślinnego. Szczególnie narażone na zakażenia masowe są osoby korzystające z punktów żywienia zbiorowego, takich jak: stołówki, bary itp. Zakażenia zbiorowe mogą też wystąpić w wyniku nieprzestrzegania podstawowych zasad higieny i przepisów sanitarnych przez pracowników punktów żywienia zbiorowego.

Bardzo groźne w skutkach może okazać się celowe lub nieświadome zatrucie wody pitnej w wodociągach. Zatrucia te mogą objąć swym działaniem ludzi i zwierzęta – szczególnie hodowlane zwierzęta domowe.

Szczególnym zagrożeniem niosącym znamiona epidemii jest masowe występowanie niebezpiecznych dla zwierząt owadów.

Szkodniki roślin mogą dotknąć swoim działaniem bardzo duże obszary pól uprawnych i lasów.

Zwalczanie tych szkodników wiąże się z dużymi nakładami finansowymi oraz wyłączeniem tych terenów z użytkowania przez określony czas. Nieprzestrzeganie zasad wstępu na tereny objęte zwalczaniem szkodników może być powodem zatrucia ludzi.

Bardzo szczególnym zagrożeniem są epidemie chorób zwierząt, szczególnie zwierząt dzikich. Choroby te mogą przenosić się na zwierzęta domowe i ludzi. Walka z tymi chorobami jest bardzo trudna, czasochłonna i pociąga za sobą duże nakłady finansowe, wymaga od ludzi bezwzględного przestrzegania ustaleń specjalistów.

Katastrofy budowlane i techniczne

Wielokondygnacyjna zabudowa powoduje zagrożenie katastrofami budowlanymi. Spowodowane jest to głównie przez:

- wyeksploatowanie techniczne obiektów,
- brak właściwej konserwacji,
- awarie instalacji technicznej,
- pożary,
- nieprawidłowości w wykonawstwie obiektów,
- przypadki losowe w tym między innymi: osunięcia podłoża, wady zastosowanych materiałów,
- brak zabezpieczenia obiektów przewidzianych do rozbiórki.

Potencjalnym zagrożeniem jest celowe podłożenie ładunków wybuchowych w obiektach użyteczności publicznej oraz zbiorowego zamieszkania.

Awarie systemów energetycznych, ciepłowniczych, wodociągowych, telekomunikacyjnych, itp. mogą spowodować pozbawienie ludności i zakłady pracy, szczególnie dużych aglomeracji miejskich, podstawowych mediów, niezbędnych do normalnego funkcjonowania.

Potencjalne zagrożenia katastrofą budowlaną na terenie województwa stwarzają między innymi:

- budynki wysokie powyżej 25 m wysokości,
- mosty i wiadukty o rozpiętości powyżej 15 m,
- zapory wodne,
- kominy wolnostojące o wysokości powyżej 15 m,
- maszt radiowo-telewizyjny w Jemiołowie o wysokości 324 m.

Powyższe zagrożenia wskazują na konieczność ciągłego nadzorowania sprawności wymienionych obiektów i sieci, zwłaszcza szczelności sieci gazowych oraz niezwłocznego reagowania na sygnalizowane nieprawidłowości, a na wypadek większej awarii zaplanowania środków zastępczych zapewniających minimum niezbędne do funkcjonowania najważniejszych obiektów użyteczności publicznej.

Awarie infrastruktury komunalnej

Ośrodki miejskie województwa lubuskiego oraz obszary zurbanizowane charakteryzują się dużym nasyceniem różnego rodzaju urządzeń, tj.:

- wodociągowych,
- energetycznych,
- kanalizacyjnych,
- ciepłowniczych,
- gazowniczych,
- dźwigowych.

Awarie wyżej wymienionych sieci, instalacji i urządzeń są uciążliwe dla mieszkańców, ale również wiążą się z bezpośrednim lub pośrednim zagrożeniem dla ich życia, zdrowia lub mienia.

Porażenia prądem elektrycznym, rozszczelnienia instalacji gazowej, wycieki czynnika grzewczego o temperaturze powyżej 100°C, zatopienia terenów i obiektów instalacji wodociągowej to przykłady zagrożeń tzw. bezpośrednich.

Zagrożeniami pośrednimi mogą być np. brak wody pitnej, brak ogrzewania, brak prądu, itp.

Głównym powodem wzrostu liczby katastrof i awarii infrastruktury komunalnej jest najczęściej zły stan techniczny oraz wzrost ilości przestarzałych urządzeń i instalacji.

Naruszenie porządku publicznego, akty terroru, odnalezienie niewypałów i materiałów wybuchowych

Na obszarze województwa lubuskiego mogą wystąpić blokady dróg, tras kolejowych, okupacje budynków administracji publicznej oraz demonstracje i strajki (organizowane na różnym tle i przez różne formacje polityczne czy też grupy społeczne), prowadzące do paraliżu komunikacji oraz ważnych dla regionu zakładów pracy lub innych obiektów i obszarów.

Możliwe są także zbiorowe zakłócenia porządku publicznego o charakterze chuligańskim, takie jak zamieszki i burdy uliczne w miejscach imprez masowych, prowadzące w skrajnych przypadkach do znacznej dewastacji i niszczenia mienia oraz stwarzających zagrożenie życia, zdrowia i mienia obywateli.

Usytuowanie geograficzne Polski oraz jej polityczno-gospodarcze powiązania z krajami wchodzącymi w skład NATO, a w jego ramach z koalicją antyterrorystyczną przyczyniło się do wzrostu narażenia naszego kraju (w tym także województwa) na działalność ugrupowań terrorystycznych. Nie można więc wykluczyć wystąpienia ataków terrorystycznych o podłożu politycznym, ideologicznym lub religijnym, zwłaszcza z wykorzystaniem materiałów wybuchowych.

Obserwowany w ostatnim okresie wzrost przestępczości oraz powstawanie grup przestępczych o charakterze zorganizowanym jak i łatwiejszy dostęp do broni i materiałów wybuchowych, powoduje znaczny wzrost prawdopodobieństwa dokonania na obszarze województwa aktów terroru polegających na:

- dokonaniu lub groźbie dokonania zamachu bombowego na siedzibę administracji, placówkę zdrowia, placówkę oświatową, obiekt handlowy itp.,
- uprowadzeniu pojazdów lądowych, statków wodnych, powietrznych lub innych środków transportu,
- uprowadzeniu osób lub wzięciu zakładników (również groźby takich działań),
- bezprawnym zajęciu obiektów lub groźb ich zniszczenia,

- próbach uszkodzenia lub unieruchomienia ważnych ze względu na obronność i funkcjonowanie państwa instalacji przemysłowych, infrastruktury itp.,
- skażeniu ujęć wody oraz zatruciu wodociągów lub żywności wysokotoksycznymi substancjami chemicznymi zwłaszcza w większych miastach województwa,
- innych działaniach przestępczych godzących w porządek i bezpieczeństwo powszechne.

Zagrożeniem dla bezpieczeństwa obywateli oraz bezpieczeństwa i porządku publicznego, którego nie można nigdy bagatelizować są przypadki ujawniania lub zgłaszania podłożenia ładunków wybuchowych lub innych przedmiotów niebezpiecznych. Policja zajmuje się lokalizowaniem, rozpoznaniem, neutralizacją, unieszkodliwianiem, usuwaniem transportem oraz niszczeniem materiałów i urządzeń wybuchowych (samodziałowych lub kombinacji z wyrobami przemysłowymi).

Oczyszczaniem terenów i obiektów z materiałów i urządzeń wybuchowych pochodzenia wojskowego (współczesnych oraz z okresu działań wojennych – odnalezionych w trakcie prowadzenia różnego rodzaju prac budowlanych, wykopów itp.) zajmują się oddziały i pododdziały inżynieryjne wojsk lądowych. W wyżej opisanych sytuacjach zachodzi konieczność zamknięcia określonego obiektu lub grupy obiektów oraz ewakuacji przebywających w nich ludzi. Ponadto wdraża się do natychmiastowej realizacji obowiązujące w tym zakresie procedury postępowania.

Anomalie pogodowe: wichury, huragany, gwałtowne opady atmosferyczne, susze

Anomalie pogodowe występujące lokalnie na terenie województwa lub mające większy zasięg terytorialny mogą występować oddzielnie lub łączyć się ze sobą np. wichury połączone z gwałtownymi opadami atmosferycznymi. Anomalie pogodowe mogą potęgować inne wymienione wcześniej zagrożenia np. pożar kompleksu leśnego w czasie suszy lub pożar kompleksu leśnego połączony z silną wichurą, gwałtowne opady atmosferyczne zwłaszcza deszczu mogą potęgować klęskę powodzi występującą na danym terenie.

Gwałtowne wichury, huragany, opady śniegu mogą być przyczyną zerwania trójprzewodów energii elektrycznej, linii telefonicznych i telekomunikacyjnych.

Anomalie pogodowe mogą mieć też niejako pozytywny wpływ na istniejące już zagrożenie np.: gwałtowne opady deszczu w czasie pożaru np. kompleksu leśnego.

Cele uwzględnienia potrzeb obronności i bezpieczeństwa państwa w projekcie Zmiany PZPWL

a) zapewnienie warunków dla obrony terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, w szczególności przez:

- utrzymanie potencjału obronnego państwa;
- zapewnienie warunków do funkcjonowania sił zbrojnych w okresie pokoju oraz do działania w razie agresji militarnej;
- zapewnienie warunków do przyjęcia, rozmieszczenia i funkcjonowania sojusznicznych sił zbrojnych;
- zapewnienie funkcjonowania gospodarki państwa w razie agresji militarnej, w tym ewakuacji ludności i elementów materialnych gospodarki;
- tworzenie warunków umożliwiających lokalizację, realizację i adaptację obiektów i urządzeń niezbędnych na potrzeby obronne;

b) przygotowanie i przeciwdziałanie zagrożeniom wewnętrznym:

- reagowanie na zagrożenia zdrowia i życia ludzi, katastrofy i klęski żywiołowe, zagrożenia gospodarczego i ekonomicznego funkcjonowania państwa, przestępczość i akty terroryzmu;
- ochronę bezpieczeństwa i porządku publicznego;

- ochronę bezpieczeństwa powszechnego;
- wykonywanie zadań z zakresu ochrony: obiektów, zabytków i urzędzeń;
- ochronę granic państwa;
- wykonywanie zadań dotyczących uchodźców i azylantów.

Wymienione cele realizowane są przez administrację rządową i samorządową wojewódzką w Zmianie PZPWL oraz przez samorzady gminne w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

Sposoby uwzględnienia potrzeb obronności i bezpieczeństwa państwa w Zmianie PZPWL

Uwzględnienie potrzeb obronności i bezpieczeństwa państwa w Zmianie PZPWL zostało dokonane zgodnie z § 5 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 4 maja 2004 r. w sprawie sposobu uwzględnienia w zagospodarowaniu przestrzennym potrzeb obronności i bezpieczeństwa państwa (Dz. U. Nr 25, poz.1309), poprzez określenie w szczególności:

- a) powiązań komunikacyjnych oraz infrastrukturalnych sieci osadniczej województwa lubuskiego, w tym kierunków powiązań transgranicznych;
- b) obszarów problemowych wraz z zasadami ich zagospodarowania;
- c) obszarów narażonych na niebezpieczeństwo powodzi;
- d) granic terenów zamkniętych i ich stref ochronnych;
- e) obszarów występowania udokumentowanych złóż kopalin;
- f) obszarów, na których będą rozmieszczone inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym.

CZĘŚĆ III

INWESTYCJE CELU PUBLICZNEGO. WYKAZ PROGRAMÓW RZĄDOWYCH I ZADAŃ SAMORZĄDOWYCH

18. PROGRAMY I ZADANIA SŁUŻĄCE LOKALIZACJI INWESTYCJI CELU PUBLICZNEGO O ZNACZENIU PONADLOKALNYM

W Planie zagospodarowania przestrzennego województwa zgodnie z art. 39 ust.3 pkt 3 oraz ust. 5 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2003 r. Nr 80, poz. 717 z późn. zm.) umieszcza się te inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym, które zostały ustalone w dokumentach przyjętych przez Sejm Rzeczypospolitej Polskiej, Radę Ministrów, właściwego ministra lub sejmik województwa, zgodnie z ich właściwością.

Zadaniem niniejszej części Zmiany Planu zagospodarowania przestrzennego województwa lubuskiego jest przedstawienie niżej wymienionych inwestycji (zespołu inwestycji), które przyczynią się do osiągnięcia założonych w przedmiotowym Planie celów i kierunków.

I. ZADANIA UMIESZCZONE W CENTRALNYM REJESTRZE PROGRAMÓW RZĄDOWYCH

Programy zawierające zadania rządowe sporządzają w zakresie swojej właściwości rzeczowej ministrowie i centralne organy administracji rządowej, przedstawiając do zaopiniowania sejmikom właściwych województw. Istotą tych programów są zadania rządowe, które mają na celu realizację inwestycji celu publicznego o znaczeniu krajowym.

Zgodnie z art. 49 ust. 1 rejestr programów prowadzi minister właściwy do spraw budownictwa, gospodarki przestrzennej i mieszkalnictwa.

W Zmianie Planu zagospodarowania przestrzennego województwa lubuskiego uwzględniono zadanie rządowe, służące realizacji ponadlokalnych celów publicznych, wpisane w Centralnym Rejestrze Programów Rządowych.

Zadaniem przewidzianym do realizacji na obszarze Województwa lubuskiego w ramach Programu Inwestycji Organizacji Traktatu Północnoatlantyckiego w Dziedzinie Bezpieczeństwa (NSIP) jest:

Infrastruktura dla sił wzmocnienia NATO – modernizacja składnicy materiałów pędnych i smarów (MPS) w m. Wędrzyn.

II. INNE PROGRAMY

W Zmianie Planu zagospodarowania przestrzennego województwa lubuskiego uwzględnia się ponadto zadania rządowe określone w programach uchwalonych przez Radę Ministrów, które nie zostały wpisane do centralnego rejestru programów, prowadzonego przez właściwego ministra do spraw budownictwa, gospodarki przestrzennej i mieszkaniowej. Są to:

1. Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko na lata 2007-2013.
2. Program budowy dróg krajowych na lata 2008-2012
3. Master Plan dla Transportu Kolejowego w Polsce do 2030 roku.
4. Krajowy Program Oczyszczania Ścieków Komunalnych.
5. Polityka Energetyczna Polski do 2030 roku.
6. Program dla Odry-2006 – aktualizacja
7. Pozostałe zadania rządowe.
 - 7.1. Inwestycje w zakresie sieci elektroenergetycznych.
 - 7.2. Inwestycje w zakresie sieci gazowej.

1) Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko na lata 2007-2013¹

Celem Programu jest poprawa atrakcyjności inwestycyjnej. Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko zgodnie z Narodowymi Strategicznymi Ramami Odniesienia (NSRO), zatwierdzonymi w dniu 7 maja 2007 roku przez Komisję Europejską, stanowi jeden z programów operacyjnych będących podstawowym narzędziem do osiągnięcia założonych w nich celów przy wykorzystaniu Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego. W przedmiotowym programie ujmuje się infrastrukturę techniczną i zasadnicze elementy infrastruktury społecznej.

Działania w ramach PO Infrastruktura i Środowisko są komplementarne do działań realizowanych w ramach 16 regionalnych programów operacyjnych, a także innych programów, tj. Innowacyjna Gospodarka, Kapitał Ludzki, Rozwój Polski Wschodniej oraz Europejskiej Współpracy Terytorialnej.

W ramach programu sporządzono indykatywny wykaz dużych projektów.

L.p.	Zakres Inwestycji	Lokalizacja
Oś priorytetowa I Gospodarka wodno – ściekowa		
1.	Uporządkowanie gospodarki wodno – ściekowej na terenie działalności Związku Międzygminnego Wodociągów i kanalizacji Wiejskich we Wschowie	Gmina Wschowa
2.	Budowa kanalizacji na terenie aglomeracji Krosno odrzańskie	Gmina Krosno Odrzańskie
3.	Uporządkowanie Gospodarki wodno – ściekowej na obszarze Związku Celowego Gmin MG-6	Związek Celowy Gmin MG-6 (Gm. Bogdaniec, Deszczno, Kłodawa, Gorzów Wlkp., Lubiszyn, Santok)
4.	Budowa kanalizacji sanitarnej i deszczowej na terenie aglomeracji Żary	Gmina Żary
5.	Poprawa jakości wód powierzchniowych oraz polepszenie jakości i dystrybucji wody przeznaczonej do spożycia na terenach środkowej Odry, obejmującej ujścia rzek: Myśli, Warty, Postomin, Ilianki i Pliszki	woj. lubuskie
6.	Kompleksowe rozwiązanie gospodarki wodno – ściekowej dla aglomeracji Szprotawa	Gmina Szprotawa
Oś priorytetowa II Gospodarka odpadami i ochrona powierzchni ziemi		
7.	Budowa instalacji do termicznego przekształcania odpadów	woj. lubuskie
8.	Gospodarka odpadami w obrębie powiatów Żarskiego i Żagańskiego	Łużycki Związek Gmin (powiat żagański i żarski)
9.	Rozbudowa i modernizacja systemu gospodarki odpadami dla Zielonej Góry	Miasto Zielona Góra
Oś priorytetowa VI Transeuropejskie sieci transportowe TEN-T		
10.	Budowa autostrady A18 odc. Olszyna – Golnice (przebudowa jezdni	woj. lubuskie

¹ Program operacyjny Infrastruktura i Środowisko, Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia, projekt zaakceptowany przez Komisję Europejską 5 grudnia 2007 r. Ministerstwo Rozwoju Regionalnego.

CZĘŚĆ III:
INWESTYCJE CELU PUBLICZNEGO. WYKAZ PROGRAMÓW RZĄDOWYCH I ZADAŃ SAMORZĄDOWYCH
18. Programy i zadania służące lokalizacji inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym

	południowej)	
11.	Budowa drogi ekspresowej S3 odc. Szczecin – Gorzów Wlkp.	woj. Lubuskie
12.	Budowa drogi ekspresowej S3 odc. Gorzów Wlkp. – Nowa Sól	woj. lubuskie
13.	Budowa drogi ekspresowej S3, odc. Nowa Sól – Legnica (A4)	woj. Lubuskie
Oś priorytetowa VII Transport przyjazny środowisku		
14	Modernizacja linii CE59 Wrocław – Zielona Góra – Rzepin – Szczecin – I etap (linia dedykowana dla ruchu towarowego)	woj. lubuskie

2) Program budowy dróg krajowych na lata 2008-2012².

Program budowy dróg krajowych na lata 2008 – 2012 i zawarte w nim cele są zgodne z nadrzędnym celem Polityki Transportowej Państwa na lata 2007 – 2020, który zakłada wspieranie rozwoju gospodarczego kraju i poprawę jakości życia obywateli poprzez stworzenie sprawnego, bezpiecznego i zrównoważonego systemu transportowego.

Podjęte działania w ramach programu mają przyczynić się do stworzenia sieci drogowej o wyższych parametrach użytkowych, w tym stworzenie szkieletu dróg o dużej przepustowości, stanowiących sieć połączeń pomiędzy największymi ośrodkami gospodarczymi kraju.

Program zawiera projekty kontynuowane i te które będą zakończone do roku 2010 oraz projekty inwestycyjne z perspektywy 2007-2013.

L.p.	Inwestycja	Lokalizacja
1.	Budowa autostrady A2 (Świecko – Poznań – Łódź – Warszawa)	woj. lubuskie
2.	Budowa autostrady A18 Olszyna – Gołnice (przebudowa jezdni południowej)	woj. lubuskie
3.	Budowa drogi S3 Szczecin – Gorzów Wlkp.	woj. lubuskie
4.	Budowa obwodnicy Gorzowa Wlkp. na drodze S3 (II etap)	woj. lubuskie
5.	Budowa obwodnicy Międzyrzecza na drodze S3	woj. lubuskie
6.	Budowa drogi S3 Gorzów Wlkp. – Nowa Sól	woj. lubuskie
7.	Budowa drogi ekspresowej S3 Nowa Sól - Legnica	woj. lubuskie
8.	Budowa Obwodnicy Nowej Soli na drodze nr 3	woj. lubuskie

3) Master Plan dla Transportu Kolejowego w Polsce do 2030 roku³

W najbliższych latach rozwój systemu transportowego będzie kluczowym zagadnieniem w Polsce. Celem Master planu kolejowego jest przedstawienie koncepcji rozwoju transportu kolejowego w Polsce do 2030 roku. Cele strategiczne Master Planu to między innymi:

- zapewnienie konkurencyjności kolei w relacji do innych gałęzi transportu w najbardziej rozwojowych segmentach rynku;
- zrównoważenie gałęziowej struktury transportu i ograniczenia szkód w środowisku wynikających ze wzrostu zapotrzebowania na transport, w tym gwałtownego rozwoju transportu drogowego;
- zapewnienie warunków do podnoszenia jakości obsługi klientów przez przewoźników kolejowych;
- zapewnienie stabilnego finansowania infrastruktury kolejowej;
- efektywność operacyjna i alokacyjna zasobów transportu kolejowego;
- efektywne wykorzystanie zasobów ludzkich i optymalizacja zatrudnienia;

² Ministerstwo Infrastruktury, Program budowy dróg krajowych na lata 2008- 2012, załącznik do uchwały nr 163/2007 Rady Ministrów z dnia 25 września 2007 r.

³ Uchwała Rady Ministrów Nr 277/2008 z dnia 19 grudnia 2008 r.

Zrealizowanie działań objętych Master Planem pozwoli na osiągnięcie stabilnej pozycji transportu kolejowego na rynku transportowym. Ponadto zakłada się osiągnięcie zrównoważonej gałęziowo struktury transportu, która przyczyni się do rozwoju społeczno – gospodarczego Polski.

L.p.	Inwestycja	Lokalizacja
1.	Modernizacja linii kolejowej nr 273 do prędkości 120 km/h	woj. lubuskie
2.	Modernizacja linii kolejowej nr 358 na odcinku Czerwieńsk – Zbąszynek do prędkości 120 km/h	woj. lubuskie
3.	Modernizacja linii kolejowej nr 275 do Żagania i nr 14 do prędkości 120 km/h	woj. lubuskie
4.	Modernizacja linii kolejowej nr 203 na odcinku Kostrzyn – Krzyż do prędkości 120 km/h dla autobusów szynowych, 100 km/h dla pociągów pasażerskich	woj. lubuskie
5.	Modernizacja linii kolejowej nr 358 na odcinku Czerwieńsk – Gubin do prędkości 80 km/h	woj. lubuskie
6.	Modernizacja linii kolejowej nr 367 na odcinku Zbąszynek – Gorzów Wlkp. do prędkości 100 km/h	woj. lubuskie
7.	Modernizacja linii kolejowej E-20/ C-E 20 do prędkości 200 km/h	woj. lubuskie
8.	Modernizacja linii kolejowej nr 370, 282 do prędkości 80 km/h	woj. lubuskie

4) Krajowy Program Oczyszczania Ścieków Komunalnych⁴

Podstawowym instrumentem wdrożenia dyrektywy Rady 91/271/EWG z dnia 21 maja 1991 r. dotyczącej oczyszczania ścieków komunalnych jest Krajowy program oczyszczania ścieków komunalnych (KPOŚK).

KPOŚK określa zadania konieczne do realizacji zapisów Traktatu Akcesyjnego. Konieczność Aktualizacji KPOŚK 2009 wynika z zapisów ustawy Prawo wodne (art. 4c) jak również z konieczności weryfikacji zapisów Programu w oparciu o prace prowadzone w gminach i województwach w zakresie wyznaczania obszarów i granic aglomeracji.

L.p.	Inwestycja	Lokalizacja
1.	Rozbudowa oczyszczalni ze względu na przepustowość wraz z modernizacją części obiektów	Łężyca (gm. Zielona Góra), Kargowa, Dychów (gm. Bobrowice), Sulęcín, Sława, Rzepin, Pszczew, Ośno Lubuskie, Babimost, Dobiegniew, Przytoczna,
2.	Modernizacja oczyszczalni w zakresie części osadowej oczyszczalni	Żagań, Kostrzyn, Słubice, Białczyk (gm. Witnica) (Drezdenko, Nowe Miasteczko (Gołaszyn), Bytnica
3.	Modernizacja oczyszczalni ze względu na jakość odprowadzanych ścieków	Nowa Sól, Świebodzin, Lubsko, Torzym, Cybinka, Przyborów (gm. Słońsk)
4.	Budowa nowej oczyszczalni	Szprotawa, Jasień,
5.	Rozbudowa oczyszczalni ze względu na przepustowość	Wężyska (gm. Krosno Odrz.), Trzebiechów, Siedlisko, Bledzew, Kolsko, Niegosławice, Lubiszyn, Cibórz (gm. Skape)

⁴ Krajowy Program Oczyszczania Ścieków Komunalnych - Aktualizacja, listopad 2009

5) Polityka Energetyczna Polski do 2030 roku.⁵

W grudniu 2008 r. został przyjęty przez Unię Europejską pakiet klimatyczno – energetyczny, w którym zawarte są konkretne narzędzia prawne realizacji celów określonych w tym pakiecie. Polityka energetyczna Polski wpisuje się w realizację celów polityki energetycznej określonych na poziomie Wspólnoty.

Polityka energetyczna Polski do 2030 roku została opracowana zgodnie z art. 13-15 ustawy Prawo energetyczne i określa strategię państwa w perspektywie krótkoterminowej jak i w perspektywie do 2030 r.

Kierunkami polskiej polityki energetycznej są:

- poprawa efektywności energetycznej,
- wzrost bezpieczeństwa dostaw paliw i energii,
- dywersyfikacja struktury wytwarzania energii elektrycznej poprzez wprowadzenie energetyki jądrowej,
- rozwój wykorzystania odnawialnych źródeł energii, w tym biopaliw,
- rozwój konkurencyjnych rynków paliw i energii,
- ograniczenie oddziaływania energetyki na środowisko.

Polityka energetyczna wpisuje się w priorytety „Strategii rozwoju kraju 2007 – 2015” przyjętej przez Radę Ministrów w dniu 29 listopada 2006 roku.

L.p.	Inwestycja	Lokalizacja
1.	Złóża węgla brunatnego „Gubin”	gm. Gubin, gm. Brody

6) Program dla Odry 2006 - aktualizacja⁶

Program dla Odry 2006 jest średniookresową strategią modernizacji Odrzańskiego Systemu Wodnego. Celem strategicznym programu jest wzrost bezpieczeństwa przeciwpowodziowego z zachowaniem zasady zrównoważonego rozwoju terenu całego dorzecza oraz poszanowanie bogatych na tym obszarze zasobów przyrody i stanu środowiska.

W ramach Programu podejmuje się zadania dotyczące⁷:

- zbudowania systemu biernego i czynnego zabezpieczenia przeciwpowodziowego,
- ochrony środowiska przyrodniczego i czystości wód,
- usunięcia szkód powodziowych,
 - prewencyjnego zagospodarowania przestrzennego oraz renaturyzacji ekosystemów,
 - zwiększenia lesistości,
 - utrzymania i rozwoju żeglugi śródlądowej,
 - energetycznego wykorzystania rzek

L.p.	Inwestycja	Lokalizacja
Wykaz planowanych prac związanych z przebudową i remontami na odcinku Odry granicznej		
1.	Odcinek Słubice (km 581-585,7)	m.i gm. Słubice

⁵ Uchwała Rady Ministrów Nr 202/2009 z dnia 10 listopada 2009 r.

⁶ Uchwała Komitetu Sterującego Nr II/2009 z dnia 21 lipca 2009 r. przyjmująca projekt Programu dla Odry - 2006 – aktualizacja,

⁷ Art. 2 ustawy z dnia 6 lipca 2001 r. o ustanowieniu programu wieloletniego „Program dla Odry – 2006” (Dz. U. z 2001 r. Nr 98, poz.1067 z późn. zm.).

2.	Odcinek Kostrzyn (km 613,5 – 614,7)	m.i. gm. Kostrzyn
----	-------------------------------------	----------------------

7) Pozostałe zadania rządowe

7.1 Inwestycje w zakresie sieci elektroenergetycznych.

L.p.	Inwestycja	Lokalizacja
1.	Budowa linii 400 kV Plewiska – granica RP kierunek Eisenhüttenstadt	gm. Cybinka, gm. Torzym, gm. Maszewo, gm. Łagów, gm. Lubrza, gm. Świebodzin, gm. Szczaniec, gm. Trzciel
2.	Budowa 2-torowej linii 400 kV w relacji Zielona Góra – Baczyna	
3.	Budowa 2-torowej linii 400 kV Krajnik – Baczyna z jednym torem pracującym czasowo na napięciu 220 kV Krajnik – Gorzów	
4.	Budowa 2 - torowej linii 400 kV Polkowice – Zielona Góra	
5.	Budowa stacji 400/110 kV Zielona Góra z TR 400/110 kV, 400 MVA	
6.	Budowa stacji 400/110 kV Baczyna z wprowadzeniem do tej stacji linii 400 kV Krajnik – Plewiska	
7.	Wprowadzenie linii Krajnik – Gorzów do stacji Baczyna po przełączeniu odcinka Krajnik – Baczyna na napięcie 400 kV	
8.	Budowa 2- torowej linii 400 kV Plewiska Bis – Pasikurovice	
9.	Wprowadzenie linii 400 kV Plewiska Bis – Eisenhüttenstadt do stacji Zielona Góra	
10.	Budowa stacji 400 kV Gubin	
11.	Budowa linii 400 kV Baczyna – Gubin	
12.	Budowa 2-torowej linii 400 kV Baczyna – EA2	
13.	Modernizacja linii 220 kV Polkowice – Leszno – Plewiska wraz z wymianą przewodów na wysokotemperaturowe	
14.	Modernizacja linii 220 kV Leśniów – Gorzów wraz z wymianą przewodów na wysokotemperaturowe.	

7.2 Inwestycje w zakresie sieci gazowej.

L.p.	Inwestycja	Lokalizacja
1.	Gazociąg DN 300 Polkowice – Olszyniec (Żary)	
2.	Modernizacja i remont gazociągu Żukowice – Olszyniec	
3.	Gazociąg DN 700 8,4 MPa Szczecin – Lwówek L= 186 km – etap I Szczecin – Gorzów (od granicy województwa do Gorzowa); etap II Gorzów – Lwówek (od Gorzowa do granicy województwa)	

III. Programy samorządu województwa lubuskiego

W planie zagospodarowania przestrzennego województwa lubuskiego umieszczono zadania samorządu województwa w zakresie rozmieszczenia inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym zawarte w programach przyjętych przez Sejmik Województwa Lubuskiego i Zarząd Województwa Lubuskiego. Należą do nich:

- 1) Harmonogram budów i przebudów dróg wojewódzkich planowanych do realizacji na lata 2008-2015
- 2) Indykatywny Plan Inwestycyjny Lubuskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2007 – 2013
- 3) Plan Gospodarki Odpadami dla Województwa Lubuskiego na lata 2008 – 2011 z perspektywą na lata 2012-2019 – aktualizacja
- 4) Mała Retencja Wodna w Województwie Lubuskim.

1) Harmonogram budów i przebudów dróg wojewódzkich planowanych do realizacji na lata 2008-2016⁸

L.p.	Inwestycja	Lokalizacja
1	Wzmocnienie drogi wojewódzkiej nr 130 na odcinku Wysoka - Baczyna	m. Gorzów Wlkp., gm. Lubiszyn
2	Przebudowa drogi wojewódzkiej nr 130 Gorzów Wlkp. - Baczyna	m. Gorzów Wlkp., gm. Lubiszyn
3	Przebudowa skrzyżowania dróg wojewódzkich nr 131 i 132	m i gm. Witnica
4	Przebudowa drogi wojewódzkiej nr 134 relacji skrzyżowanie z drogą krajową nr 22 – Ośno Lubuskie	m i gm. Rzepin
5	Przebudowa ul. B. Chrobrego i 11 listopada w Ośnie Lubuskim	m. Ośno Lubuskie
6	Budowa „małej” obwodnicy Rzepina	m. Rzepin
7	Przebudowa skrzyżowania drogi woj. nr 137 z drogą prowadzącą do K-SSSE	m. i gm. Słubice
8	Przebudowa ul. Młyńskiej w Międzyrzeczu wraz z budową kanalizacji deszczowej w ciągu drogi woj. nr 137	m. Międzyrzecz
9	Przebudowa drogi woj. nr 137 w m. Trzemeszno Lubuskie	powiat Słubicki
10	Budowa obwodnicy Ośna Lubuskiego w ciągu drogi woj. nr 137 i 134	m. i gm. Ośno Lubuskie
11	Budowa kanalizacji deszczowej w pasie drogi woj. nr 138 w m. Sulęcín, ul. Witosa	m. Sulęcín
12	Przebudowa drogi woj. nr 138 na odc. Torzym – Gubin	powiat Sulęciński, Krośnieński
13	Przebudowa drogi wojewódzkiej nr 138 ul. Krośnieńska w m. Torzym	m. i gm. Torzym
14	Przebudowa drogi wojewódzkiej nr 138 w m. Wałowice	gm. Gubin
15	Przebudowa drogi woj. nr 138 na odcinku od skrzyżowania z drogą krajową nr 22 do skrzyżowania z drogą krajową nr 29 – etap I	powiat Sulęciński i Krośnieński
16	Przebudowa skrzyżowania ul. Nowej i Wyspiańskiego w ciągu drogi woj. nr 286 i 138 oraz przebudowa ul. Chopina na odc. od skrzyżowania z ul. Nową do granicy Państwa w ciągu drogi woj. nr 138 w m. Gubin	m. Gubin
17	Przebudowa skrzyżowania ul. Mickiewicza, Wojska Polskiego, Słubicka	m. Rzepin

⁸ Harmonogram budów i przebudów planowanych do realizacji z budżetu województwa na lata 2009-2016 – Zarząd Dróg Wojewódzkich w Zielonej Górze, przedstawiony na posiedzeniu Sejmiku Województwa Lubuskiego w dniu 1 lutego 2010 r.

CZĘŚĆ III:
INWESTYCJE CELU PUBLICZNEGO. WYKAZ PROGRAMÓW RZĄDOWYCH I ZADAŃ SAMORZĄDOWYCH
18. Programy i zadania służące lokalizacji inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym

	(rondo w m. Rzepin)	
18	Przebudowa ul. Kilińskiego w m. Rzepin w ciągu drogi woj. nr 139	m. Rzepin
19	Wzmocnienie drogi wojewódzkiej nr 151 na odcinku Gorzów Wlkp. granica województwa	m. Gorzów Wlkp., gm. Kłodawa
20	Przebudowa drogi wojewódzkiej nr 154	m. i gm. Drezdenko, gm. Stare Kurowo
21	Przebudowa drogi woj. nr 155 ul. Kościelna w m. Stare Kurowo	m. Stare Kurowo
22	Przebudowa Al. Wolności w M. Strzelce Krajeńskie	m. i gm. Strzelce Krajeńskie
23	Wzmocnienie drogi wojewódzkiej nr 156 w m. Buszów	m. i gm. Strzelce Krajeńskie
24	Przebudowa drogi wojewódzkiej nr 156 w m. Klesno	m. i gm. Strzelce Krajeńskie
25	Wzmocnienie drogi woj. nr 156 w m. Danków	m. i gm. Strzelce Krajeńskie
26	Przebudowa skrzyżowania drogi wojewódzkiej nr 156 (ul. Sportowa) z drogą powiatową nr 1375F w m. Strzelce Krajeńskie	m. i gm. Strzelce Krajeńskie
27	Przebudowa drogi wojewódzkiej nr 158 w m. Trzebisz i m. Gościm	m. i gm. Drezdenko
28	Budowa ronda w ciągu drogi wojewódzkiej nr 158 w m. Wawrów	gm. Santok
29	Korekta drogi woj. nr 158 oraz budowa odcinka drogi woj. nr 158 do drogi krajowej nr 22	powiat Gorzowski
30	Budowa obwodnicy m. Drezdenko – Etap I i kolejne	m. Drezdenko
31	Przebudowa drogi woj. nr 159 w ciągu ul. Mostowej w m. Skwierzyna	m. Skwierzyna
32	Wzmocnienie nawierzchni drogi wojewódzkiej nr 160 na odcinku granica województwa – Dobiegniew	gm. Dobiegniew
33	Wzmocnienie istniejącej jezdni drogi wojewódzkiej nr 160 relacji Drezdenko – Międzychód	m. i gm. Drezdenko
34	Przebudowa drogi woj. nr 174 na odc. Drezdenko – granica województwa	m. i gm. Drezdenko
35	Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 181 relacji Drezdenko - Wieleń	m. i gm. Drezdenko
36	Budowa ciągu pieszo- rowerowego wzdłuż drogi woj. nr 276	powiat Świebodziński, Zielonogórski, Krośnieński
37	Wzmocnienie drogi wojewódzkiej nr 276 Krosno Odrz. - Świebodzin	m. i gm. Krosno Odrz., m. i gm. Czerwieńsk, gm. Skape, m. i gm. Świebodzin
38	Przebudowa drogi wojewódzkiej nr 276 w m. Sycowice wraz z budową kanalizacji deszczowej	m. i gm. Czerwieńsk

CZĘŚĆ III:

INWESTYCJE CELU PUBLICZNEGO. WYKAZ PROGRAMÓW RZĄDOWYCH I ZADAŃ SAMORZĄDOWYCH
18. Programy i zadania służące lokalizacji inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym

39	Przebudowa i rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 276 w m. Radnica	m. i gm. Krosno Odrz.
40	Przebudowa drogi woj. nr 278 w m. Stare Strącze – etap III	m. i gm. Sława
41	Przebudowa skrzyżowania przyłączonej do ciągu drogi woj. nr 278 ul. Armii Krajowej z ulicą Okrężną i PCK na skrzyżowanie typu rondo w Sulechowie	m. i gm. Sulechów
42	Przebudowa drogi wojewódzkiej nr 278 wraz z budową chodnika w m. Lubiaków	m. i gm. Sława
43	Przebudowa drogi wojewódzkiej nr 278 w ciągu ul. Obrońców Warszawy w m. Wschowa	m. i gm. Wschowa
44	Wzmocnienie drogi woj. nr 278 na odc. Konotop – Lubogoszcz	gm. Kolsk, m. i gm. Sława
45	Budowa obwodnicy m. Wschowy w ciągu drogi woj. nr 278 i 305 – etap II	m. i gm. Wschowa
46	Budowa obwodnicy Sławy – etap II	m. Sława
47	Przebudowa drogi wojewódzkiej nr 279 relacji Buchatów - Kielpin	gm. Zielona Góra, gm. Świdnica
48	Przebudowa drogi wojewódzkiej nr 279 Buchatów - Drzonów	gm. Świdnica
49	Przebudowa drogi wojewódzkiej nr 279 w m. Drzonków	gm. Świdnica
50	Przebudowa drogi wojewódzkiej nr 279 relacji Ochla – Świdnica	gm. Zielona góra, gm. Świdnica
51	Przebudowa drogi wojewódzkiej nr 279 relacji Jany – Stary Kisielin	gm. Zielona Góra
52	Budowa obwodnicy Drzonkowa w ciągu drogi woj. nr 279	gm. Zielona Góra
53	Przebudowa drogi woj. nr 279 w m. Ochla	gm. Zielona Góra
54	Przebudowa i wzmocnienie fragmentów drogi woj. nr 279 na odcinku Jany – Racula – Nietków	gm. Zielona Góra, m. i gm. Czerwieńsk
55	Budowa obwodnicy m. Nowy i Stary Kisielin w ciągu drogi wojewódzkiej nr 279/282 (Park Przemysłowy)	gm. Zielona Góra
56	Budowa obwodnicy m. Łaz, Zabór i Droszków w ciągu drogi wojewódzkiej nr 282	gm. Zabór
57	Przebudowa drogi woj. nr 283 wraz z odwodnieniem w m. Zatonie	gm. Zielona Góra
58	Przebudowa i wzmocnienie drogi wojewódzkiej nr 283 relacji Zielona Góra – Kożuchów	Gm. Zielona Góra, m. i gm. Kożuchów
59	Przebudowa drogi wojewódzkiej nr 283 relacji Kożuchów – skrzyżowanie z drogą wojewódzką nr 292	m. i gm. Nowe Miasteczko
60	Przebudowa drogi wojewódzkiej nr 283 w m. Lasocin	m. i gm. Kożuchów
61	Przebudowa skrzyżowania dróg wojewódzkich nr 297 i 283 w m. Kożuchów (rondo)	m. i gm. Kożuchów
62	Przebudowa drogi woj. nr 286 w m. Czarnowice	gm. Gubin
63	Wzmocnienie jezdni oraz budowa chodnika w m. Grabik w ciągu drogi wojewódzkiej nr 287 (od przejazdu kolejowego Nowogród Bobrzański – Żary do skrzyżowania z drogą krajową nr 12)	gm. Żary
64	Przebudowa drogi woj. nr 287 Kosierz – Bobrowice	gm. Bobrowice, gm. Dąbie
65	Przebudowa drogi woj. nr 287 w m. Drożków	gm. Żary

CZĘŚĆ III:
INWESTYCJE CELU PUBLICZNEGO. WYKAZ PROGRAMÓW RZĄDOWYCH I ZADAŃ SAMORZĄDOWYCH
18. Programy i zadania służące lokalizacji inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym

66	Przebudowa drogi wojewódzkiej nr 288 w m. Kosierz	gm. Dąbie
67	Budowa obwodnicy m. Bogaczów w ciągu drogi woj. nr 288	gm. Nowogród Bobrzański
68	Budowa obwodnicy Lubska w ciągu drogi woj. nr 289 i 287 – etap II	m. i gm. Lubsko
69	Przebudowa drogi woj. nr 292 na odc. Nowa Sól – Bytom Odrz.	gm. Nowa Sól, m. i gm. Bytom Odrzański
70	Przebudowa drogi wojewódzkiej nr 294 w m. Trzebieł	gm. Trzebieł
71	Przebudowa drogi woj. nr 295 na odcinku Nowogród Bobrzański – Żagań	m. i gm. Nowogród Odrzański, gm. Brzeźnica, gm. Żagań
72	Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 295 w m. Miodnica	gm. Żagań
73	Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 295 w m. Gorzupia Dolna	gm. Brzeźnica
74	Przebudowa drogi wojewódzkiej nr 296 na odcinku Żagań - Czerna	m. i gm. Iłowa, gm. Żagań
75	Przebudowa drogi wojewódzkiej nr 296 na odcinku Kożuchów – Żagań w m. Stypułów	m. i gm. Kożuchów
76	Przebudowa drogi woj. nr 296 na odc. Kożuchów – Żagań – granica województwa	gm. Kożuchów, gm. Żagań
77	Przebudowa skrzyżowania przy placu Wolności na rondo w m. Żagań w ciągu drogi woj. nr 296	m. Żagań
78	Przebudowa i rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 296 w ciągu ulic Przyjaciół Żołnierza i Lotników Alianckich w m. Żagań	m. Żagań
79	Przebudowa drogi wojewódzkiej nr 296 relacji Iłowa - Ruszów	m. i gm. Iłowa
80	Budowa obwodnicy Żagania w ciągu drogi woj. nr 296	m. Żagań
81	Przebudowa drogi wojewódzkiej nr 297 na odcinku Kożuchów – Szprotawa w m. Borowina i Pasterzowice	m. i gm. Szprotawa
82	Przebudowa drogi woj. nr 297 od granicy województwa do Kożuchowa	m. i gm. Kożuchów, m. i gm. Szprotawa
83	Budowa obwodnicy Kożuchowa - etap I	m. Kożuchów
84	Wzmocnienie i przebudowa drogi woj. nr 302 na odc. Smardzewo – Chlastawa wraz z budową obwodnicy Kosieczyna	gm. Szczaniec, m. i gm. Zbąszynek
85	Przebudowa drogi woj. nr 303 Świebodzin – Smardzewo	m. i gm. Świebodzin, gm. Szczaniec
86	Przebudowa drogi wojewódzkiej nr 303 w m. Lubinicko	m. gm. Świebodzin
87	Budowa obwodnicy Jezior ciągu drogi woj. nr 303	m. i gm. Świebodzin
88	Budowa obwodnicy Babimostu w ciągu dróg wojewódzkich nr 303/304	m. gm. Babimost
89	Budowa obwodnicy Nowego Kramaska w ciągu drogi woj. nr 304	m. i gm. Zbąszynek
90	Przebudowa drogi wojewódzkiej nr 305 w m. Lgiń	m. i gm. Wschowa
91	Budowa przepompowni wraz z kolektorami na ul. Dolnej w m. Kargowa	m. Kargowa

CZĘŚĆ III:
 INWESTYCJE CELU PUBLICZNEGO. WYKAZ PROGRAMÓW RZĄDOWYCH I ZADAŃ SAMORZĄDOWYCH
 18. Programy i zadania służące lokalizacji inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym

92	Przebudowa drogi woj. nr 313 na odcinku Babimost – Kargowa	m. i gm. Babimost, gm. Kargowa
93	Przebudowa drogi wojewódzkiej nr 315 w m. Lubięcín	gm. Nowa Sól
94	Wzmocnienie drogi woj. nr 315 Lipka – Konotop	gm. Kolsko
95	Przebudowa drogi wojewódzkiej nr 315 na odcinku Przyborów – granica województwa	gm. Nowa Sól, gm. Kolsko
96	Budowa obwodnicy Nowej Soli- ETAP I	m. Nowa Sól
97	Przebudowa drogi woj. nr 318 na odc. Radzyń – Tarnów	m. i gm. Sława
98	Przebudowa drogi wojewódzkiej nr 318 na odcinku Lubięcín - Tarnów	m. i gm. Sława, gm. Nowa Sól
99	Przebudowa drogi wojewódzkiej nr 350 na odcinku Przewóz - Gozdnicza	gm. Gozdnicza, gm. Przewóz

2) Indykatorywny Plan Inwestycyjny Lubuskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2007 – 2013⁹

Program	L.p.	Tytuł inwestycji	Lokalizacja
	Priorytet I. Rozwój infrastruktury wzmacniającej konkurencyjność regionu		
	Działanie 1.1 Poprawa stanu infrastruktury transportowej w regionie		
	1	Modernizacja linii kolejowej nr 358 na odcinku Zbąszynek – Czerwieńsk wraz z budową łącznicy kolejowej Pomorsko – Przylep	m. i gm. Zbąszynek, m. i gm. Babimost, m. i gm. Sulechów, m. i gm. Czerwieńsk, gm. Zielona Góra
	2	Modernizacja linii kolejowej nr 203 Tczew – Kostrzyn na odcinku Krzyż – Kostrzyn	woj. lubuskie
	3	Modernizacja linii kolejowej nr 367 Zbąszynek – Gorzów Wlkp.	woj. lubuskie
	4	Rozbudowa i modernizacja Regionalnego Portu Lotniczego Zielona Góra w Babimoście wraz z infrastrukturą lotniskową	gm. Babimost
	5	Budowa obwodnicy m. Nowy oraz Stary Kisielin w ciągu drogi woj. nr 279/282 (Park Technologiczny)	gm. Zielona Góra
	6	Budowa obwodnicy m. Wschowy w ciągu drogi woj. nr 278 i 305 - Etap I	m. i gm. Wschowa
	7	Budowa obwodnicy Nowej Soli - Etap I	Powiat Nowosolski
		Budowa obwodnicy Ośna Lubuskiego w ciągu drogi woj. nr 137 i 134.	m. i gm. Ośno Lubuskie
	Działanie 1.2. Tworzenie obszarów aktywności gospodarczej i promocja gospodarcza		
	8	Uzbrojenie Strefy Aktywności Gospodarczej przy autostradzie A-18 w gminie Iłowa	gm. Iłowa
	9	Uzbrojenie terenów od ulicy Drzewickiej do terenów popoligonowych – etap I ul. Drzewicka i Jana Pawła	Miasto Kostrzyn n/Odrą
	Działanie 1.3 Rozwój społeczeństwa informacyjnego		

⁹ Indykatorywny Plan Inwestycyjny Lubuskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2007- 2013, Uchwała Zarządu Województwa Lubuskiego nr 252/2079/10 z dnia 1 czerwca 2010 r.

CZĘŚĆ III:
INWESTYCJE CELU PUBLICZNEGO. WYKAZ PROGRAMÓW RZĄDOWYCH I ZADAŃ SAMORZĄDOWYCH
18. Programy i zadania służące lokalizacji inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym

10	Internet Szerokopasmowy w województwie lubuskim	woj. lubuskie
Priorytet II. Stymulowanie wzrostu inwestycji w przedsiębiorstwach i wzmocnienie potencjału innowacyjnego		
Działanie 2.4 Transfer badań, nowoczesnych technologii i innowacji ze świata nauki do przedsiębiorstw		
10	Lubuski Ośrodek Innowacji i Wdrożeń Agrotechnicznych w Kalsku	m. i gm. Sulechów
11	Park Naukowo Technologiczny UZ. Centrum Budownictwa Zrównoważonego i Energii	gm. Zielona Góra
12	Park Naukowo Technologiczny UZ. Centrum Innowacji – „Technologie dla zdrowia człowieka”	gm. Zielona Góra
13	Park Naukowo Technologiczny UZ. Centrum Technologii Informatycznych	gm. Zielona Góra
14	Park Naukowo – Technologiczny w Nowym Kisielinie. Budowa Infrastruktury B+R Instytutu Elektrotechniki. Oddział METROL	gm. Zielona Góra
15	Uzbrojenie Lubuskiego Parku Przemysłowego	gm. Zielona Góra
Priorytet III. Ochrona i zarządzanie zasobami środowiska przyrodniczego		
Działanie 3.1 Infrastruktura ochrony środowiska przyrodniczego		
16	Zbiorniki małej retencji gm. Czerwieńsk – Zbiornik Strużyna, Zbiornik Czerwieńsk	m.i gm. Czerwieńsk
17	Centrum ratownictwa medyczno – pożarowego – budowa budynku wielofunkcyjnego w Dobiegniewie	m.i gm. Dobiegniew
18	Budowa oczyszczalni ścieków dla miasta Gozdnicy wraz z rozdziałem kanalizacji ogólnospławnej w śródmieściu	Gmina Gozdnicza
19	Rozbudowa i modernizacja oczyszczalni ścieków w m. Górzycy, gmina Górzycy wraz z rurociągami przesyłowymi i siecią kanalizacyjną dla miejscowości Górzycy, Owczary, Pamięcin, Golice	Gmina Górzycy (Górzycy - Lider projektu, Słubice - Partner Projektu)
20	Skanalizowanie i zwodociągowanie północnej części gminy Lubrza	Gmina Lubrza
21	Rozbudowa centralnego systemu unieszkodliwiania ścieków w gminie Łągów poprzez budowę kanalizacji sanitarnej w miejscowości Sieniawa i budowę oczyszczalni ścieków w miejscowości Gronów	Gmina Łągów
Działanie 3.2. Poprawa jakości powietrza, efektywności energetycznej oraz rozwój i wykorzystanie odnawialnych źródeł energii.		
22	Termomodernizacja budynku przy ul. Pszennej 2 w Żarach (Łużycka Wyższa Szkoła Humanistyczna w Żarach)	Miasto Żary
23	Termomodernizacja budynków wraz z wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii w Samodzielnym Publicznym Szpitalu dla Nerwowo i Psychicznie Chorych w Międzyrzeczu.	m. i gm. Międzyrzecz

CZĘŚĆ III:
INWESTYCJE CELU PUBLICZNEGO. WYKAZ PROGRAMÓW RZĄDOWYCH I ZADAŃ SAMORZĄDOWYCH
18. Programy i zadania służące lokalizacji inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym

24	Termomodernizacja obiektów Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego dla Nerwowo i Psychiczenie Chorych SP ZOZ w Ciborzu	gm. Skąpe
Działanie 4.2 Rozwój i modernizacja infrastruktury edukacyjnej		
25	Modernizacja budynku dydaktycznego fizjoterapii przy ul. Orłąt Lwowskich 4-6 w Gorzów Wlkp.	Miasto Gorzów Wlkp.
26	Przebudowa bud. dyd. nr 5 na potrzeby Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Gorzowie Wlkp. przy ul. Chopina 52	Miasto Gorzów Wlkp.
27	Rozbudowa, modernizacja i wyposażenie obiektów pokoszarowych nr 7 dla potrzeb edukacyjnych Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Gorzowie wlkp., przy ul. Chopina 52.	Miasto Gorzów Wlkp.
28	Budowa Biblioteki Uniwersytetu Zielonogórskiego - Etap I	Miasto Zielona Góra
29	Przebudowa budynku dydaktycznego nr 3 na potrzeby Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Gorzowie Wlkp. przy ul. Teatralnej 25.	
Działanie 4.3 Rewitalizacja zdegradowanych obszarów miejskich i wiejskich		
30	Rewitalizacja Starego Miasta w Nowym Miasteczku	Gmina Nowe Miasteczko
31	Rewitalizacja Starówki w Żarach	Gmina Żary o statusie miejskim
32	Rewitalizacja Parku Miejskiego w Kostrzynie nad Odrą	Miasto Kostrzyn nad Odrą
33	Rewitalizacja Starówki Miejskiej w Żaganiu - etap I	Miasto Żagań
Priorytet V. Rozwój i modernizacja infrastruktury turystycznej i kulturowej		
Działanie 5.1 Rozwój i modernizacja regionalnej infrastruktury turystycznej i kulturowej		
34	Budowa krytego basenu z modernizacją stadionu miejskiego w Sulechowie.	Gmina Sulechów
35	Kultury Europy – w kulturze regionu (Muzeum Etnograficzne w Zielonej Górze z/s w Ochli	Ochla (gm. Zielona Góra)
36	Modernizacja, remont i konserwacja budynków Muzeum Lubuskiego im. Jana Dekerta w Gorzowie Wlkp.	Miasto Gorzów Wlkp.
37	Rozwój bazy hotelowej w północnej części województwa lubuskiego jako modelowy ośrodek kształcenia kadry dla kierunku turystyka. Remont Pałacu w Rogach, Adaptacja na ośrodek szkoleniowo-naukowy PWSZ w Gorzowie Wlkp.	Miasto Gorzów Wlkp.

3) Plan Gospodarki Odpadami dla Województwa Lubuskiego na lata 2008 – 2011 z perspektywą na lata 2012-2019 - aktualizacja¹⁰

L.p.	Inwestycja	Lokalizacja
1.	Rozbudowa istniejących zakładów w Długoszynie, Gorzowie Wlkp. i Zielonej Górze	m. Długoszyn, m. Gorzów Wlkp., m. Zielona Góra
2.	Utworzenie wspólnego systemu gospodarowania odpadami dla zakładu zagospodarowania odpadów w Długoszynie (CZG – 12) i gminy miejsko – wiejskiej Słubice	m. Długoszyn, Gm. Słubice
3.	Budowa ZZO Marszów	m. Marszów
4.	Rozbudowa składowisk komunalnych w m. Chrobrowie i w m. Czyżówek	Gm. Żagań, Gm. Iłowa
5.	Budowa zakładu zagospodarowania odpadów dla Obszaru Wschodniego	ZZO Obszar Wschodni*
6.	Budowa instalacji termicznego zagospodarowania odpadów CZG – 12 w Długoszynie	m. Długoszyn

*Obszar Wschodni – m. i gm. Babimost, gm. Bojadła, gm. Bytnica, m. i gm. Bytom Odrzański, gm. Kolsko, m. i gm. Kożuchów, m. i gm. Małomice, gm. Niegosławice, m. Nowa Sól, gm. Nowa Sól, m. i gm. Nowe Miasteczko, gm. Otyń, gm. Siedlisko, gm. Skąpe, gm. Szczaniec, m. i gm. Szprotawa, m. i gm. Świebodzin, m. i gm. Zbąszynek.

4) Mała Retencja Wodna w Województwie Lubuskim¹¹.

Celem powstania *Programu Małej Retencji Wodnej terenów zarządzanych przez Lasy Państwowe w województwie lubuskim* było usystematyzowanie wiedzy o stanie zasobów i urządzeń wodnych na terenach zarządzanych przez Lasy Państwowe, w obrębie województwa lubuskiego. Program przedstawia informacje o istniejących i projektowanych zbiornikach wodnych i urządzeniach hydrotechnicznych, a także o istniejących siedliskach hydrogenicznych. Opracowanie to jest jedną z części składowych *Programu Małej Retencji Wodnej w województwie lubuskim*, w którym Lasy Państwowe gospodarują na bez mała połowie obszaru. W Programie uwzględniono istniejące zbiorniki wodne oraz urządzenia wodne z określeniem ich stanu. Wytypowano także zbiorniki wodne oraz urządzenia wodne projektowane do wykonania w latach 2007 – 2013 i późniejszych.

Podstawowym celem opracowania jest przedstawienie w syntetycznej i poglądowej formie całości problemów związanych przede wszystkim z poprawą bilansu wodnego w zlewniach, poprzez odbudowę, utrzymanie i powiększenie zasobów wodnych na obszarze województwa lubuskiego. Realizacja programu małej retencji wodnej ma służyć zwiększeniu i odbudowie zasobów wodnych a tym samym przyczynić się do złagodzenia deficytu wody.

Opracowanie pn. „Mała retencja wodna w województwie lubuskim. Komponent Rolny”, ma na celu umożliwienie podjęcia działań programowych, przez zainteresowane jednostki, związanych z:

- planowaniem budowy urządzeń wodnych służących kształtowaniu zasobów wodnych oraz korzystania z nich,
- podjęciem przygotowań formalno-prawnych niezbędnych do realizacji inwestycji (występowanie o uwzględnienie w miejscowych planach zagospodarowania gmin) oraz pozyskiwaniem funduszy na realizację zaplanowanych zadań i utrzymanie ich.

¹⁰ Uchwała Nr XLVIII/490/2010 Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 30.03.2010 r. w sprawie aktualizacji Planu gospodarki odpadami dla Województwa Lubuskiego na lata 2009 – 2012 z perspektywą na lata 2013 – 2020.

¹¹ Uchwała Sejmiku Województwa Lubuskiego Nr XXX/273/2008 z dnia 17 listopada 2008 r.

CZĘŚĆ III:
INWESTYCJE CELU PUBLICZNEGO. WYKAZ PROGRAMÓW RZĄDOWYCH I ZADAŃ SAMORZĄDOWYCH
18. Programy i zadania służące lokalizacji inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym

L.p.	Inwestycja	Lokalizacja
1.	Regulacja cieków, przewał	gm. Zabór
2.	Budowa grobli i zastawek kamienno - drewnianych	gm. Nowogród Bobrzański
3.	Budowa grobli	gm. Nowogród Bobrzański gm. Cybinka gm. Krzeszyce
4.	Budowa zastawki	gm. Nowogród Bobrzański gm. Brzeźnica gm. Kożuchów gm. Bytom Odrzański, gm. Nowa Sól gm. Zielona Góra gm. Świdnica gm. Szczaniec gm. Bytnica gm. Żary gm. Żagań gm. Iłowa gm. Gozdnicza gm. Wymiarki gm. Trzebiel gm. Przewóz gm. Brody gm. Cybinka gm. Torzym
5.	Budowa zbiornika	gm. Kożuchów gm. Nowa Sól gm. Szprotawa
6.	Budowa nowego zbiornika z uszczelnieniem dna	gm. Zielona Góra
7.	Wykonanie punktu czerpania wody	gm. Kargowa gm. Kolsko gm. Bojadła gm. Czerwieńsk
8.	Odbudowa zbiornika	gm. Świebodzin
9.	Budowa nowego zbiornika wodnego	gm. Sulechów gm. Czerwieńsk gm. Skąpe, gm. Łagów
10.	Budowa zastawki i wzmocnienie grobli	gm. Skąpe
11.	Utworzenie zbiornika wodnego	gm. Lubrza
12.	Odbudowa zastawki	gm. Świdnica
13.	Budowa przewał, oczyszczenie	gm. Zielona Góra
14.	Budowa ekologicznego progu rzeczno w celu spiętrzenia i zatrzymania wody w liniowych zbiornikach retencyjnych	gm. Iłowa
15.	Budowa mnicha upustowego	gm. Wymiarki, gm.

CZĘŚĆ III:
INWESTYCJE CELU PUBLICZNEGO. WYKAZ PROGRAMÓW RZĄDOWYCH I ZADAŃ SAMORZĄDOWYCH
18. Programy i zadania służące lokalizacji inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym

		Torzym
16.	Budowa progu blokującego odpływ z wód jeziora Krzesińskiego	gm. Konotop
17.	Budowa stałego przelewu	gm. Cybinka
18.	Odbudowa grobli, budowa kamiennego progu, budowa przepustu	gm. Cybinka
19.	Budowa grobli, budowa zbiornika	gm. Cybinka
20.	Budowa grobli z mniczem	gm. Strzelce Krajeńskie
21.	Budowa grobli z zastawką	gm. Dobiegniew
RETENCJA ZBIORNIKOWA		
22.	Zbiorniki	gm. Brody gm. Lubsko gm. Gubin gm. Żary gm. Nowogród Bobrzański gm. Dąbie gm. Nowe Miasteczko, gm. Świdnica i Zielona Góra gm. Siedlisko, gm. Kolsko, gm. Skąpe gm. Sulechów gm. Świebodzin gm. Lubrza, gm. Bytnica, gm. Drezdenko
23.	Zbiorniki retencyjne	gm. Zabór gm. Czerwieńsk, gm. Dąbie gm. Krosno Odrzańskie gm. Słubice gm. Krzeszyce gm. Sulęcín gm. Skwierzyna gm. Bledzew gm. Kłodawa gm. Rzepin gm. Lubiszyn
24.	Zbiorniki wodne	gm. Kolsko, gm. Sława, gm. Bojadła
25.	Jezioro Głębokie, Jezioro Kokno	gm. Bytnica,
26.	Jezioro Chycina, Jezioro Długie	gm. Bledzew
27.	Jezioro Rapino, Jezioro Lubowo, Jezioro Grotowskie	gm. Drezdenko
28.	Jezioro Wielgie	gm. Dobiegniew
RETENCJA KORYTOWA		

CZĘŚĆ III:
INWESTYCJE CELU PUBLICZNEGO. WYKAZ PROGRAMÓW RZĄDOWYCH I ZADAŃ SAMORZĄDOWYCH
18. Programy i zadania służące lokalizacji inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym

29.	Jaz żelbetowy z progiem	gm. Gubin
30.	Jaz żelbetowy	gm. Gubin gm. Lubsko gm. Kolsko
31.	Most z jazem	gm. Gubin
32.	Jaz żelbetowy	gm. Gubin gm. Brody gm. Kożuchów gm. Sława, gm. Drezdenko
33.	Jaz drewniany	Gm. Gubin, gm. Babimost
34.	Betonowy jaz z progiem	gm. Lubsko
35.	Jaz ceglany	gm. Lubsko, gm. Jasień,
36.	Most żelbetowy z jazem	gm. Lubsko
37.	Jaz betonowy	Gm. Gubin, gm. Lubsko, gm. Jasień, gm. Trzebiel, gm. Świdnica, gm. Słubice, gm. Ośno Lubuskie, gm. Deszczno, gm. Krzeszyce, gm. Zwierzyn, gm. Międzyrzecz, gm. Trzciel, gm. Dobiegniew, gm. Cybinka
38.	Most betonowy z jazem	gm. Brody
39.	Jaz betonowy z mostem	gm. Gubin
40.	Jaz stalowy	gm. Nowa Sól, gm. Otyń, gm. Siedlisko,
41.	Jaz	gm. Zielona Góra, gm. Nowogród Bobrzański,, gm. Świdnica, gm. Lubrza,
42.	Jaz z mostem	gm. Otyń, gm. Kolsko, gm. Świdnica, gm. Zwierzyn,
43.	Zastawka	gm. Świdnica, gm. Kargowa,
44.	Jaz – śluza wałowa	gm. Trzebiechów
45.	Jaz iglicowy	gm. Kargowa,
46.	Zastawka betonowa	gm. Trzciel gm. Pszczew gm. Międzyrzecz gm. Przytoczna,
47.	Przepust z zastawką	gm. Trzciel, gm.

CZĘŚĆ III:
INWESTYCJE CELU PUBLICZNEGO. WYKAZ PROGRAMÓW RZĄDOWYCH I ZADAŃ SAMORZĄDOWYCH
18. Programy i zadania służące lokalizacji inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym

		Międzyrzecz gm. Trzciel gm. Przytoczna gm. Skwierzyna
48.	Jaz betonowy na osadniku	gm. Zwierzyn
49.	Jaz betonowy ze służą wałową	gm. Cybinka
50.	Przepompownia Urad – ujęcie wody	gm. Cybinka

5) Pozostałe zadania samorządowe.

L.p.	Inwestycja	Lokalizacja
1.	Prowadzenie kompleksu szpitalnego w Gorzowie Wlkp. przy ul. Dekerta i ul. Walczaka – Samodzielny Publiczny Szpital Wojewódzki	m. Gorzów Wlkp.

CZĘŚĆ IV REKOMENDACJE

19. REKOMENDACJE DO „KONCEPCJI PRZESTRZENNEGO ZAGOSPODAROWANIA KRAJU”

Przeprowadzona „Zmiana Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Lubuskiego” pozwala na sformułowanie rekomendacji z pozycji polityki regionalnej do krajowej polityki przestrzennej, jaka powinna być zapisana w „Koncepcji przestrzennego zagospodarowania kraju”. Niezależnie, rekomendacje niniejsze powinny być uwzględnione w dokumentach dotyczących strategii rozwoju społeczno-gospodarczego Polski, jak również długofalowych strategii rozwoju poszczególnych dziedzin i branż.

Przyjmuje się niżej wymienione rekomendacje:

1. w zakresie kształtowania systemu ekologicznego należy dążyć do:
 - włączenia lubuskiej przestrzeni przyrodniczej w system europejskiego i krajowego systemu ekologicznego – celem poszanowania integralności istniejących chronionych ekosystemów,
 - uznania za elementy o znaczeniu krajowym dwóch głównych osi przyrodniczych, a mianowicie: osi wschód – zachód w środkowej części regionu, tworzonej przez dolinę Odry i przechodzącą w oś na kierunku północ – południe, oraz oś na kierunkach wschód – zachód w północnej części regionu, tworzoną przez doliny Noteci i dolnej Warty,
 - wykorzystania dla zrównoważonego rozwoju województwa obszarów objętych ochroną, a w tym zaliczanych do obszarów „Natura 2000”;
2. w zakresie kształtowania systemu osadniczego należy dążyć do:
 - rozwoju systemu osadniczego zapewniającego poprawę spójności terytorialnej województwa w wymiarze krajowym i europejskim, przy poszanowaniu zasad zrównoważonego rozwoju,
 - uznania w hierarchii systemu osadniczego Zielonej Góry (wraz z Nową Solą i Sulechowem) oraz Gorzowa Wielkopolskiego za bipolarny ośrodek krajowy,
 - uznania za regionalne ośrodki wzrostu miasta Żagania i Żary, Świebodzin i Międzyrzecz, Słubice oraz Kostrzyn nad Odrą, Gubin;
3. w zakresie aktywizacji rozwoju ekonomicznego należy dążyć do:
 - uwzględnienia transgranicznego projektu obszaru aktywizacji gospodarczej z dwóch regionów, tj. województwa lubuskiego i Brandenburgii jako regionu zrównoważonego rozwoju w dorzeczu Odry – tzw. Dolina Przyszłości,
 - uwzględnienia efektywnego, prorozwojowego wykorzystania zasobów środowiska przyrodniczego i kulturowego,
 - wzmocnienia wykorzystania potencjału endogenicznego regionu, w szczególności w oparciu o zasoby węgla brunatnego, co powinno spowodować wpisanie do koncepcji przestrzennego zagospodarowania kraju zagłębia węgla brunatnego, położonego w okolicach: Gubin, Lubsko i Brody wraz z elektrownią o mocy do 3000 MW,
 - zwiększenia wykorzystania gospodarczego energii odnawialnej, w tym w szczególności wodnej, wiatrowej i geotermalnej ze względu na szczególne uwarunkowania regionu,
 - uwzględnienia w ogólnokrajowym systemie gospodarczym warunków sprzyjających rozwojowi branż opartych na naturalnych predyspozycjach regionu, takich jak: przemysł drzewny, papierniczy i meblarski oraz gospodarka leśna;

CZĘŚĆ IV:
REKOMENDACJE

19. Rekomendacje do koncepcji przestrzennego zagospodarowania kraju

4. w zakresie ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków należy dążyć do:
 - uwzględnienia w Krajowym Programie Ochrony Zabytków, zabytkowych układów urbanistycznych wykazanych w planie województwa, ze szczególnym uwzględnieniem takich miast, jak: Bytom Odrzański, Łagów Lubuski, Kożuchów, Świebodzin i Zielona Góra,
 - uwzględnienia szlaków turystycznych o znaczeniu krajowym i międzynarodowym, wyznaczonych w nawiązaniu do systemu przyrodniczego regionu i jego przestrzeni kulturowej;
5. w zakresie stymulowania rozwoju obszarów problemowych należy dążyć do:
 - uznania za obszar strategicznej interwencji pogranicze polsko-niemieckie, celem wzmocnienia spójności terytorialnej i współpracy społeczno-gospodarczej,
 - zaliczenia do obszarów problemowych o randze krajowej obszaru związanego z planowaną eksploatacją złóż węgla brunatnego Gubin położonego w okolicach Gubin – Lubsko – Brody,
 - przyjęcia programu aktywizacji obszarów wiejskich i obszarów bezrobocia strukturalnego;
 - opracowania Strategii Rozwoju Polski Zachodniej 2020, stanowiącą podstawę do opracowania Programu Operacyjnego Rozwoju Polski Zachodniej 2014 – 2020;
6. w zakresie podnoszenia poziomu i jakości życia należy dążyć do:
 - zaliczenia do krajowych ośrodków nauki i innowacyjności takich ośrodków, jak: Uniwersytet Zielonogórski oraz Park, Naukowo – Technologiczny,
 - ograniczenia negatywnych trendów demograficznych,
 - wspierania działań na rzecz budowy społeczeństwa informacyjnego;
7. w zakresie infrastruktury komunikacyjnej należy dążyć do:
 - uznania za strategiczny element układu drogowego kraju drogę szybkiego ruchu S-3, oraz brakujące odcinki autostrad A2 i A18,
 - nadania Środkowoeuropejskiemu Korytarzowi Transportowemu najwyższej rangi powiązań uwzględnionych w koncepcji przestrzennego zagospodarowania kraju,
 - uwzględnienia w KPZK dalszego rozwoju infrastruktury i komunikacji portu lotniczego Zielona Góra – Babimost,
 - uwzględnienia kolei dużych prędkości z proponowanym przebiegiem w obszarze województwa lubuskiego, zapewniającym relacje ze Środkowoeuropejskim Korytarzem Transportowym oraz z ośrodkami osadniczymi regionu o znaczeniu krajowym.
 - przyjęcia drogi wodnej wzdłuż Odry E-30 jako drogi międzynarodowej oraz drogi Warta – Noteć E-70 jako drogi znaczenia krajowego;
 - uwzględnienia modernizacji linii kolejowej CE-59 jako priorytetowej inwestycji w obszarze województwa lubuskiego z zakresu infrastruktury kolejowej.
8. w zakresie infrastruktury technicznej należy dążyć do:
 - zabezpieczenia dostępu do zasobów strategicznych zalegania złoża węgla brunatnego „Gubin” oraz uwzględnienie lokalizacji elektrowni o mocy do 3000 MW w rejonie zagłębia węgla brunatnego „Gubin – Brody”,
 - wyznaczenia przebiegu sieci energetycznych najwyższych napięć 200 i 400 kV,
 - wytyczenia kierunków rozwoju systemów przesyłowych gazu ziemnego i ropy naftowej wraz z połączeniami transgranicznymi;

CZĘŚĆ IV:
REKOMENDACJE

19. Rekomendacje do koncepcji przestrzennego zagospodarowania kraju

9. w zakresie kształtowania transgranicznej polityki przestrzennej należy dążyć do:
- rozwoju współpracy polsko-niemieckiej poprzez wspieranie przedsiębiorczości, w szczególności w obszarach euroregionów Sprewa – Nysa – Bóbr i Pro Europa Viadrina,
 - zwiększenia transgranicznych połączeń wraz z budową mostów zarówno drogowych, kolejowych, jak i dla ruchu turystycznego i lokalnego.

W konkluzji rekomendacji do „Koncepcji przestrzennego zagospodarowania kraju” ze „Zmiany Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Lubuskiego” należy stwierdzić, że szczególne położenie województwa w obszarze dwóch istniejących oraz proponowanego transeuropejskiego korytarza transportowego, upoważnia do takich zapisów w Koncepcji Krajowej, które jednoznacznie wpłyną na rozwój infrastruktury o znaczeniu strategicznym oraz pozwolą na pełne wykorzystanie potencjału środowiskowego, społecznego i gospodarczego w przyspieszonym rozwoju tego obszaru, przy uwzględnieniu strategii o charakterze wojewódzkim, określonych przez organy samorządowe.

20. REKOMENDACJE DO GMIN

Rekomendacje wynikające ze Zmiany Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa w odniesieniu do poszczególnych Gmin ujęto w odrębnym Załączniku.

CZĘŚĆ V:
SYNTEZA ZMIANY PZPWL

21. Synteza. 21.1. Strategiczne i operacyjne cele województwa lubuskiego

CZĘŚĆ V

SYNTEZA ZMIANY PZPWL

21. SYNTEZA

Kierunki zagospodarowania przestrzennego województwa lubuskiego są zgodne ze strategicznymi celami województwa lubuskiego przedstawionymi w „Strategii Rozwoju Województwa Lubuskiego. Aktualizacja z horyzontem czasowym do 2020 roku”. Dokument przyjęto Uchwałą Nr XXXVII/260/2005 Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 19 grudnia 2005 r.

Strategia ta stanowi podstawę przy opracowywaniu licznych programów, strategii sektorowych oraz innych dokumentów wytyczających kierunki i priorytety rozwoju województwa oraz określających hierarchię ważności realizowanych zadań i projektów. Spełnia ona ważną rolę w procesie podejmowania działań mogących wpłynąć na rozwój województwa lubuskiego, w tym wyboru przedsięwzięć i projektów mogących uzyskać wsparcie z unijnych środków pomocowych, stanowiąc podstawę przygotowania głównych kierunków wsparcia w ramach Lubuskiego Regionalnego Programu Operacyjnego. Oznacza to, że rozwój będący efektem wdrażania Strategii powinien być realizowany w płaszczyznach, zbieżnych z celami strategicznymi województwa.

21.1. STRATEGICZNE I OPERACYJNE CELE WOJEWÓDZTWA LUBUSKIEGO

1. Zapewnienie przestrzennej, gospodarczej i społecznej spójności regionu.

- 1) Modernizacja infrastruktury transportowej oraz zwiększenie dostępności komunikacyjnej regionu.
- 2) Udoskonalenie i rozbudowa infrastruktury technicznej i komunalnej poprawiającej warunki życia oraz podnoszącej atrakcyjność inwestycyjną obszarów aktywności gospodarczej.
- 3) Udoskonalenie i rozbudowa infrastruktury społecznej - w szczególności w sferach edukacji, opieki zdrowotnej, kultury i pomocy społecznej.
- 4) Usprawnianie systemu transportu publicznego z wykorzystaniem partnerstwa publiczno-prywatnego.
- 5) Wspomaganie procesów rewitalizacji miast i obszarów wiejskich.
- 6) Podejmowanie działań na rzecz zrównoważonego rozwoju obszarów wiejskich.
- 7) Uzyskiwanie trwałych efektów płynących ze współpracy transgranicznej i międzyregionalnej.
- 8) Wspieranie działań na rzecz zwiększenia tożsamości regionalnej.

2. Podniesienie poziomu wykształcenia społeczeństwa, zwiększenie potencjału innowacyjnego nauki oraz informatyzacja społeczeństwa.

- 1) Podniesienie jakości kształcenia na poziomie ponadgimnazjalnym i wyższym.
- 2) Wzmocnienie wyspecjalizowanej kadry naukowej oraz rozwój bazy naukowo-badawczej lubuskich uczelni oraz stymulowanie ich współpracy.
- 3) Dostosowanie kształcenia do potrzeb regionalnego rynku pracy i standardów UE.
- 4) Wyrównanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży.
- 5) Wspieranie działań na rzecz rozwoju społeczeństwa informacyjnego.
- 6) Ograniczenie zakresu i skutków wykluczenia społecznego osób i rodzin, ich integracja ze społeczeństwem oraz wyrównanie szans rozwojowych dzieci i młodzieży.

3. Rozwój przedsiębiorczości, oraz działania mające na celu podniesienie poziomu technologicznego przedsiębiorstw i ich innowacyjności dzięki współpracy z nauką.

- 1) Usprawnienie mechanizmów transferu innowacji i technologii oraz wzrost efektywności współpracy strefy gospodarki i instytucji naukowych.

- 2) Rozwój instytucjonalnego i kapitałowego otoczenia biznesu.

4. Efektywne, prorozwojowe wykorzystanie zasobów środowiska przyrodniczego i kulturowego.

- 1) Wykorzystanie walorów środowiska i dziedzictwa kulturowego dla rozwoju turystyki.
- 2) Promocja walorów turystycznych i stworzenie systemu informacji turystycznej.
- 3) Podejmowanie przedsięwzięć kulturalnych tworzących atrakcyjny wizerunek województwa.

Zapisy planu stwarzają możliwości realizacji wyznaczonych celów polityki przestrzennej województwa.

Główne cele polityki przestrzennej województwa:

1. Rozwijanie współpracy transgranicznej,
2. Wzrost konkurencyjności i efektywności gospodarowania przestrzenią,
3. Osiągnięcie warunków i jakości życia mieszkańców zbliżonych do średniej europejskiej,
4. Zahamowanie dewaloryzacji środowiska oraz ochrona jego struktur i wartości,
5. Podwyższenie walorów bezpieczeństwa i odporności na skutki awarii i klęsk żywiołowych,
6. Stworzenie lepszych warunków dla przedsiębiorczości i innowacji,
7. Uzyskanie wysokiego poziomu edukacji i nauki,
8. Rozwój gospodarki wykorzystującej specyficzne zasoby regionalne,
9. Wzrost zatrudnienia i mobilności zawodowej,
10. Silne, zdrowe i zintegrowane społeczeństwo,
11. Rozwój społeczeństwa obywatelskiego,
12. Kształtowanie procesów społecznych i przestrzennych dla poprawy jakości życia,
13. Wzmacnianie sieci lokalnych ośrodków rozwojowych,
14. Efektywny i bezpieczny system transportowy,
15. Poprawa funkcjonowania systemów infrastruktury technicznej i teleinformatycznej,
16. Lepszy dostęp do infrastruktury społecznej, zwłaszcza na obszarach strukturalnie słabych,
17. Zachowanie i poprawa stanu środowiska przyrodniczego.

Zmiana Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Lubuskiego ma na celu dążenie do osiągnięcia zrównoważonego rozwoju przestrzennego obszaru województwa lubuskiego poprzez:

1. Zapewnienie społecznej, gospodarczej i przestrzennej spójności regionu.

- 1) Województwo lubuskie w swoim obecnym kształcie jest strukturą administracyjną, przestrzenną, gospodarczą i społeczną, utworzoną wokół dwóch równoważnych i komplementarnych ośrodków miejskich – Zielona Góra i Gorzów Wielkopolski.
- 2) Jednym z najważniejszych wyzwań rozwojowych są działania zwiększające spójność województwa lubuskiego, a więc poprawa infrastruktury drogowej, intensyfikacja wewnętrznych więzi społecznych, gospodarczych i instytucjonalnych oraz umacnianie świadomości regionalnej.
- 3) Rozwój województwa lubuskiego powinien obejmować nie tylko aspekt gospodarczy, ale i turystyczny w powiązaniu z walorami przyrodniczymi. Tylko kompleksowe podejście stwarza dogodne warunki dla zrównoważonego rozwoju regionu.
- 4) W budowie i tworzeniu wizji regionu muszą współpracować ze sobą mieszkańcy regionu i władze lokalne: rządowe i samorządowe. Pozwoli to na optymalne wykorzystanie walorów środowiska i położenia w zjednoczonej Europie oraz na szybki rozwój gospodarki, przemysłu zaawansowanych technologii, poprawę infrastruktury technicznej, tworzenie nowych atrakcyjnych miejsc pracy. Dzięki tym działaniom poprawi się znacznie jakość życia, poprzez większą dostępność szerokiej gamy usług publicznych – transportu, komunikacji, edukacji, ochrony zdrowia, kultury, wypoczynku i zapewnienia bezpieczeństwa mieszkańcom.

CZĘŚĆ V:
SYNTEZA ZMIANY PZPWL

21. Synteza. 21.1. Strategiczne i operacyjne cele województwa lubuskiego

- 5) Rolnictwo odgrywa już znikomą rolę w gospodarce regionu, a ludność rolnicza w dużej części przeszła do zajęć w sektorze usług, który znacznie się rozwinął. Pozostałe duże gospodarstwa rolne skutecznie konkurują na rynku krajowym i europejskim, oferując żywność wysokiej jakości.

2. Rozwój struktury przestrzennej województwa lubuskiego.

Zmiana PZPWL ustala rozwój przestrzenny, opierający się na dwóch osiach konstrukcyjnych:

- 1) **antropogenicznych** (oś Wschód - Zachód: II Paneuropejski Korytarz Transportowy i III Paneuropejski Korytarz Transportowy oraz oś północ – południe CETC: dwubiegunowe powiązanie ośrodków krajowych – Gorzów Wlkp. i Zielona Góra);
- 2) **przyrodniczych** (oś wschód – zachód w środkowej części regionu: dolina Odry przechodząca w oś północ – południe wzdłuż granicy państwa oraz oś wschód - zachód: dolina Noteci i Warty).

Jako główne elementy krystalizujące strukturę przestrzenną województwa lubuskiego przyjęto: pasma rozwoju, obszary węzłowe, zespoły miast i miejskie ośrodki rozwoju.

Za główne **pasma rozwoju** uznano:

- **Pasmo rozwoju** Gorzów Wlkp. – Zielona Góra – Nowa Sól o znaczeniu europejskim z krajowymi ośrodkami rozwoju: Zielona Góra, Gorzów Wlkp. i lotniskiem w Babimoście jako główną oś rozwoju województwa lubuskiego;
- **Pasmo rozwoju** wzdłuż rzeki Odry i Nysy Łużyckiej (do projektowanej autostrady A – 18 na południu) z ośrodkami o znaczeniu regionalnym: Kostrzyn/O, Słubice, Gubin.

Obszar węzłowy:

- Obszar obejmujący skrzyżowanie projektowanej autostrady A-2 i drogi ekspresowej S-3 w rejonie miejscowości: Świebodzin i Międzyrzecz.

Zespoły miast:

- Zespół Sulechów – Zielona Góra – Nowa Sól zwane Lubuskim Trójmiastem,
- Zespół Gorzów Wlkp. – Skwierzyna,
- Zespół Żary – Żagań – Szprotawa.

Miejskie ośrodki rozwoju:

- Dwubiegunowo połączone ośrodki miejskie: Zielona Góra – Gorzów Wlkp., o znaczeniu krajowym generujące rozwój województwa lubuskiego,
- Ośrodki o znaczeniu regionalnym – Nowa Sól, Żary, Żagań, Gubin, Słubice, Kostrzyn/O, Świebodzin, Międzyrzecz,
- Ośrodki o znaczeniu ponadlokalnym – Szprotawa, Sulechów, Skwierzyna, Krosno Odrzańskie, Strzelce Krajeńskie, Drezdenko, Sulęcín, Wschowa.

Obszar problemowy:

- Złóża węgla brunatnego Gubin i Gubin 1 w rejonie zagłębia węgla brunatnego Gubin - Brody położonego w okolicach Gubin, Lubsko i Brody. Obszar ten wymaga szczegółowych, odrębnych badań i decyzji prowadzonych poza niniejszymi działaniami planistycznymi.
- Obszary narażone na niebezpieczeństwo powodzi.
- Tereny zamknięte i ich strefy ochronne.
- Obszary występowania udokumentowanych złóż kopalin.
- Tereny poprzemysłowe oraz tereny powojenne i popegeerowskie.

CZĘŚĆ V:
SYNTEZA ZMIANY PZPWL
21. Synteza. 21.1. Strategiczne i operacyjne cele województwa lubuskiego

3. Program ożywienia gospodarczego województwa, ze szczególnym uwzględnieniem pasma przygranicznego.

- 1) Województwo lubuskie jest aktywnym regionem działającym na rzecz integracji europejskiej, przodującym w budowaniu europejskiej świadomości, zacieśnianiu kontaktów gospodarczych, edukacyjnych i kulturalnych.
- 2) W lubuskim funkcjonują ośrodki edukacji i informacji europejskiej, w których szkolą się w praktycznych zagadnieniach współpracy transgranicznej przedstawiciele innych polskich oraz środkowo – i wschodnioeuropejskich regionów.
- 3) Zjednoczenie Niemiec oraz transformacja polskiej gospodarki stworzyły warunki dla szerokiej wymiany handlowej oraz współpracy transgranicznej w miastach podzielonych i na obszarach sąsiednich.
- 4) Województwo lubuskie ma szansę integracji z przestrzenią europejską. Powstały instytucje międzynarodowe, w tym euroregiony, organizujące polsko – niemiecką współpracę miast i gmin, a także instytucje edukacyjne (Europejski Uniwersytet Viadrina we Frankfurcie n/O i Collegium Polonicum w Słubicach).
- 5) Wejście Polski do Unii przyczynia się do większej integracji regionu z zachodnim sąsiadem i do powstania międzyregionalnego rynku pracy i usług, na wzór wielu obszarów przygranicznych w Europie Zachodniej. Proces ten stanowi bardzo korzystne uwarunkowania rozwoju województwa lubuskiego.
- 6) Dla rozwoju woj. lubuskiego istotne znaczenie ma bliskość Berlina, który staje się dużą metropolią o znaczeniu europejskim. Oddziaływanie tego miasta wzrosło wraz z rozszerzeniem UE na wschód, bliskość Berlina to wielka szansa regionu na wykorzystanie walorów środowiska dla rozwoju różnorodnych form turystyki i wypoczynku.
- 7) Dla północnej części województwa lubuskiego istotne jest oddziaływanie Szczecina. Wynika ono z bliskości tego dużego ośrodka miejskiego i portu oraz jego powiązań np. w sferze gospodarczej i szkolnictwa wyższego.
- 8) Jako przedmioty współpracy transgranicznej województwa lubuskiego z zachodnim sąsiadem należy wymienić:
 - modelowe rozwiązanie zrównoważonej i otwartej na przestrzeń europejską osnowy strukturalnej regionu z ceną rentą położenia w środkowej Europie;
 - europejską enklawę zdrowej przyrody z zasobami turystycznymi, reakcyjnymi i usługowymi;
 - atrakcyjne obszary lokalizacji inwestycji;
 - dynamiczne, młode i wykształcone społeczeństwo;
- udział w sieci TEN (Trans – European - Networks, transport, telekomunikacja, energetyka).

4. Kierunki zagospodarowania przestrzennego województwa lubuskiego powinny prowadzić do osiągnięcia następujących celów:

- 1) Realizowanie zasady policentrycznej koncentracji i dyfuzji sieci osadniczej na obszarze województwa z zachowaniem elementów krystalizujących strukturę przestrzenną i zasady kontrolowanej polaryzacji rozwoju sieci osadniczej.
- 2) Rozwój osadnictwa regionu w preferowanych kierunkach może następować w kolejnych etapach realizacji, poprzez wprowadzanie stymulujących publicznych inwestycji rządowych i samorządowych w systemie infrastruktury technicznej. Bez tych kluczowych inwestycji zagospodarowanie realizuje się bez ładu przestrzennego i uporządkowanej przestrzeni osadniczej.

CZĘŚĆ V:
SYNTEZA ZMIANY PZPWL

21. Synteza. 21.1. Strategiczne i operacyjne cele województwa lubuskiego

- 3) W sferze komunikacji i transportu - niezbędne jest zrealizowanie etapowej modernizacji układu drogowego i kolejowego województwa, ze sprawnymi połączeniami z otoczeniem oraz uzyskanie europejskich standardów dostępności transportowej większości miejscowości województwa.
- 4) Polityka przestrzenna województwa obejmuje cały jego obszar oraz powiązania i związki z przestrzenią otoczenia oraz wytyczne dla polityki przestrzennej powiatów i gmin o znaczeniu ponadregionalnym, regionalnym (i tylko w uzasadnionych przypadkach o znaczeniu lokalnym).

21.2 KIERUNKI POLITYKI PRZESTRZENNEJ

1. Strefa przyrodnicza

Ochrona cennych przyrodniczo obszarów oraz sieci obszarów chronionych Natura 2000.

- 1) Polska w ramach procesu integracji z Unią Europejską, została zobowiązana do wyznaczenia na swoim terytorium sieci obszarów Natura 2000, na podstawie kryteriów określonych dla wszystkich krajów członkowskich w Dyrektywie Siedliskowej i Ptasiej.
- 2) Jednym z głównych zadań stojących przed polityką przestrzenną województwa lubuskiego jest osiągnięcie trwałego, wysokiego tempa wzrostu gospodarki regionu, przy zapewnieniu poprawy stanu środowiska przyrodniczego i umożliwieniu obecnym i przyszłym mieszkańcom województwa równoprawnego dostępu do jego zasobów i bogactw przyrody.

2. Strefa społeczna

Rozwój infrastruktury i społecznej i edukacyjnej, promocja budowy nowych szkół różnych szczebli nauczania i placówek kulturalno – oświatowych.

- 1) Powstanie sieci szkół w ośrodkach regionalnych przyczyni się do zwiększenia udziału kształcącej się młodzieży z małych miast i terenów wiejskich, znacznie oddalonych od głównych ośrodków naukowych. Wraz z rozwojem szkolnictwa wzrośnie poziom wykształcenia społeczeństwa, wystąpi zwiększenie potencjału innowacyjnego nauki oraz informatyzacja społeczeństwa. Niezbędny stanie się też rozwój bazy sportowej i wzrost nakładów na te inwestycje.
- 2) Województwo lubuskie charakteryzuje się niewystarczającym - w porównaniu z regionami sąsiednimi - poziomem wykształcenia ludności oraz niewielką zdolnością do wytwarzania i rozprzestrzeniania innowacji. Aby sprostać konkurencji we współczesnym świecie i nie zostać zepchniętym do pozycji dostawcy jedynie prostych zasobów, region musi zintensyfikować kształcenie na poziomie średnim i wyższym oraz szybko rozwijać placówki naukowo - badawcze i instytucje transferu technologii. Niezbędna jest także szeroka informatyzacja gospodarki, instytucji i gospodarstw domowych.
- 3) Wysoki poziom kształcenia gwarantuje Uniwersytet Zielonogórski. Wciąż rośnie liczba zespołów naukowych mających silną pozycję w nauce krajowej i międzynarodowej; zacieśniła się współpraca ze sferą gospodarczą. Uniwersytet Zielonogórski jako jeden z pierwszych w Polsce zrealizował ideę uniwersytetu przedsiębiorczego Lubuskiego Parku Przemysłowego.
- 4) Zagospodarowanie przestrzenne powinno zwiększać integrację funkcjonalną najważniejszych ogniw układu osadniczego i produkcyjnego regionu, ich relacje z sąsiednimi regionami z kraju i za granicą.
- 5) Rozwój regionu lubuskiego jest planowany według umiarkowanej i zrównoważonej koncentracji rozwoju na obszarach uznanych za najbardziej korzystne. Preferencje inwestycyjne związane z elementami krystalizującymi (ośrodki w strukturze funkcjonalno - przestrzennej) w infrastrukturze technicznej i społecznej powinny być realizowane korzystając z rządowych i samorządowych zadań publicznych i kontraktów regionalnych. Dotyczyć to będzie głównie wyróżnionych pasm i obszarów koncentracji z ośrodkami rozwoju.

3. Strefa kulturowa i rozwój turystyczny

Aktywizacja turystyczna Regionu i rozwój turystyki (obszary przeznaczone pod usługi turystyczne i obsługę ruchu turystycznego). Efektywne, prorozwojowe wykorzystanie zasobów środowiska przyrodniczego i kulturowego.

- 1) Województwo lubuskie ma stosunkowo mało zanieczyszczone środowisko i dysponuje atrakcyjnymi zasobami przyrodniczymi oraz historyczno – kulturowymi. W połączeniu z tranzytowym położeniem posiada więc dobre warunki dla rozwoju różnych form turystyki.
- 2) Utrzymanie wysokich standardów ekologicznych wymaga rozbudzania świadomości ekologicznej i upowszechniania zachowań chroniących i wzbogacających środowisko naturalne i dziedzictwo kulturowe.

Zasoby środowiska przyrodniczego i kulturowego mogą stać się jednym z ważnych czynników rozwoju społeczno – gospodarczego. Mimo osiągniętych już efektów, podkreślić należy wielki, wciąż nie w pełni wykorzystany, potencjał regionu dla rozwoju turystyki oraz innych dziedzin opartych na zasobach środowiska (rolnictwo ekologiczne, innowacyjne gałęzie przemysłu, usługi zdrowotne itp.).

- 3) Po wejściu Polski do Unii Europejskiej oraz przy znajomości istoty programów wspierających europejskie dziedzictwo kulturowe, jako szczególnie ważne i wyróżniające region jest istnienie w lubuskim, szerokiego spektrum walorów kulturowych, związanych z historią tych ziem oraz z dziedzictwem i obyczajami zamieszkałej tu ludności. Może ono stać się częścią zaplecza turystycznego, a także mieszkaniowego dla regionu Berlina, Poznania i Wrocławia.
- 4) Rozwój turystyki wodnej i infrastruktury turystycznej stanowi ważny element rozwoju. Środowisko przyrodnicze regionu uległo istotnej poprawie dzięki budowie kolejnych oczyszczalni ścieków i rozbudowie sieci kanalizacyjnej (szczególnie na obszarach wiejskich) oraz modernizacji zakładów przemysłowych.
- 5) Regulacja rzek i modernizacja systemu infrastruktury technicznej z tym związana, zdecydowanie poprawiła dostępność komunikacyjną i ułatwiła penetrację turystyczną regionu,
- 6) Do rozwoju turystyki przyczyniła się też budowa transgranicznych połączeń drogowych wraz z mostami na Odrze i Nysie Łużyckiej.
- 7) W celu wykorzystania sieci żeglownych dróg rzecznych do celów turystycznych, konieczne jest rozwinięcie infrastruktury turystycznej w portach i przystaniach oraz rozwój i poprawa infrastruktury towarzyszącej turystyce. Niezbędnym jest też opracowanie katalogu bazy noclegowej i gastronomicznej oraz bogatej oferty z zakresu turystyki kwalifikowanej.
- 8) Ożywienie gospodarcze i turystyczne miast położonych nad Odrą, Wartą i Notecią oraz intensyfikacja wykorzystania tych rzek poprzez system portów rzecznych i przystani pasażerskich.
- 9) W zakresie komunikacji wodnej należy podtrzymywać programy przywrócenia żeglowności na całej długości planowanej międzynarodowej drogi wodnej E30 Odry (także i dla ruchu turystycznego, a w tym powiązań z drogami wodnymi Niemiec), z podkreśleniem roli portu w Kostrzynie n/Odrą, jako mogącego pełnić funkcję pomocniczą w stosunku do Szczecina.

CZĘŚĆ V:
SYNTEZA ZMIANY PZPWL
21. Synteza. 21.2. Kierunki polityki przestrzennej.

- 10) Podtrzymuje się program zabezpieczenia żeglowności (szczególnie turystycznej) rzek Noteci i dalej Warty (krajowa droga wodna E70) z zachowaniem w ich dolinach obszarów przyrodniczych podlegających szczególnej ochronie. Szlaki wodne Nysy Łużyckiej i Bobru powinny być wykorzystane w celach gospodarczych (w tym turystycznych).
- 11) Przy modernizacji szlaków wodnych, w tym portów rzecznych, należy uwzględnić:
 - możliwość remontu i przechowywania sprzętu pływającego,
 - możliwość lokalizacji działalności gospodarczej związanej z transportem i magazynowaniem towarów,
 - obsługę ruchu turystyczno-wypoczynkowego, w tym spływów kajakowych, żaglówek, wypożyczania sprzętu pływającego, ewentualnie uruchamiania na dużych jeziorach tras wycieczkowych,
 - wymogi dotyczące ochrony środowiska.
- 12) W regionie lubuskim nastąpić powinno wzmocnienie powiązań międzyregionalnych, poprzez rozwój szlaków pieszych i rowerowych. Aktywizacja wszystkich powiatów poprzez rozbudowę sieci dróg komunikacji rowerowej o znaczeniu międzyregionalnym i znaczeniu międzynarodowym.
- 13) Poznawanie atrakcji regionu jest ułatwione dzięki oznakowaniu turystycznemu, zgodnemu z wzorcami europejskimi – dalsza kontynuacja programu kompleksowego oznakowania turystycznego.
- 14) Należy wspierać organizacje turystyczne w znakowaniu, wytyczaniu i rozbudowywaniu szlaków turystycznych (pieszych, wodnych, rowerowych) oraz podejmować działania i stwarzać systemy wspomaganie rozwoju firm turystycznych z terenu województwa zajmujących się turystyką przyjazdową.

4. Strefa ekonomiczno-gospodarcza, współpraca przygraniczna

Udrożnienie ruchu granicznego pieszego i lokalnego.

- 1) Gruntowna modernizacja infrastruktury drogowej, zmodernizowane dojazdy do przejść granicznych. Uruchomienie nowych dróg i autostrad przyczyni się do aktywizacji usług (hotele, restauracje, stacje paliw itp.) w ich pasach, jak również do lokowania nowych przedsiębiorstw - w tym z kapitałem zagranicznym w ich pobliżu;
- 2) Dzięki otwarciu granic nastąpił i nadal będzie następował szybki rozwój i podniesienie poziomu technologicznego małych i średnich firm kooperujących z dużymi, nowoczesnymi przedsiębiorstwami w Polsce i w Niemczech. Nowe, szybkie połączenia drogowe usprawnią komunikację z sąsiednimi regionami kraju oraz niemieckim obszarem gospodarczym;
- 3) Rozwój i polepszenie stanu infrastruktury technicznej oraz zapewnienie preferencji inwestycyjnych dla inwestorów innowacyjnych (przemysł elektroniczny, informatyczny, chemiczny, biochemiczny, itd.).
- 4) Szansą dla rozwoju regionu lubuskiego jest rozwój przedsiębiorczości oraz działania mające na celu podniesienie poziomu technologicznego przedsiębiorstw wykorzystujących osiągnięcia nauki;
- 5) Naturalnym kierunkiem rozwoju województwa lubuskiego, położonego w bezpośrednim sąsiedztwie wielkiego europejskiego rynku, jest intensyfikowanie wielostronnych kontaktów z partnerami zagranicznymi. Należy dążyć do tego, by coraz więcej przedsiębiorstw w regionie, funkcjonujących w międzynarodowym otoczeniu, stało się równymi partnerami w wymianie handlowej, technologicznej

- i kapitałowej. W tym celu szczególnie ważne jest podjęcie działań wspomagających miejscową przedsiębiorczość, głównie małe i średnie przedsiębiorstwa, dominujące w strukturze gospodarczej województwa oraz podniesienie innowacyjności funkcjonujących podmiotów gospodarczych;
- 6) Dzięki postępowi w telekomunikacji i rozwojowi komplementarnych do niej usług, mieszkańcy lubuskiego weszli w zaawansowaną fazę społeczeństwa informacyjnego (kontakty z urzędami, sieciami handlowymi oraz inne formy uczestniczenia w wymianie i przetwarzaniu informacji);
 - 7) Za inicjatywą Uniwersytetu Zielonogórskiego utworzony został Park Naukowo - Technologiczny. Jednostka ta powołana została, m.in. do wspierania transferu technologii pomiędzy jednostkami naukowymi a przedsiębiorstwami oraz integracji środowiska naukowego wokół rozwoju i tworzenia nowych technologii dla potrzeb firm przede wszystkim województwa lubuskiego.
 - 8) Poprawił się znacznie poziom technologiczny małych i średnich przedsiębiorstw dzięki działalności lubuskiego centrum transferu technologii. Wieloletnia działalność tego centrum przyczyniła się do wzrostu nowoczesności i konkurencyjności lubuskiej gospodarki.
 - 9) Optymalne wykorzystanie możliwości Pasma Rozwoju Zespołu Gorzów Wlkp - Zielona Góra - Nowa Sól. Utworzenie pasma związane jest z budową drogi ekspresowej S-3 i preferencyjnym zabezpieczeniem lokalizacji dla inwestorów i kapitału joint venture na inwestycje wytwórcze, usługowe, mieszkaniowe oraz turystyczne. W paśmie rozwoju wywołany zostanie efekt integracyjny dwóch siedzib władz województwa lubuskiego.

6. Komunikacja i transport

W koncepcji układu komunikacyjnego województwa zawartej w Zmianie PZPWL uznano za najważniejsze inwestycje na terenie województwa budowę autostrady A-2 i drogi ekspresowej S-3 oraz przebudowę linii kolejowej E-20 – do uzyskania prędkości technicznej 200 km/h (docelowo 300 km/h) a na linii E-65 – 160 km/h.

- **W zakresie komunikacji drogowej** projektuje się budowę obwodnic miejscowości na drogach krajowych, a zwłaszcza: Wschowy, Szprotawy i Łęknicy (droga nr 12), Nowogrodu Odrzańskiego (droga nr 27), Słubic i Krosna Odrzańskiego (droga nr 29), Kostrzyna (droga nr 31), Kargowej (droga nr 32) oraz budowę nowego przebiegu drogi nr 22 przez teren gminy Kłodawa (jako północne obejście aglomeracji Gorzowa Wlkp.) z przedłużeniem jej do Kostrzyna. Dla obsługi zachodniej części województwa, pobudzenia aktywności gospodarczej a także poprawy dostępności dla potrzeb turystyki i rekreacji istotne jest stworzenie korytarza (położonego na zachód od S-3), złożonego z dróg wojewódzkich o parametrach klasy G, łączących takie ośrodki jak: Iława – Żagań – Krosno Odrz.-- Sulęcín – Gorzów a także trasy przygranicznej (równoległej w przybliżeniu do Nysy i Odry) o parametrach klasy Z - G. Docelowo drogi krajowe powinny uzyskać parametry klasy GP, a wojewódzkie - klasy G
- **W zakresie komunikacji kolejowej** należy poprawić stan szlaków i infrastruktury kolejowej, zwłaszcza na liniach znaczenia międzynarodowego: nr 3 (E-20 – CE-20; Berlin – Poznań - Warszawa), nr 273 (CE-59; Szczecin - Wrocław – Międzyzlesie), nr 14 (Wrocław / Leszno – Żary - Forst - Berlin). Zaprojektowano budowę sprawnego połączenia kolejowego Gorzów Wlkp. –

CZĘŚĆ V:
SYNTEZA ZMIANY PZPWL
21. Synteza. 21.2. Kierunki polityki przestrzennej.

Zielona Góra, przez Skwierzynę, Międzyrzecz, Świebodzin, Sulechów (o trakcji trójczłonów lub zespolonych autobusów na szynach) z możliwością przedłużenia do Nowej Soli oraz połączenia Zielonej Góry z Babimostem (lotnisko) i Zbąszynkiem (ważny węzeł kolejowy).

- **W zakresie komunikacji lotniczej:** budowę lotniska w Wojcieszycach (gmina Kłodawa), przebudowę lotniska w Przylepie k/Zielonej Góry i usprawnienie połączeń lotniczych (taksówki powietrzne) pomiędzy tym lotniskiem a lotniskiem regionalnym w Babimoście, oraz usprawnienie połączeń drogowych i kolejowych pomiędzy lotniskiem w Babimoście a Zieloną Górą i Gorzowem.
- **W zakresie transportu intermodalnego:** w rejonie ważnych węzłów (centrów) komunikacyjnych planuje się zorganizowanie stacji transportu kombinowanego (intermodalnego); droga – kolej oraz centrów logistycznych. Proponowane lokalizacje: Rzepin, Świebodzin, Nowa Sól, Skwierzyna, Zbąszynek, Kostrzyn nad Odrą.

CZĘŚĆ V:
SYNTEZA ZMIANY PZPWL

21. Synteza. 21.3. Programy rządowe i samorządowe województwa.

21.3. PROGRAMY RZĄDOWE I SAMORZĄDOWE WOJEWÓDZTWA

I. PROGRAMY RZĄDOWE.

1. Program Operacyjny Europejskiej Współpracy Terytorialnej Polska (Województwo Lubuskie) – Brandenburgia.
2. Program Operacyjny Europejskiej Współpracy Terytorialnej Polska (Województwo Dolnośląskie, Lubuskie) – Saksonia.
3. Program dla Odry 2006.
4. Program Operacyjny Innowacyjna Gospodarka.
5. Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko.
6. Program rozwoju obszarów wiejskich na lata 2007-2013.
7. Program budowy dróg krajowych na lata 2008 – 2012.
8. Master Plan dla Transportu Kolejowego w Polsce do 2030 roku.
9. Aktualizacja Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych 2009 – AKPOŚK 2009.
10. Krajowy plan gospodarki odpadami 2010.
11. Program rozwoju sieci lotnisk i lotniczych urządzeń naziemnych.
12. Polityka ekologiczna Państwa w latach 2009 – 2012 z perspektywą do roku 2016.
13. Polityka Leśna Państwa.
14. Polityka Transportowa Państwa na lata 2006 – 2025.
15. Polityka energetyczna Polski do 2030 r.
16. Program Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa narodowego „Dziedzictwo Kulturowe”.
17. Strategia rozwoju obszarów wiejskich i rolnictwa na lata 2007-2013.
18. Strategia dla transportu kolejowego do 2013 r.
19. Plan działań w zakresie inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym, PSE Operator, wrzesień 2009.

II. PROGRAMY SAMORZĄDOWE.

1. Strategia rozwoju województwa lubuskiego- aktualizacja z horyzontem czasowym do 2020 roku.
2. Lubuska Regionalna Strategia Innowacji.
3. Lubuska Strategia Zdrowia.
4. Strategia polityki społecznej województwa lubuskiego na lata 2005-2013
5. Program kształcenia i szkolenia zawodowego kadr pomocy społecznej w województwie lubuskim
6. Wojewódzki program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych na lata 2006-2013
7. Wojewódzki program przeciwdziałania narkomanii na lata 2006-2010
8. Wojewódzki program rehabilitacji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych na lata 2000-2009
9. Program wspierania działań pomocy społecznej na rzecz wyrównywania poziomu życia mieszkańców województwa lubuskiego
10. Program współpracy województwa lubuskiego z organizacjami pozarządowymi w 2010 roku
11. Wojewódzki program przeciwdziałania przemocy w rodzinie

12. Kierunki prorodzinnej polityki społecznej województwa lubuskiego
13. Lubuski Regionalny Program Operacyjny na lata 2007-2013
14. Strategia Rozwoju turystyki w Województwie Lubuskim na lata 2006-2013
15. Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013:
16. Strategia Rozwoju Transportu Województwa Lubuskiego z horyzontem czasowym do 2015 r.
17. Studium rozwoju systemów energetycznych w Województwie Lubuskim do roku 2025
18. Strategia Rozwoju Kultury Województwa Lubuskiego
19. Program opieki nad zabytkami Województwa Lubuskiego na lata 2009-2012

CZĘŚĆ V:
SYNTEZA ZMIANY PZPWL

21. Synteza. 21.4. Rekomendacje ze Zmiany PZWL dla gmin województwa lubuskiego
21.5. Rekomendacje ze Zmiany PZPWL do koncepcji Przestrzennego Zagospodarowania Kraju

21.4. REKOMENDACJE ZE ZMIANY PZPWL DLA GMIN WOJEWÓDZTWA LUBUSKIEGO

Rekomendacje opracowano w formie kart dla poszczególnych gmin. Rekomendacje te dla każdej z 83 gmin zawierają:

1. nazwę gminy, typ jednostki samorządu terytorialnego, powierzchnię gminy, liczbę mieszkańców;
2. krótki opis lokalizacji gminy z mapką - gmina na tle województwa;
3. charakterystykę gminy (istniejące warunki położenia fizyczno - geograficznego, powiązania z infrastrukturą techniczną - drogową, kolejową itp., opis dominujących funkcji gminy, aktywność społeczno-gospodarczą, w tym transgraniczną);
4. wnioski sformułowane przez gminę do Zmiany PZWL (instytucja, charakterystyka wniosku);
5. ważniejsze inwestycje zawarte w Indykatoryjnym Planie Inwestycyjnym Lubuskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2007 – 2013;
6. rekomendacje ze Zmiany PZWL.

21.5. Rekomendacje ze Zmiany PZPWL do koncepcji Przestrzennego Zagospodarowania Kraju

Zapisy Zmiany Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Lubuskiego (PZPWL) oparte są na zasadzie zrównoważonego, trwałego rozwoju. Jako główny, nadrzędny cel polityki przestrzennej województwa lubuskiego, przyjmuje się poprawę spójności terytorialnej województwa w wymiarze krajowym i europejskim.

Rekomendacje do koncepcji Przestrzennego Zagospodarowania Kraju zostały sformułowane w części IV.

CZĘŚĆ VI

SŁOWNIK POJĘĆ PLANISTYCZNYCH

OBJAŚNIENIE POJĘĆ UŻYTYCH W TEKŚCIE ZMIANY PZPWL:

aglomeracja - w urbanistyce jest to obszar o intensywnej zabudowie, charakteryzujący się również dużym zagęszczeniem ludności przebywającej na danym terenie okresowo (np. w ciągu dnia) lub stale. Aglomeracje charakteryzują się dużym przepływem osób i towarów oraz znaczną wymianą usług. W brzmieniu bardziej potocznym aglomeracja jest skupiskiem sąsiadujących ze sobą miast i wsi, które stanowią wspólny organizm, poprzez zintegrowanie lub uzupełnianie się rozmaitych form infrastruktury tych miejscowości oraz wzajemne wykorzystywanie potencjałów, którymi te miejscowości dysponują;

badania archeologiczne - działania mające na celu odkrycie, rozpoznanie, udokumentowanie i zabezpieczenie zabytku archeologicznego;

bioróżnorodność - zróżnicowanie wszystkich żywych organizmów występujących na Ziemi w ekosystemach lądowych, morskich i słodkowodnych oraz w zespołach ekologicznych, których są częścią;

centra logistyczne - obiekty przestrzennie funkcjonalne wraz z infrastrukturą i organizacją, w których realizowane są usługi logistyczne związane z przyjmowaniem, magazynowaniem, rozdziałem i wydawaniem towarów oraz usługi towarzyszące, świadczone przez niezależne w stosunku do nadawcy lub odbiorcy podmioty gospodarcze;

chłonność rekreacyjna terenu - wielkość ruchu rekreacyjnego (liczba osób), jaką może przyjąć określony obszar niezagospodarowany infrastrukturą turystyczną, bez uruchomienia procesów degradacji elementów środowiska przyrodniczego;

cieki naturalne - rozumie się przez to rzeki, strugi, strumienie oraz inne wody płynące w sposób ciągły lub okresowy, naturalnymi korytami;

deglomeracja – należy przez to rozumieć proces rozpraszania skupisk ludności i zabudowy na stosunkowo wielkim obszarze;

deniwelacja terenu – rozumie się przez to różnicę między najwyższym a najniższym wzniesieniem na określonym terenie;

dobra kultury współczesnej - należy przez to rozumieć niebędące zabytkami dobra kultury, takie jak pomniki, miejsca pamięci, budynki, ich wnętrza i detale, zespoły budynków, założenia urbanistyczne i krajobrazowe, będące uznanym dorobkiem współcześnie żyjących pokoleń, jeżeli cechuje je wysoka wartość artystyczna lub historyczna;

dorzecze - rozumie się przez to obszar, z którego całkowity odpływ wód powierzchniowych następuje ciekami naturalnymi przez jedno ujście do morza;

dostęp do drogi publicznej - należy przez to rozumieć bezpośredni dostęp do tej drogi albo dostęp do niej przez drogę wewnętrzną lub przez ustanowienie odpowiedniej służebności drogowej;

drogi publiczne – pod pojęciem tym rozumieć należy drogi zaliczone na podstawie Ustawy o drogach publicznych do jednej z kategorii dróg, z których może korzystać każdy, zgodnie z ich przeznaczeniem;

działka budowlana - należy przez to rozumieć nieruchomość gruntową lub działkę gruntu, której wielkość, cechy geometryczne, dostęp do drogi publicznej oraz wyposażenie w urządzenia infrastruktury technicznej spełniają wymogi realizacji obiektów budowlanych wynikające z odrębnych przepisów i aktów prawa miejscowego;

emisja antropogeniczna – wprowadzanie zanieczyszczeń do powietrza wskutek działalności człowieka;

emisja naturalna - emisja związana z procesami zachodzącymi w środowisku naturalnym i kształtująca się na nieznacznym, stałym poziomie;

emisja zanieczyszczeń do powietrza - wprowadzanie zanieczyszczeń do powietrza wskutek spalania paliw, związana jest zarówno z naturalnymi procesami zachodzącymi w przyrodzie, jak i z działalnością człowieka;

euroregion – pod pojęciem tym rozumieć należy formalną strukturę współpracy transgranicznej, skupiającą przedstawicieli szczebla lokalnego i regionalnego, a także w uzasadnionych przypadkach partnerów społecznych;

eutrofizacja - rozumie się przez to wzbogacanie wody biogenami, w szczególności związkami azotu lub fosforu, powodującymi przyspieszony wzrost glonów oraz wyższych form życia roślinnego, w wyniku którego następują niepożądane zakłócenia biologicznych stosunków w środowisku wodnym oraz pogorszenie jakości tych wód;

farma wiatrowa – przez pojęcie to należy rozumieć instalację złożoną z pojedynczych turbin wiatrowych, której przeznaczeniem jest produkcja energii elektrycznej;

gatunek – należy przez to rozumieć zarówno gatunek w znaczeniu biologicznym, jak i każdą niższą od gatunku biologicznego jednostkę systematyczną, populację, a także mieszańce tego gatunku w pierwszym lub drugim pokoleniu, z wyjątkiem form, ras i odmian udomowionych, hodowlanych lub uprawnych;

gatunek o znaczeniu priorytetowym - gatunek zagrożony, w odniesieniu do którego Wspólnota ponosi szczególną odpowiedzialność z powodu wielkości jego naturalnego zasięgu mieszczącego się na terytorium państw członkowskich Unii Europejskiej;

gatunek obcy - gatunek występujący poza swoim naturalnym zasięgiem w postaci osobników lub zdolnych do przeżycia: gamet, zarodników, nasion, jaj lub części osobników, dzięki którym mogą one rozmnażać się;

gospodarka leśna - gałąź gospodarki narodowej obejmująca użytkowanie lasu (głównie produkcję drewna) oraz działania związane z utrzymaniem trwałości drzewostanów w warunkach ich eksploatacji: hodowlę, ochronę, utrzymanie i powiększanie zasobów leśnych, a także gospodarowanie zwierzyzną leśną. Dodatkowymi elementami gospodarki leśnej są: pozyskiwanie płodów runa leśnego, choinek, roślin leczniczych oraz realizacja pozaprodukcyjnych funkcji lasu, związanych z ochroną powietrza, wód i gleby;

gospodarka odpadami – pod pojęciem tym rozumie się zbieranie, transport, odzysk i unieszkodliwianie odpadów, w tym również nadzór nad powyższymi działaniami oraz nad miejscami unieszkodliwiania odpadów;

gospodarka przestrzenna - to całokształt działań podmiotów i przedmiotów związanych z organizacją użytkowania przestrzeni, których celem jest zarówno ochrona określonych wartości przestrzeni, jak i racjonalne kształtowanie przestrzeni przez stymulowanie procesów gospodarczych;

grunty zdegradowane – rozumie się przez to grunty, których rolnicza lub leśna wartość użytkowa zmalała, w szczególności w wyniku pogorszenia się warunków przyrodniczych albo wskutek zmian środowiska oraz działalności przemysłowej, a także wadliwej działalności rolniczej;

grunty zdewastowane – pod pojęciem tym rozumieć należy grunty, które utraciły całkowicie wartość użytkową w wyniku pogorszenia się warunków przyrodniczych albo wskutek zmian środowiska oraz działalności przemysłowej, a także wadliwej działalności rolniczej;

historyczny układ urbanistyczny lub ruralistyczny - przestrzenne założenie miejskie lub wiejskie, zawierające zespoły budowlane, pojedyncze budynki i formy zaprojektowanej zieleni, rozmieszczone w układzie historycznych podziałów własnościowych i funkcjonalnych, w tym ulic lub sieci dróg;

historyczny zespół budowlany - powiązana przestrzennie grupa budynków wyodrębniona ze względu na formę architektoniczną, styl, zastosowane materiały, funkcję, czas powstania lub związek z wydarzeniami historycznymi;

inkubator przedsiębiorczości – pod pojęciem tym rozumieć należy miejsce, gdzie w powiązaniu z różnego rodzaju organizacjami wspierającymi oraz innymi firmami na specjalnie wydzielonym terenie rozwijają się nowopowstałe firmy;

integralność obszaru Natura 2000 - spójność czynników strukturalnych i funkcjonalnych warunkujących zrównoważone trwanie populacji gatunków i siedlisk przyrodniczych, dla ochrony których zaprojektowano lub wyznaczono obszar Natura 2000;

interes publiczny - należy przez to rozumieć uogólniony cel dążeń i działań, uwzględniających zobiektywizowane potrzeby ogółu społeczeństwa lub lokalnych społeczności, związanych z zagospodarowaniem przestrzennym;

jednostka osadnicza - wyodrębniony przestrzennie obszar zabudowy mieszkaniowej wraz z obiektami infrastruktury technicznej, zamieszkały przez ludzi;

kanały - rozumie się przez to sztuczne koryta prowadzące wodę w sposób ciągły lub okresowy, o szerokości dna co najmniej 1,5 m przy ich ujściu lub ujęciu;

klastry - klastry przemysłowe to geograficzna koncentracja konkurencyjnych firm w powiązanych sektorach, związanych ze sobą gospodarczo, dzielących te same umiejętności, technologie i infrastrukturę. W klastrze, wielkie i małe przedsiębiorstwa osiągają znacznie więcej niż gdyby miały pracować same, dzięki sieci związanych przedsiębiorstw, dostawców, usług, instytucji akademickich oraz producentów skoncentrowanych na tym samym obszarze. Koncentracja wspomaga tworzenie

nowych przedsiębiorstw, produktów oraz nowych miejsc pracy dla wysoko wykwalifikowanych, dobrze opłacanych pracowników”;

korytarz ekologiczny - przestrzenie ciągly, nieprzerwanej infrastrukturą techniczną fragment środowiska przyrodniczego z zachowanymi cechami naturalnymi i funkcjonalnymi, umożliwiającymi przemieszczanie się materii i energii w środowisku oraz migrację organizmów żywych (np. pas lasu, dolina rzeczna);

kogeneracja - proces technologiczny jednoczesnego wytwarzania energii elektrycznej i użytkowej energii cieplnej w elektrociepłowni;

konurbacja – należy przez to rozumieć typ policentryczny aglomeracji miejsko-przemysłowej, w której żadne miasto nie ma znaczenia dominującego;

krajobraz kulturowy - przestrzeń historycznie ukształtowana w wyniku działalności człowieka, zawierająca wytwory cywilizacji oraz elementy przyrodnicze;

ład ekologiczny - działania na rzecz ochrony biosfery, a także takie posługiwanie się zasobami przyrody, materialnym i duchowym dorobkiem ludzkim oraz możliwościami człowieka i społeczeństw, aby tworzyć system dający jednostce i grupom szanse pełnego rozwoju;

ład przestrzenny - należy przez to rozumieć takie ukształtowanie przestrzeni, które tworzy harmonijną całość oraz uwzględnia w uporządkowanych relacjach wszelkie uwarunkowania i wymagania funkcjonalne, społeczno-gospodarcze, środowiskowe, kulturowe oraz kompozycyjno - estetyczne;

magistrala – rozumieć przez to należy główną linię transportową lub łącznościową o dużym nasileniu przepływu masy, objętości, energii lub informacji;

metropolizacja - proces przekształcania się przestrzeni miejskich, polegający na zmianie relacji między miastem centralnym i jego bezpośrednim zapleczem oraz na nieciągłym sposobie użytkowania przestrzeni zurbanizowanych.

mezoregion - jednostka podziału fizyczno - geograficznego przestrzeni, obejmująca większy teren o zbliżonych cechach środowiskowo - krajobrazowych (np. Pojezierze Kaszubskie);

miejsce obsługi podróżnych (MOP) - to wydzielony w pasie drogowym – poza koroną drogi – teren, wyposażony w miejsca postojowe dla pojazdów oraz w urządzenia służące zaspokajaniu potrzeb podróżnych;

obszar dorzecza - rozumie się przez to obszar lądu i morza, składający się z jednego lub więcej dorzeczy razem ze związanymi z nimi wodami podziemnymi oraz morskimi wodami wewnętrznymi i wodami przybrzeżnymi;

obszar górniczy jest przestrzeń, w granicach której przedsiębiorca jest uprawniony do wydobywania kopaliny oraz prowadzenia robót górniczych związanych z wykonywaniem koncesji;

obszar metropolitalny - należy przez to rozumieć obszar wielkiego miasta oraz powiązanego z nim funkcjonalnie bezpośredniego otoczenia, ustalony w koncepcji przestrzennego zagospodarowania kraju;

obszary narażone na niebezpieczeństwo powodzi – według ustawy Prawo Wodne pod pojęciem tym rozumieć należy obszary bezpośredniego zagrożenia powodzią oraz obszary potencjalnego zagrożenia powodzią;

obszar Natura 2000 - obszar specjalnej ochrony ptaków, specjalny obszar ochrony siedlisk lub obszar mający znaczenie dla Wspólnoty, utworzony w celu ochrony populacji dziko występujących ptaków lub siedlisk przyrodniczych lub gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty;

obszar problemowy - należy przez to rozumieć obszar szczególnego zjawiska z zakresu gospodarki przestrzennej lub występowania konfliktów przestrzennych wskazany w planie zagospodarowania przestrzennego województwa lub określony w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy;

obszar przestrzeni publicznej - należy przez to rozumieć obszar o szczególnym znaczeniu dla zaspokojenia potrzeb mieszkańców, poprawy jakości ich życia i sprzyjający nawiązywaniu kontaktów społecznych ze względu na jego położenie oraz cechy funkcjonalno-przestrzenne, określony w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy;

obszar wsparcia - należy przez to rozumieć obszar określony w ustawie z dnia 12 maja 2000 r. o zasadach wspierania rozwoju regionalnego (Dz. U. Nr 48, poz. 550, Nr 95, poz. 1041 i Nr 109, poz. 1158, z 2001 r. Nr 45, poz. 497, Nr 100, poz. 1085, Nr 111, poz. 1197 i Nr 154, poz. 1800 oraz z 2002r. Nr 25, poz. 253, Nr 66, poz. 596 i Nr 230, poz. 1921);

ochrona przyrody - oznacza zachowanie, właściwe wykorzystanie oraz odnawianie zasobów przyrody i jej składników;

ochrona zabytków – pod pojęciem tym rozumieć należy działania organów administracji publicznej podejmowane w celu:

- 1) zapewnienia warunków prawnych, organizacyjnych i finansowych umożliwiających trwałe zachowanie zabytków oraz ich zagospodarowanie i utrzymanie;
- 2) zapobiegania zagrożeniom mogącym spowodować uszczerbek dla wartości zabytków;
- 3) udaremniania niszczenia i niewłaściwego korzystania z zabytków;
- 4) przeciwdziałania kradzieży, zaginięciu lub nielegalnemu wywozowi zabytków za granicę;
- 5) kontroli stanu zachowania i przeznaczenia zabytków;
- 6) uwzględniania zadań ochronnych w planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz przy kształtowaniu środowiska;

odnawialne źródła energii - źródła wykorzystujące w procesie przetwarzania energię wiatru, promieniowania słonecznego, geotermalną, fal, prądów i pływów morskich, spadku rzek oraz energię pozyskiwaną z biomasy, biogazu wysypiskowego, a także z biogazu powstałego w procesach odprowadzania lub oczyszczania ścieków albo rozkładu składowanych szczątków roślinnych i zwierzęcych;

odpady niebezpieczne - są to odpady, które ze względu na swoje pochodzenie, skład chemiczny, biologiczny i okoliczności, stanowią zagrożenie dla życia, lub zdrowia ludzi albo dla środowiska;

odpływ potamiczny – odpływ wód mających kontakt hydrauliczny z wodami powierzchniowymi, formułujący się poprzez tworzenie jego elementów składowych: odpływu powierzchniowego, podpowierzchniowego i bazowego w różnych elementach hydrograficznych;

organizacja ekologiczna – rozumie się przez to organizację społeczną, której statutowym celem jest ochrona środowiska;

otulina - strefę ochronną graniczącą z formą ochrony przyrody i wyznaczoną indywidualnie dla formy ochrony przyrody w celu zabezpieczenia przed zagrożeniami zewnętrznymi wynikającymi z działalności człowieka;

parametry i wskaźniki urbanistyczne - należy przez to rozumieć parametry i wskaźniki ustanawiane w dokumentach planistycznych, zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 10 ust. 4, art. 16 ust. 2 i art. 40;

park krajobrazowy - obszar chroniony ze względu na wartości przyrodnicze, historyczne i kulturowe, oraz walory krajobrazowe a celem jego utworzenia jest zachowanie, popularyzacja tych wartości w warunkach zrównoważonego rozwoju;

park narodowy - obejmuje obszar chroniony, wyróżniający się szczególnymi wartościami naukowymi, przyrodniczymi, społecznymi, kulturowymi i wychowawczymi, o powierzchni nie mniejszej niż 1000 ha, na którym ochronie podlega całość przyrody oraz swoiste cechy krajobrazu;

park naukowy - organizacja zarządzana przez profesjonalistów/fachowców, której celem jest wzrost zasobności przedsiębiorstw i instytucji naukowo-badawczych w niej zrzeszonych poprzez promowanie/ popieranie rozwoju innowacji i konkurencyjności;

park przemysłowy - wyodrębniony zespół nieruchomości, w skład którego wchodzi również nieruchomość, na której znajduje się infrastruktura techniczna pozostała po restrukturyzowanym lub likwidowanym przedsiębiorcy;

park technologiczny - to zespół wyodrębnionych nieruchomości wraz z infrastrukturą techniczną, utworzony w celu dokonywania przepływu wiedzy i technologii pomiędzy jednostkami naukowymi;

plan przestrzennego zagospodarowania województwa – akt planistyczny służący samorządowi województwa dla kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej, powstającej w spójności ze strategią rozwoju województwa;

podregion – subregion – przez pojęcie to rozumieć należy teren mniejszy od regionu, wyróżniający się od obszarów go okalających;

pojęcie miasta – określa się za pomocą różnorodnych kryteriów - kryteria prawno – administracyjne – miastem jest osada, która została uznana za miasto przez właściwy organ prawny (uzyskała prawa miejskie);

powierzchnia ziemi – rozumie się przez to powierzchnię ziemi w rozumieniu ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2008 r. Nr 25, poz. 150, Nr 111, poz. 708, Nr 138, poz. 865 i Nr 154, poz. 958);

powódź - rozumie się przez to takie wezbranie wody w ciekach naturalnych, zbiornikach wodnych, kanałach lub na morzu, podczas którego woda po przekroczeniu stanu brzegowego zalewa doliny rzeczne albo tereny depresyjne i powoduje zagrożenie dla ludności lub mienia;

prace konserwatorskie - działania mające na celu zabezpieczenie i utrwalenie substancji zabytku, zahamowanie procesów jego destrukcji oraz dokumentowanie tych działań;

prace restauratorskie - działania mające na celu wyeksponowanie wartości artystycznych i estetycznych zabytku, w tym, jeżeli istnieje taka potrzeba, uzupełnienie lub odtworzenie jego części, oraz dokumentowanie tych działań;

prognoza skutków wpływu ustaleń planu na środowisko przyrodnicze – dokument opisujący skutki dla środowiska, które mogą wynikać z projektowanego planu, między innymi w związku z emisją zanieczyszczeń do powietrza, wytwarzaniem ścieków i odpadów, hałasem, wibracjami i polami elektromagnetycznymi oraz ryzykiem występowania nadzwyczajnych zagrożeń środowiska oraz skutki wpływu realizacji ustaleń planu na elementy środowiska: powietrze, powierzchnię ziemi łącznie z glebą, złoża kopalin, wody powierzchniowe i podziemne, klimat, świat zwierzęcy i roślinny - we wzajemnym ich powiązaniu oraz ekosystemy, krajobraz, a także na ludzi, dobra materialne i dobra kultury;

przerzuty wody - rozumie się przez to ujmowanie i przemieszczanie wód powierzchniowych oraz niezanieczyszczonych wód pochodzących z odwodnienia zakładów górniczych, w celu zwiększenia zasobów wodnych innych cieków naturalnych, kanałów, jezior oraz innych zbiorników wodnych;

region wodny - rozumie się przez to część obszaru dorzecza wyodrębnioną na podstawie kryterium hydrograficznego na potrzeby zarządzania zasobami wodnymi lub całość obszaru dorzecza;

rekultywacja środowiska - proces przywracania środowisku (lub jego wybranym elementom) charakteru zbliżonego do stanu sprzed zaistnienia procesów degradujących i zdolności do funkcjonowania zgodnie z procesami przyrodniczymi, w tym przede wszystkim zdolności do produkcji biomasy, także kształtowanie przydatności terenów dla zainwestowania;

restrukturyzacja regionu – pod pojęciem tym należy rozumieć zmianę struktury regionu, głównie gospodarczej, w celu optymalizacji wykorzystania zasobów w dostosowaniu do popytu wewnętrznego i zewnętrznego;

restytucja środowiska - proces przywracania środowiska lub jego elementów do stanu naturalnego lub zbliżonego do naturalnego po ich uprzednim zniszczeniu (zaniku);

reurbanizacja – w początkowej fazie to przemieszczanie się ludności z całych stref zurbanizowanych na tereny typowo rolnicze, przez co upowszechnia się miejski styl życia wśród ludności wiejskiej (urbanizacja w sensie społecznym i przestrzennym przy równoczesnym zahamowaniu urbanizacji demograficznej i ekonomicznej). W późniejszej fazie reurbanizacji następuje modernizacja i przebudowa centralnych części aglomeracji, do których napływa ludność, zwłaszcza ludzie starsi;

rewaloryzacja środowiska - proces podnoszenia (odnawiania) wartości przestrzeni i jej elementów poprzez przekształcanie dotychczasowego stanu do warunków i potrzeb oczekiwanych i planowanych funkcji;

rezerwat przyrody - obejmuje obszary zachowane w stanie naturalnym lub mało zmienionym - ekosystemy, ostoje i siedliska przyrodnicze, a także siedliska roślin, siedliska zwierząt i siedliska grzybów oraz twory i składniki przyrody nieożywionej, wyróżniające się szczególnymi wartościami przyrodniczymi, naukowymi, kulturowymi lub walorami krajobrazowymi;

rolnictwo zrównoważone - polega na stosowaniu metod przyjaznych środowisku, które umożliwiają ograniczenie negatywnego wpływu rolnictwa na środowisko poprzez wprowadzenie integrowanej ochrony roślin oraz planu nawożenia, opartego na bilansie azotowym;

rowy - rozumie się przez to sztuczne koryta prowadzące wodę w sposób ciągły lub okresowy, o szerokości dna mniejszej niż 1,5 m przy ich ujściu;

rozwój regionalny – pod pojęciem tym rozumieć należy trwały wzrost poziomu życia mieszkańców oraz potencjału gospodarczego w skali dużej jednostki terytorialnej;

równowaga przyrodnicza - rozumie się przez to stan, w którym na określonym obszarze istnieje równowaga we wzajemnym oddziaływaniu: człowieka, składników przyrody żywej i układu warunków siedliskowych tworzonych przez składniki przyrody nieożywionej;

standardy - należy przez to rozumieć zbiory i zakresy wymagań dotyczących opracowań i dokumentów planistycznych oraz zasady stosowania w nich parametrów dotyczących zagospodarowania przestrzennego;

system płodozmiennie-uprawowy – oparty o zasadzie płodozmianu, czyli rośliny które występują po sobie na danym polu stwarzają sobie nawzajem korzystne warunki do wzrostu i rozwoju, a ich uprawa jest uzasadniona przyrodniczo, agrotechnicznie i ekonomicznie;

ścieki - rozumie się przez to wprowadzane do wód lub do ziemi:

- a) wody zużyte na cele bytowe lub gospodarcze,
- b) ciekłe odchody zwierzęce, z wyjątkiem gnojówki i gnojowicy przeznaczonych do rolniczego wykorzystania w sposób i na zasadach określonych w przepisach o nawozach i nawożeniu,
- c) wody opadowe lub roztopowe, ujęte w systemy kanalizacyjne, pochodzące z powierzchni zanieczyszczonych, w tym z centrów miast, terenów przemysłowych i składowych, baz transportowych oraz dróg i parkingów o trwałej nawierzchni,
- d) wody odciekowe ze składowisk odpadów, wykorzystane solanki, wody lecznicze i termalne,
- e) wody pochodzące z odwodnienia zakładów górniczych, z wyjątkiem wód wprowadzanych do górotworu, jeżeli rodzaje i ilość substancji zawartych w wodzie wprowadzanej do górotworu są tożsame z rodzajami i ilością zawartymi w pobranej wodzie,
- f) wody wykorzystane, odprowadzane z obiektów gospodarki rybackiej, jeżeli występują w nich nowe substancje lub zwiększone zostaną ilości substancji w stosunku do zawartych w pobranej wodzie;

Specjalne Strefy Ekonomiczne (SSE) - wyodrębnione zgodnie z przepisami odrębnymi, niezamieszkałe części terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, na których terenie może być prowadzona działalność gospodarcza na zasadach szczególnych;

środowisko przyrodnicze - krajobraz wraz z tworami przyrody nieożywionej oraz naturalnymi i przekształconymi siedliskami przyrodniczymi z występującymi na nich roślinami, zwierzętami i grzybami;

śródlądowe drogi wodne - rozumie się przez to śródlądowe wody powierzchniowe, na których, z uwagi na warunki hydrologiczne oraz istniejące urządzenia wodne, możliwy jest przewóz osób i towarów statkami żeglugi śródlądowej;

teren górniczy - jest to przestrzeń objęta przewidywanymi szkodliwymi wpływami robót górniczych zakładu górniczego;

teren zamknięty - rozumie się przez to tereny o charakterze zastrzeżonym ze względu na obronność i bezpieczeństwo państwa, określone przez właściwych ministrów i kierowników urzędów centralnych;

transgraniczne planowanie - planowanie przestrzenne obszarów granicznych o różnym zasięgu terytorialnym, prowadzone przy współpracy organów planowania zainteresowanych krajów w skali ponadregionalnej, regionalnej i miejscowej;

transport łamany - przewóz tego samego ładunku na określonej trasie z zastosowaniem co najmniej dwóch środków transportowych tego samego rodzaju;

ujęcie wód podziemnych jest otwór wiertniczy, grupa otworów wiertniczych, obudowane źródło naturalne lub inne wyrobisko konstrukcyjnie przygotowane do korzystania z wód podziemnych;

układ metropolitalny - miejska jednostka administracyjna, którą tworzy rozległy obszar zurbanizowany, powstający w wyniku łączenia się aglomeracji. W geografii, używa się także pojęcia metropolia, którym określa się najważniejsze lub największe miasto w regionie, co nie oznacza, że tworzy ono układ metropolitalny;

urbanizacja - to proces zmian zachodzących w sieci osadniczej, polegający na zwiększaniu się roli miast w stosunku do innych osiedli. W wyniku procesu urbanizacji wzrasta udział ludności miejskiej w ogólnej liczbie ludności - wskaźnik urbanizacji. Urbanizacja to także zespół przemian ekonomicznych i kulturowych;

uzbrojenie terenu - należy przez to rozumieć urządzenia, o których mowa w art. 143 ust. 2 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami;

walory ekonomiczne przestrzeni - należy przez to rozumieć te cechy przestrzeni, które można określić w kategoriach ekonomicznych;

walory krajobrazowe - wartości ekologiczne, estetyczne lub kulturowe obszaru oraz związane z nim rzeźba terenu, twory i składniki przyrody, ukształtowane przez siły przyrody lub działalność człowieka;

walory kulturowe - obiekty o wartościach kulturowych posiadające pierwotny lub prawie niezmienny charakter;

waloryzacja jednostek przestrzennych - należy przez to rozumieć ocenę jakości poszczególnych, wyodrębnionych obszarów dla potrzeb określenia sposobu ich zagospodarowania przestrzennego;

właściwy stan ochrony gatunku - stan, w którym dane o dynamice i liczebności populacji tego gatunku wskazują, że gatunek jest trwałym składnikiem właściwego dla niego siedliska, naturalny zasięg gatunku nie zmniejsza się ani nie ulegnie zmniejszeniu w dającej się przewidzieć przyszłości oraz odpowiednio duże siedlisko dla utrzymania się populacji tego gatunku istnieje i prawdopodobnie nadal będzie istniało;

właściwy stan ochrony siedliska przyrodniczego - stan, w którym naturalny zasięg siedliska przyrodniczego i obszary zajęte przez to siedlisko w obrębie jego zasięgu nie zmieniają się lub zwiększają się, struktura i funkcje, które są konieczne do długotrwałego utrzymania się siedliska istnieją i prawdopodobnie nadal będą istniały oraz typowe dla tego siedliska gatunki znajdują się we właściwym stanie ochrony;

woda przeznaczona do spożycia - woda przeznaczona do picia, gotowania, przygotowywania pożywienia lub do innych celów w gospodarstwach domowych oraz każda woda używana do produkcji żywności, środków farmaceutycznych i kosmetycznych, a także na potrzeby basenów kąpielowych i pływalni;

woda w kąpieliskach - rozumie się przez to wody płynące lub stojące, albo ich części oraz wody morskie, w których kąpiel jest w wyraźny sposób dozwolona albo nie jest zakazana;

wody graniczne - rozumie się przez to wody, którymi przebiega granica państwa, lub wody w tych miejscach, w których są one przecięte granicą państwa;

wody podziemne - rozumie się przez to wody występujące pod powierzchnią ziemi w wolnych przestrzeniach skał skorupy ziemskiej, tworzące, w zależności od głębokości występowania wody, przypowierzchniowe oraz głębsze użytkowe poziomy wodonośne;

wody przybrzeżne - rozumie się przez to część obszaru morza terytorialnego w odległości jednej mili morskiej od linii podstawowej morza terytorialnego, określonej zgodnie z ustawą o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej;

zabytek - nieruchomość lub rzecz ruchomą, ich części lub zespoły, będące dziełem człowieka lub związane z jego działalnością i stanowiące świadectwo minionej epoki bądź zdarzenia, których zachowanie leży w interesie społecznym ze względu na posiadaną wartość historyczną, artystyczną lub naukową;

zabytek archeologiczny - zabytek nieruchomy, będący powierzchniową, podziemną lub podwodną pozostałością egzystencji i działalności człowieka, złożoną z nawarstwień kulturowych i znajdujących się w nich wytworów bądź ich śladów albo zabytek ruchomy, będący tym wytworem;

zabytek nieruchomy - nieruchomość, jej część lub zespół nieruchomości, o których mowa w pkt 1 ustawy o ochronie zabytków;

zabytek ruchomy - rzecz ruchomą, jej część lub zespół rzeczy ruchomych, o których mowa w pkt 1 ustawy o ochronie zabytków;

zadrzewienie - drzewa i krzewy w granicach pasa drogowego, pojedyncze drzewa lub krzewy albo ich skupiska nie będące lasem w rozumieniu art. 3 ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach (Dz. U. z 2000 r. Nr 56, poz. 679, z późn. zm.1)), wraz z terenem, na którym występują, i pozostałymi składnikami szaty roślinnej tego terenu, spełniające cele ochronne, produkcyjne lub społeczno-kulturowe;

zagrożenie wewnętrzne - czynnik mogący wywołać niekorzystne zmiany cech fizycznych, chemicznych lub biologicznych zasobów, tworów i składników chronionej przyrody, walorów krajobrazowych oraz przebiegu procesów przyrodniczych, wynikający z przyczyn naturalnych lub z działalności człowieka w granicach obszarów lub obiektów podlegających ochronie prawnej;

zagrożenie zewnętrzne - czynnik mogący wywołać niekorzystne zmiany cech fizycznych, chemicznych lub biologicznych zasobów, tworów i składników chronionej przyrody, walorów krajobrazowych oraz przebiegu procesów przyrodniczych, wynikający z przyczyn naturalnych lub z działalności człowieka, mający swoje źródło poza granicami obszarów lub obiektów podlegających ochronie prawnej;

zasoby kulturowe - „ślady przeszłości” zamknięte w historii, w tradycji, w dokonaniach żyjących ludzi, w przydrożnych kapliczkach i krzyżach. Zasoby kulturowe to również obecna działalność mieszkańców w dziedzinie kultury;

zasoby wodne dorzecza - rozumie się przez to wody śródlądowe powierzchniowe i podziemne, morskie wody wewnętrzne oraz wody przybrzeżne znajdujące się na obszarze dorzecza;

złoża kopaliny - jest takie naturalne nagromadzenie minerałów i skał oraz innych substancji stałych, gazowych i ciekłych, których wydobywanie może przynieść korzyść gospodarczą;

zrównoważony rozwój - należy przez to rozumieć rozwój, o którym mowa w art. 3 pkt 50 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska, czyli rozwój społeczno – gospodarczy, w którym następuje proces integrowania działań politycznych, gospodarczych, społecznych z zachowaniem równowagi przyrodniczej oraz trwałości podstawowych procesów przyrodniczych w celu zagwarantowania możliwości zaspokajania podstawowych potrzeb poszczególnych społeczności lub obywateli, zarówno współczesnego, jak i przyszłych pokoleń.

CZĘŚĆ VII SPISY I ANEKSY

1. SPIS MAP W SKALI 1 : 100 000

UWARUNKOWANIA ROZWOJU PRZESTRZENNEGO

MAPA NR 1

UWARUNKOWANIA PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO WOJEWÓDZTWA
LUBUSKIEGO

UWARUNKOWANIA ROZWOJU PRZESTRZENNEGO
DIAGNOZA SYSTEMU POWIĄZAŃ ZEWNĘTRZNYCH

MAPA NR 2

ZMIANA PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO WOJEWÓDZTWA LUBUSKIEGO

UWARUNKOWANIA ROZWOJU PRZESTRZENNEGO
DIAGNOZA SYSTEMU POWIĄZAŃ WEWNĘTRZNYCH
STREFA PRZYRODNICZA

MAPA NR 3

ZMIANA PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO WOJEWÓDZTWA LUBUSKIEGO

UWARUNKOWANIA ROZWOJU PRZESTRZENNEGO
DIAGNOZA SYSTEMU POWIĄZAŃ WEWNĘTRZNYCH
STREFA SPOŁECZNA

MAPA NR 4

ZMIANA PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO WOJEWÓDZTWA LUBUSKIEGO

UWARUNKOWANIA ROZWOJU PRZESTRZENNEGO
DIAGNOZA SYSTEMU POWIĄZAŃ WEWNĘTRZNYCH
STREFA KULTUROWA

MAPA NR 5

ZMIANA PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO WOJEWÓDZTWA LUBUSKIEGO

UWARUNKOWANIA ROZWOJU PRZESTRZENNEGO
DIAGNOZA SYSTEMU POWIĄZAŃ WEWNĘTRZNYCH
STREFA EKONOMICZNO-GOSPODARCZA

MAPA NR 6

ZMIANA PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO WOJEWÓDZTWA LUBUSKIEGO

UWARUNKOWANIA ROZWOJU PRZESTRZENNEGO
DIAGNOZA SYSTEMU POWIĄZAŃ WEWNĘTRZNYCH
STREFA INFRASTRUKTURY, KOMUNIKACJA I TRANSPORT

MAPA NR 7
ZMIANA PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO WOJEWÓDZTWA LUBUSKIEGO
UWARUNKOWANIA ROZWOJU PRZESTRZENNEGO
DIAGNOZA SYSTEMU POWIĄZAŃ WEWNĘTRZNYCH
STREFA INFRASTRUKTURY. INFRASTRUKTURA TECHNICZNA.

**SYNTEZA Z OCENĄ UWARUNKOWAŃ I MOŻLIWOŚCI ROZWOJU WOJEWÓDZTWA
LUBUSKIEGO**

MAPA NR 8
ZMIANA PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO WOJEWÓDZTWA LUBUSKIEGO
SYNTEZA – OCENA UWARUNKOWAŃ I MOŻLIWOŚCI ROZWOJU WOJEWÓDZTWA
OBSZARY PROBLEMOWE

MAPA NR 9
ZMIANA PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO WOJEWÓDZTWA LUBUSKIEGO
SYNTEZA – OCENA UWARUNKOWAŃ I MOŻLIWOŚCI ROZWOJU WOJEWÓDZTWA
OBSZARY FUNKCJONALNE I STRATEGICZNE WOJEWÓDZTWA

**PLAN STRUKTURY FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNEJ.
KIERUNKI POLITYKI PRZESTRZENNEJ**

MAPA NR 10
ZMIANA PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO WOJEWÓDZTWA LUBUSKIEGO
PLAN STRUKTURY FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNEJ. KIERUNKI POLITYKI PRZESTRZENNEJ
STREFA PRZYRODNICZA

MAPA NR 11
ZMIANA PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO WOJEWÓDZTWA LUBUSKIEGO
PLAN STRUKTURY FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNEJ. KIERUNKI POLITYKI PRZESTRZENNEJ
STREFA SPOŁECZNA

MAPA NR 12
ZMIANA PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO WOJEWÓDZTWA LUBUSKIEGO
PLAN STRUKTURY FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNEJ. KIERUNKI POLITYKI PRZESTRZENNEJ
STREFA KULTUROWA

MAPA NR 13
ZMIANA PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO WOJEWÓDZTWA LUBUSKIEGO
PLAN STRUKTURY FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNEJ. KIERUNKI POLITYKI PRZESTRZENNEJ
STREFA EKONOMICZNO-GOSPODARCZA

MAPA NR 14

ZMIANA PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO WOJEWÓDZTWA LUBUSKIEGO
PLAN STRUKTURY FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNEJ. KIERUNKI POLITYKI PRZESTRZENNEJ
STREFA INFRASTRUKTURY. KOMUNIKACJA I TRANSPORT

MAPA NR 15

ZMIANA PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO WOJEWÓDZTWA LUBUSKIEGO
PLAN STRUKTURY FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNEJ. KIERUNKI POLITYKI PRZESTRZENNEJ
STREFA INFRASTRUKTURY. INFRASTRUKTURA TECHNICZNA

MAPA NR 16

ZMIANA PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO WOJEWÓDZTWA LUBUSKIEGO
PLAN STRUKTURY FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNEJ. KIERUNKI POLITYKI PRZESTRZENNEJ
STREFA OBRONNOŚCI I BEZPIECZEŃSTWA

MAPA NR 17

ZMIANA PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO WOJEWÓDZTWA LUBUSKIEGO
PLAN STRUKTURY FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNEJ. KIERUNKI POLITYKI PRZESTRZENNEJ

MAPA NR 18

ZMIANA PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO WOJEWÓDZTWA LUBUSKIEGO
PLAN STRUKTURY FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNEJ. KIERUNKI POLITYKI PRZESTRZENNEJ
INWESTYCJE CELU PUBLICZNEGO

MAPA NR 19

ZMIANA PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO WOJEWÓDZTWA LUBUSKIEGO
PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

2. SPIS RYSUNKÓW ZAWARTYCH W OPRACOWANIU

- Rys. 1. Położenie woj. lubuskiego
- Rys. 2. Obszar objęty zmianą planu zagospodarowania przestrzennego woj. lubuskiego
- Rys. 3. Sieć rzeczna woj. lubuskiego
- Rys. 4. Klasyfikacja wód – rzek województwa lubuskiego w 2007 r.
- Rys. 5. Rozmieszczenie nadleśnictw na terenie województwa lubuskiego
- Rys. 6. Rozmieszczenie rezerwatów przyrody w województwie lubuskim
- Rys. 7. Mapa rozmieszczenia parków narodowych i krajobrazowych na terenie województwa lubuskiego
- Rys. 8. Obszary chronionego krajobrazu w województwie lubuskim
- Rys. 9. Obszary sieci NATURA 2000 na terenie województwa lubuskiego
- Rys.10. Powierzchniowe obszary chronione województwa lubuskiego
- Rys.11. Tereny zagrożone i chronione przed powodzią
- Rys. 12. Koncepcja zagospodarowania terenów przemysłowych, województwo lubuskie
- Rys. 13. Drogi krajowe województwa lubuskiego
- Rys. 14. Sieć głównych połączeń drogowych województwa lubuskiego z regionami ościennymi w okresie kierunkowym
- Rys. 15. Sieć głównych połączeń drogowych województwa lubuskiego z regionami ościennymi w stanie istniejącym

- Rys. 16. Średni dobowy ruch pojazdów samochodowych na sieci dróg krajowych w 2005 r.
Rys. 17. Przebieg istniejącej A18 i planowanych A2 i S3 na tle sieci dróg krajowych
Rys. 18. Schemat sieci kolejowej województwa lubuskiego
Rys. 19. Porty lotnicze i lotniska w województwie lubuskim
Rys. 20. Plan sieci przesyłowej w Polsce. Polskie Sieci Elektroenergetyczne OPERATOR S.A.
Rys. 21. Zasięg działania operatorów dystrybucyjnych gazu ziemnego do roku 2025
Rys. 22. Małe elektrownie wodne woj. Lubuskiego w 2007 r.
Rys. 23. Rozdzielcza sieć wodociągowa w 2007 r. według powiatów
Rys. 24. Zużycie wody z wodociągów w gospodarstwach domowych w 2007 r. według powiatów (dam³)
Rys. 25. Zużycie wody z wodociągów w gospodarstwach domowych w 2007 r. według powiatów (m³/1os)
Rys. 26. Sieć kanalizacyjna rozdzielcza według powiatów w 2007 r.
Rys. 27. Gospodarka sanitarna – ścieki według powiatów w 2007 r.
Rys. 28. Ścieki oczyszczone
Rys. 29. Ścieki oczyszczone wg powiatów w 2007 r. (m³/1os)
Rys. 30. Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków w procentach ludności ogółem wg powiatów w 2007 r.
Rys. 31. Gospodarka sanitarna – ścieki wg powiatów w 2007 r. (m³/1os)
Rys. 32. Ścieki oczyszczone chemicznie i biologicznie w % ogółu (2007)
Rys. 33. Odpady wytworzone ogółem w tys. t (2007)
Rys. 34. Odpady wytworzone ogółem w t na km² (2007)
Rys. 35. Odpady wytworzone poddane odzyskowi w tys. t (2007)
Rys. 36. Odpady wytworzone poddane odzyskowi w t na km² (2007)
Rys. 37. Odpady wytworzone unieszkodliwione w tys. t (2007)
Rys. 38. Odpady wytworzone unieszkodliwione w t na km² (2007)
Rys. 39. Istniejące i projektowane rurociągi surowcowe, rurociągi produktowe i bazy paliwowe w Polsce
Rys. 40. Układ kierunkowy autostrad i dróg ekspresowych Polski
Rys. 41. Podział województwa lubuskiego wg gmin w randze krajowej, ponadregionalnej, regionalnej i lokalnej
Rys. 42. Dostępność usług internetowych dla klientów końcowych
Rys. 43. Lokalizacja węzłów sieciowych oraz przebiegi łączy szkieletowych i dystrybucyjnych
Rys. 44. Lokalizacja węzłów sieciowych oraz przebiegi łączy szkieletowych i dystrybucyjnych – przedsiębiorstwa telekomunikacyjne, stan obecny, planowany rozwój.
Rys. 45. Identyfikacja obszarów BSC wg kryterium infrastruktury szkieletowej i dystrybucyjnej
Rys. 46. Inwestycje z zakresu małej retencji wodnej.
Rys. 47. Inwestycje wynikające z krajowego programu oczyszczania ścieków komunalnych
Rys. 48. Inwestycje w zakresie struktury transportowej.
Rys. 49. Planowana lokalizacja zadań inwestycyjnych na obszarze województwa lubuskiego
Rys. 50. Złóża węgla brunatnego Gubin i Gubin 1
Rys. 51. Inwestycje w zakresie gospodarki odpadami
Rys. 52. Zadania inwestycyjne przewidziane do realizacji w okresie 2009 - 2014
Rys. 53. Docelowa prędkość na sieci PKP PLK S.A.

3. SPIS TABEL ZAWARTYCH W TEKŚCIE		STR.
Tabela 1	Województwo lubuskie na tle kraju i Unii Europejskiej	9
Tabela 2	Parametry hydrologiczne poszczególnych obszarów bilansowych na terenie województwa lubuskiego	29
Tabela 3	Wykaz i parametry hydrograficzne największych jezior województwa lubuskiego	29
Tabela 4	Wybrane parametry hydrogeologiczne Głównych Zbiorników Wód Podziemnych (GZWP) położonych na obszarze województwa lubuskiego i w jego sąsiedztwie	40
Tabela 5	Użytkowanie gruntów w województwie lubuskim w tys. ha (stan: czerwiec 2008 r.) ...	41
Tabela 6	Parki krajobrazowe województwa lubuskiego uszeregowane malejąco według powierzchni ogółem w województwie	47
Tabela 7	Obszary chronionego krajobrazu województwa lubuskiego	48
Tabela 8	Zespoły przyrodniczo - krajobrazowe województwa lubuskiego	50
Tabela 9	Obszary NATURA 2000 zgłoszone Komisji Europejskiej	51
Tabela 10	Powierzchnia i ludność w 2008 r.	61
Tabela 11	Liczba ludności w latach 2000 –2008	65
Tabela 12	Przyrost naturalny w latach 2000 –2008	65
Tabela 13	Stan i ruch naturalny ludności w 2008 r.	65
Tabela 14	Prognoza ilości mieszkańców województwa na lata 2010 – 2030	70
Tabela 15	Prognoza ludności na lata 2010 – 2030 wg wieku ekonomicznego	70
Tabela 16	Ludność miast w województwie lubuskim	71
Tabela 17	Największe pod względem ilości mieszkańców miasta (2008 r.)	72
Tabela 18	Najmniejsze pod względem ilości mieszkańców) miasta (2008 r.)	72
Tabela 19	Ludność (stan na 2008 r.)	73
Tabela 20	Struktura zatrudnienia w podziale branżowym	74
Tabela 21	Stacjonarna opieka zdrowotna	75
Tabela 22	Targowiska	79
Tabela 23	Zabytki nieruchome wpisane do Wojewódzkiego Rejestru Zabytków	82
Tabela 24	Turystyczne obiekty zbiorowego zakwaterowania (stan z początku 2008 r.)	112
Tabela 25	Pogłowie zwierząt i plony podstawowych zbóż z 1 ha	114
Tabela 26	Pogłowie bydła	115
Tabela 27	Pogłowie trzody chlewnej	115
Tabela 28	Pogłowie owiec	115
Tabela 29	Pogłowie koni	115
Tabela 30	Pogłowie bydła, trzody chlewnej i owiec)	115

Tabela 31	Infrastruktura ciepłota w województwie lubuskim	145
Tabela 32	Sieć gazowa oraz odbiorcy gazu w regionach i powiatach województwa lubuskiego	146
Tabela 33	Zestawienie małych elektrowni wodnych w województwie lubuskim	150

4. NAJWAŻNIEJSZE OBOWIĄZUJĄCE PRZEPISY PRAWA UWZGLĘDNIONE PRZY SPORZĄDZANIU ZMIANY PZPWL

Ustawy:

1. Ustawa z dnia 17 maja 1989 r. Prawo geodezyjne i kartograficzne (Dz. U. 2000, nr 100, poz. 1086 z późn. zm.);
2. Ustawa z dnia 4 lutego 1994 r. - Prawo geologiczne i górnicze (Dz.U. 2005, nr 228, poz. 1947, tekst jednolity);
3. Ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz.U. 1995, nr 16, poz. 78 z późn. zm. – tekst jednolity Dz.U. 2004, nr 121, poz. 1266);
4. Ustawa z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2000 r. Nr 46, poz. 543 ze zm.);
5. Ustawa z 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (tekst jednolity Dz.U. 1998, nr 91 poz. 576 z późn. zm.);
6. Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz.U. 2001, nr 62, poz. 627 z późn. zm. – tekst jednolity Dz.U. Nr 129, rok 2006, poz. 902);
7. Ustawa z dnia 25 maja 2001 r. o przebudowie i modernizacji technicznej oraz finansowaniu Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej w latach 2001-2006 (Dz. U. z dnia 25 lipca 2001 r.);
8. Ustawa z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne (Dz.U. 2005, nr 239, poz. 2019 z późn. zm.);
9. Ustawa z dnia 3 lipca 2002 roku Prawo lotnicze (Dz. U. Nr 100, poz. 696 ze zm.);
10. Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz.U. 2003, nr 80, poz. 171, z późn. zm.);
11. Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz.U. 2003 nr 162, poz. 1564 z późn. zm.);
12. Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U. 2004, nr 92, poz. 880);
13. Ustawa z dnia 16 lutego 2007 r. o zapasach ropy naftowej, produktów naftowych i gazu ziemnego oraz zasadach postępowania w sytuacjach zagrożenia bezpieczeństwa paliwowego państwa i zakłóceń na rynku naftowym (Dz.U, Nr 52, poz. 343 z 2007 roku);
14. Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. nr 199 z 2008r. poz. 1227);

Rozporządzenia:

1. Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 30 lipca 2001 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać sieci gazowe - Dz. U. z 11 września 2001 r. Nr 97 poz. 1055.;
2. Rozporządzenie Ministra Górnictwa w sprawie warunków technicznych jakim powinny odpowiadać sieci gazowe (Dz. U. z 1978 r. Nr 21, poz.94) dla sieci wybudowanej przed dniem 10.08.1989 r.;
3. Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 25 czerwca 2003 roku w sprawie warunków, jakie powinny spełniać obiekty budowlane oraz naturalne w otoczeniu lotniska (Dz. U. Nr 130, poz. 1192 ze zm.);

4. Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 4 maja 2004 r. w sprawie sposobu uwzględnienia w zagospodarowaniu przestrzennym potrzeb obronności i bezpieczeństwa państwa (Dz. U. Nr 25, poz. 1309).;
5. Rozporządzenie Ministra Przemysłu i Handlu w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać sieci gazowe (Dz. U. z 1995 r. Nr 139, poz. 686). dla sieci wybudowanej przed dniem 12.12.2001 r.;
6. Rozporządzenie Ministra Przemysłu w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać sieci gazowe (Dz. U. z 1989 r. Nr 45, poz. 243) dla sieci wybudowanej przed dniem 21.12.1995 r.;
7. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 11 lutego 2004 r. w sprawie klasyfikacji dla prezentowania stanu wód powierzchniowych i podziemnych, sposobu prowadzenia monitoringu oraz sposobu interpretacji wyników i prezentacji stanu tych wód (Dz. U. z dnia 1 marca 2004 r.);
8. Rozporządzenie Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z 15 czerwca 1999 r. w sprawie przewozu drogowego materiałów niebezpiecznych (Dz. U. nr 57 poz. 608).;
9. Rozporządzenie Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z dnia 2 marca 1999 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać drogi publiczne i ich usytuowanie.
10. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 15 maja 2004 r. i Rozporządzenie rady Ministrów z dnia 13 lutego 2007 r. zmieniające Rozporządzenie w sprawie sieci autostrad i dróg ekspresowych;
11. Rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 20 lipca 2004 r. w sprawie wymagań dla lądowisk (Dz. U. Nr 170, poz. 1791).;
12. Rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 25 czerwca 2003 roku w sprawie sposobu zgłaszania oraz oznakowania przeszkód lotniczych (Dz. U. Nr 130, poz. 1193 ze zm.);
13. Rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 31 maja 2004 r. w sprawie klasyfikacji lotnisk i rejestru lotnisk cywilnych (Dz. U. Nr 122, poz. 1273).;
14. Rozporządzeniu Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z dnia 31 sierpnia 1998 r. w sprawie przepisów techniczno-budowlanych dla lotnisk (Dz. U. Nr 130, poz. 859 ze zm.);

Strony internetowe:

www.lubuskie.pl
www.natura2000.mos.gov.pl
www.kobidz.pl
www.geoland.pl/dodatki/energia_lix/pig2.html
www.geoland.pl/dodatki/energia_lix/mapa1d.gif
www.pga.org.pl/artykuly/geotermia/mapa_geotermalna_polski.jpg
www.pern.com.pl
www.europolgaz.com.pl
www.gaz-system.pl
www.pgnig.pl
www.wsgaz.pl
www.dolnoslaskiosd.pl
www.ewe.pl
www.kri.pl
www.liniakk.pl

5. LITERATURA

1. Europejska koncepcja rozwoju przestrzennego z 1999;
2. Zaktualizowana Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju, Warszawa, październik 2005, Rządowe centrum Studiów Strategicznych;
3. Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju w perspektywie długookresowej na lata (2008 – 2033), Ministerstwo Rozwoju Regionalnego – Zespół Ekspertów Naukowych, Warszawa, grudzień 2008;
4. Ekspertyzy do Koncepcji Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2008-2033 TOM II, Ministerstwo Rozwoju Regionalnego, Warszawa 2008, w tym [3] Przestrzenne uwarunkowania i potrzeby terytorialne związane z rozwojem systemów technicznej infrastruktury Energetycznej Rekomendacje dla KPZK prof. dr hab. inż. Jacek Malko, dr inż. Zygmunt Parczewski Komitet Problemów Energetyki PAN
5. Program Inwestycji Organizacji Traktatu Północnoatlantyckiego w Dziedzinie Bezpieczeństwa (NSIP) - zadanie pod nazwą: „Infrastruktura dla sił wzmocnienia NATO - modernizacja składnicy materiałów pędnych i smarów (MPS) w m. Wędrzyn” (w granicach województwa lubuskiego);
6. Raport o stanie zagospodarowania przestrzennego kraju;
7. Strategia Rozwoju Kraju 2007-2015;
8. Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia na lata 2007-2013;
9. Polityka energetyczna Polski do roku 2025 – obecnie obowiązująca;
10. Polityka energetyczna Polski do roku 2030, Wersja 4, projekt z dnia 05-03-2009, Ministerstwo Gospodarki – w trakcie opracowywania;
11. Krajowy program oczyszczania ścieków komunalnych;
12. Krajowy plan gospodarki odpadami do 2013 roku;
13. Założenia Narodowego Planu Rozwoju Polski na lata 2007 – 2013;
14. Program przebudowy i modernizacji sił zbrojnych RP;
15. Plan Działania Systemu Państwowego Ratownictwa Medycznego na lata 2008 – 2010, (na podstawie rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 20 czerwca 2008 r. (Dz. U. z 2008r. Nr 142, poz. 893);

16. Uwarunkowania Rozwoju Przestrzennego Polski wynikające z sąsiedztwa z Republiką Federalną Niemiec, Tom III, prof. dr hab. Stanisław Ciok, Instytut Geografii i Rozwoju Regionalnego, Uniwersytet Wrocławski;
17. Studium kierunkowego zagospodarowania przestrzennego obszaru wzdłuż granicy polsko-niemieckiej, 1994 – 1995;
18. Studium Zagospodarowania Przestrzennego PASMA ODRY - Województwo Lubuskie, Instytut Gospodarki Przestrzennej i Komunalnej, Warszawa, 2001;
19. Program prewencyjnego zapobiegania powodzi w dorzeczu Odry ze szczególnym uwzględnieniem dorzecza Warty i Zalewu Szczecińskiego – Odra Region;
20. Lubuski Regionalny Program Operacyjny na lata 2007-2013;
21. Strategia rozwoju Województwa Lubuskiego – aktualizacja z horyzontem czasowym do 2020 roku (uchwała Nr XXXVII/260/2005 z dnia 19 grudnia 2005r.);
22. Okresowa Ocena Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Lubuskiego, Raport o stanie zagospodarowania przestrzennego województwa lubuskiego, Zielona Góra, maj 2006;
23. Program ochrony środowiska na lata 2003-2010 dla Województwa Lubuskiego wraz z Planem gospodarki odpadami na lata 2003-2010 dla Województwa Lubuskiego (uchwała Nr XI/78/2003 z dnia 15 października 2003r.);
24. Strategia Rozwoju Transportu Województwa Lubuskiego do 2015 (uchwała Nr XVI/119/2004 z dnia 22 marca 2004r.);
25. Strategia rozwoju kultury Województwa Lubuskiego (uchwała Nr XX/142/2004 z dnia 28 czerwca 2004r.);
26. Lubuska Regionalna Strategia Innowacji (uchwała Nr XXVIII/207/2005 z dnia 11 kwietnia 2005r.);
27. Innowacyjność podejmowanych działań w obszarze odnawialnych źródeł energii, Uniwersytet Zielonogórski, Zielona Góra, czerwiec 2008;
28. Strategia polityki społecznej Województwa Lubuskiego (uchwała Nr XXIX/212/2005 z dnia 25 kwietnia 2005r.);
29. Lubuska strategia rozwoju turystyki na lata 2006-2013 (uchwała Nr XXXVIII/276/2006 z dnia 6 lutego 2006r.);
30. Wojewódzki Program Rehabilitacji Społecznej i Zawodowej Osób Niepełnosprawnych na lata 2000-2009 (uchwała Nr XI/59/1999 z dnia 05 października 1999 r.);
31. Program opieki nad zabytkami województwa lubuskiego na lata 2009 – 2012;
32. Ekofizjografia Województwa Lubuskiego;
33. Studium rozwoju systemów energetycznych w województwie lubuskim do roku 2025, ze szczególnym uwzględnieniem perspektyw rozwoju energetyki odnawialnej – wersja wstępna – Zielona Góra - 16 czerwca 2008;
34. Strategia Polityki Społecznej Województwa Lubuskiego na lata 2005-2013;
35. Wojewódzki Program Rehabilitacji Społecznej i Zawodowej Osób Niepełnosprawnych na lata 2000 – 2009;
36. Program wspierania działań pomocy społecznej na rzecz wyrównywania poziomu życia mieszkańców Województwa Lubuskiego;
37. Wojewódzki Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na lata 2007-2011;
38. Wojewódzki Program Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2006-2010;
39. Kolejne edycje „Programu rozwoju bazy sportowej województwa lubuskiego”;
40. Program Ochrony Środowiska dla Województwa Lubuskiego na lata 2003 – 2010 wraz z planem gospodarki odpadami;
41. Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013;

42. Strategia rozwoju kultury Województwa Lubuskiego;
43. Lubuski Regionalny Program Operacyjny na lata 2007-2013;
44. Ocena możliwości ochrony jezior Wojnowskich i Rudno wraz z określeniem możliwości przystosowania jeziora Rudna dla potrzeb retencji, Poznań, 2007;
45. Program ochrony i rekultywacji jeziora Sławskiego;
46. Sprawozdanie z realizacji Planu gospodarki odpadami dla województwa lubuskiego za okres od 15.10.2003r. do 31.12.2006r.;
47. Aktualizacja planu gospodarki odpadami dla województwa lubuskiego na lata 2008-2011 z perspektywą na lata 2012 – 2019;
48. Program ochrony środowiska dla województwa lubuskiego na lata 2003-2010;
49. Raport z realizacji programu ochrony środowiska dla województwa lubuskiego za lata 2003-2005;
50. Koncepcja rozwoju specjalnych stref ekonomicznych w województwie lubuskim;
51. Program małej retencji wodnej w województwie lubuskim;
52. Rocznik Statystyczny Województwa Lubuskiego 2007, Urząd Statystyczny w Zielonej Górze, grudzień 2007;
53. Bilans zasobów kopalin i wód podziemnych w Polsce wg stanu na 31.12.2006 r., Państwowy Instytut Geologiczny, Warszawa 2007;
54. Mapa obszarów głównych zbiorników wód podziemnych w Polsce wymagających szczególnej ochrony, w skali 1: 500 000;
55. Województwo lubuskie 2008 - podregiony, powiaty, gminy, Urząd Statystyczny w Zielonej Górze;
56. Rocznik Statystyczny Województwa Lubuskiego za rok 2008, Urząd Statystyczny w Zielonej Górze;
57. Wnioski do Zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego woj. Lubuskiego.
58. Propozycja zadań samorządowych, Zarząd Dróg Wojewódzkich, 2008 r.;
59. Propozycje zadań samorządowych do zmiany planu zagospodarowania przestrzennego województwa lubuskiego, 2009 r.;
60. Wykaz sieci dróg krajowych województwa lubuskiego – GDDKiA;
61. Wykaz dróg wojewódzkich województwa lubuskiego w administracji ZDW w Zielonej Górze;
62. Inwestycje na drogach krajowych w województwie lubuskim w latach 2008-2013; GDDKiA, O/w Zielonej Górze, 2008 r.;
63. Lokalizacja węzłów autostrady A-2 na terenie województwa lubuskiego; GDDKiA, O. w Zielonej Górze, 2008 r.;
64. Droga ekspresowa S-3 – podział na zadania; GDDKiA, O. w Zielonej Górze, 2008 r.;
65. Ruch drogowy 1995, 2000 i 2005; Transprojekt Warszawa (pomiar średniodobowego ruchu samochodowego na sieci dróg krajowych) oraz szczegółowe natężenie dróg krajowych w województwie lubuskim w 2005 r.);
66. Pomiar ruchu na drogach wojewódzkich w 2005 r.

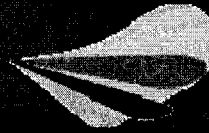
6. OBJAŚNIENIA SKRÓTÓW STOSOWANYCH W ZMIANIE PZPWL

- ECONET - koncepcja europejskiej sieci ekologicznej, opracowana w ramach europejskiego programu Międzynarodowej Unii Ochrony Przyrody (IUCN), w którym wyznaczono w Polsce zintegrowany przestrzennie system obszarów węzłowych i korytarzy ekologicznych o wysokich walorach przyrodniczych wskazanych do ochrony;
- EFRR - Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego
- GUS - Główny Urząd Statystyczny
- GZWP - Główny Zbiornik Wód Podziemnych
- KPZK - Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju – krajowy dokument planistyczny, określający uwarunkowania, cele i kierunki zrównoważonego rozwoju kraju oraz działania niezbędne do ich osiągnięcia
- KPZW - Krajowy Program Zwiększania Lesistości
- Natura 2000 - Europejski system obszarów chronionych - oparty na wyznaczonych ostojach i siedliskach o wysokich walorach przyrodniczych wskazanych do ochrony
- NPR - Narodowy Plan Rozwoju
- NSP - Narodowy Spis Powszechny
- OchK - Obszar Chronionego Krajobrazu
- OSOP - Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków
- OSSE - Obszar Specjalnej Strefy Ekonomicznej
- PKB - Produkt Krajowy Brutto
- PTTK - Polskie Towarzystwo Turystyczno – Krajoznawcze
- PZPWL - Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Lubuskiego
- REGON - Rejestr Gospodarki Narodowej
- RDLP - Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych
- RZGW - Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej
- SOOS - Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk
- UE - Unia Europejska
- UNESCO - Organizacja Narodów Zjednoczonych do Spraw Oświaty, Nauki i Kultury

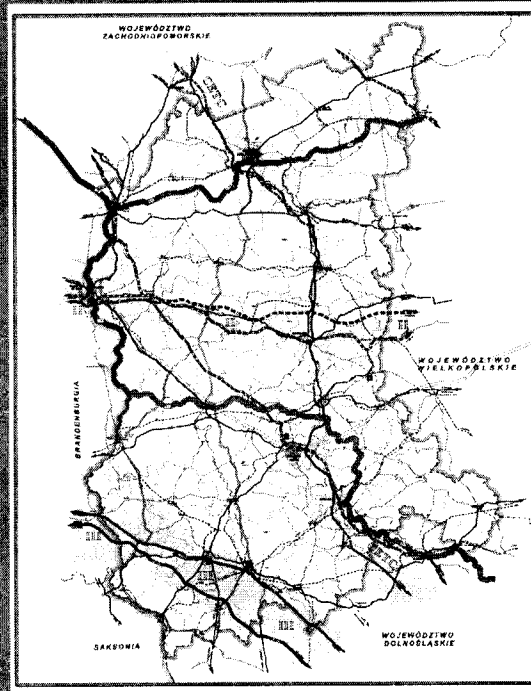

ZARZĄD
WOJEWÓDZTWA
LUBUSKIEGO

Urząd Marszałkowski
Województwa Lubuskiego

ZMIANA PLANU ZAGOSZCZENIA PRZESTRZENI

STRESZCZENIE

Urząd Marszałkowski
Departament Rozwoju Regionalnego
Biuro Planowania Regionalnego

Złoty Stok

